

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Legendae et Genealogia- Cod. Lichtenthal 6

Hedwig <Schlesien, Herzogin>

Lichtenthal?, [2. Hälfte des 14. Jh. und 1. Hälfte des 15. Jh.]

Legenda maior

[urn:nbn:de:bsz:31-33951](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-33951)

Impet prosa miracula tempta
 be Hedwigis quondam du
 ce Felie:

Splendoris eterni gemitor
 lumenqz inefficiens do
 minus ceus omnipo
 tens novissime diebz
 istis teotem filio suo illuxit
 inuito uicorum tenebris ob
 nubila iam scdm nouo qd
 dam luas sue radio clarus
 illustravit dum beatam hedwi
 gam ueluti ardentem faciam
 illi exhibuit et ut pclarissimam
 lucernam sup candelabrum
 posuit ad lucendum pulcher
 rimis uirtutu meritis. Itē
 uersaroms exemplis om
 nibus in scē matris etlesie
 como existencibz. Ipē enim
 pater misericordiaz sicut e
 am iusta mirabiliter sanc
 titatis puilegio exultit sic
 ipam quoqz in ore inestā
 bilis corde et miraculor pro
 digis exultant. puc infra
 plenus innotescat. Nam ad
 dei glam et ad edificacionem

audienciam deuotionemqz
 fidelium excitandam ad lau
 dem quoqz ipius scē in subsequē
 tibz exprimmunt seriosius o
 pa eius meritoria et exercitia
 uirtuosa atqz miracula que
 ppter eius merita operari
 dignatus est altissimus scē
 dum quod ea diligenter ex
 amnantes diligentissime co
 scripserūt et conscripta fideliter
 sumo representauerūt pon
 tifici hui qui fuerūt examina
 tores predorum a sece aplice
 deputati ut hēant infra infi
 ne rubrice de miraculis in
 mmente canonizacōne ipi
 us. Que scripta in trebnicensi
 cenobio reseruata dum stu
 diosius relegissem cū illis
 sepius concili qui dicta fac
 taqz nouerant istius negoqz
 et sic certā materia habita p
 bate ueritatis seriem scilo
 simplia psequens quanta
 pau diligencia simul un
 gere studui ea que de eodem
 sue miraculi gene erant:

ibidem diffusius consignata
Petrus frater engilbertus or
dinis cysterliensis in sua com
pilacione de hac sancta posuit
quedam notabilia que ut i
suis uicebitur locis addidi
supradictis tribus apposi
tis peritos titulos et capitula
distincti singula requibus post
tractabitur ut quis quod requa
libz hic posita materia uice
uoluit facilius ualeat iue
nire agian autē ¶ Primo
de uersacione eius in etate
puerili et tempore matrimonij
et amore continentie ¶ Secundo
de humilitate ipsius ¶ Tertio
de eius paciencia ¶ Quarto
de austeritate uite eius ¶
Quinto de orone eius et uo
cone ad deum ¶ Sexto de op
ribz inie et pietate eius ad pe
ccatū ¶ Septimo de miraculis
que perpetravit in uita sua ¶
Octauo de spiritu quem habuit
prophete ¶ Nono de transitu e
ius et miraculis factis tempore
mortis ipsius ¶ Decimo de

miraculis que contigerunt
post mortem eius ¶ Ante
anno de canonicacione et mi
raculis tunc factis ¶ Duodeci
mo de translatione et rebus
que facta sunt tempore translatio
nis miraculis et sollempni
is alijs Inapit uita beati hed
wigis et primo de canonicacione
eius in etate puerili et tempore
matrimonij et amore castita
tis et continentie

Hedwigis iam in celis
vita in terris testis
generosa progrediens
nobilis quidem erat
secundum corporee pagina
comis originem. mox autē
elegancia fulgens et polles
honestatis decore longe fuit
nobilior animo ac in anima
multo laudabiliori erat ge
nositate pedita. Annuum
pulcritudo gratiarum et cono
rum sibi supermissa diuinis
eis magnificabant ipsa
alacritatem generis et na
taliū ipsius magnificencia

Sunt

patet

patet

gracioso rem reddebant in ea
 sublimatam uirtutibus no
 bilitatem atque pulchritudine
 mentis. **H**ec uirque magnifi
 ca principis bertoldi march
 onis batenfis comitis tyro
 lensis atque ducis metane
 filia matrem habebat noie
 agnetem no minus sed in
 dignitatem seculi nobilem
 ut pote de marthionum ori
 entaliu p[ro]p[ri]a p[re]uente
 filiam saliter marthionis
 orientalis et comitis ceroch
 lethi betonis filij comiti
 marthionis uniuersalis et
 lusacie et celancelberthi un
 de ipsa filia tamquam no
 bilissime aitoris fructus
 egregius et electus comita
 tis sue saporem tempis di
 uturnitate non perdidit ym
 mo diuini ad ductum te
 nedictio[m]ibus posteis in xpo
 degustandū p[ro] consolationis
 gram conseruauit. **A**sua
 namque puericia cor gerens
 semile facta gerbat leuitates

uitando bonos assuescere
 mores et insolencias fugere
 iuueniles. **N**ouendo quoque
 innocens uite mundiciam
 honestati semp[er] et discipline
 dabat opam diligentem
In omnibus hys et alijs opib[us]
 suis preter homines quos
 sibi deputatos app[ro]p[ri]o
 bus suis ad bonorum infor
 mationem morum rectores
 habebat eruditorem hunc
 sp[iritu]m san[ctum] qui ab infancia ip
 sam anime teum docuit et ab
 stinere ab omni peccato ita ut
 munda seruaret animam
 suam ab omni concupiscentia
Mute nunquam cum luten
 tibus reprehensibiliter se mis
 erant neque cum hys qui in le
 uitate ambulabant pri
 cipem se prebebat. **N**am in
 etate puerili in claustris by
 cingo sacras literas didi
 cit quorum studio et tem
 pus iuuentute expendit
 utiliter ac earum intellec
 tu postmodum consolatio

24

interire et uocoms hausit
 gram affluenter. Quatuor
 germanos tres uero sorores
 germanas habebat quarum
 una philippo regi francie
 nupsit altera andrea regi
 ungarie in coniugio exi-
 it copulata tequa nata e-
 st illa laudabilis et nunc iam
 gloriata in celis b[eat]a elyzabeth
 langraua thuringie cu[m]
 imarburgh corpus sanctis-
 simu[m] requiescat. Tercia uero
 fuit albaissa samonaliu[m]
 ordinis sancti benedicti in
 byango francie in monast-
 erio supra d[omi]no. Annis frum-
 eius bertoldus Aquilegien-
 sis patriarcha exiit alter
 saluet ekebertus batemb-
 gensis ep[iscopu]s fuit. Reliqui duo
 otho uidelicet et henricus
 seculari militiae cedita p[ri]-
 successerunt in domino. Ip[s]a
 autem famula d[omi]ni hedwi-
 gis habens etatis annos
 duodecim magnifico p[ri]-
 cipi henrico duci slesie et

polome in matrimonialiter
 iungebatur. Hunc uero
 nobilem uirum ut altera
 facta in amore comini no-
 cu[m] libidine consensit susci-
 pe. Nam in contrahendo
 matrimoniu[m] illud suoru[m]
 p[ro]p[ri]am uoluntatem credi-
 tur impleuisse ut ex post f[aci]-
 constare sufficientissime po-
 tuit. dum tam notabili se-
 conuenencie loro struxit.
 Coniugali enim uinculo al-
 ligata studebat scdm[od]o
 nam ap[osto]li honorabile co-
 nubium et chorum inma-
 culatum et inuicibus custodi-
 re leges ac uirtu[m] matrimo-
 niu[m] populi conseruare
 filiorum quippe gub[er]na-
 tionem eternam salute[m] de-
 qui sperans deo nichilomi-
 nus castitatis amore pla-
 cere desiderans quantum
 pretemp[er]e licuit temeraria
 sensu se lege conuenientiu[m]
 uinciebat. Mox enim ut

se concepitte sensisset reue
 renter auri thoro teiceps
 abstinuit et ab eius copula
 usque post completam pu
 erperij separta pmanuit. **I**
 tius sancte legis et hōeste
 consuetudinis obseruanda
 nichoduit a prime prolis
 sue conceptu qua grauida
 fuit cum esset annorum tredecim
 et aetatem ebdomadarum:
 nec eam testat obseruare
 usque ad tempus illud quo
 cesit parere. **T**rium namque
 filiorum boleslai scilicet co
 radi et henrici ac trium fili
 arū. Agneus sophie et ger
 druois mater effecta ad
 plenarie statim se castita
 tis conuulit celibatū. **H**uc
 quoque modū in matrimonio
 continendi sanctiū a sca
 nre ecclesia quosamque po
 terat instruebat. **P**recipue
 dnam amia nulum suam
 hanc legem totam obser
 uare exspectat affectu. **I**se
 ipam dum de hoc eam in

struet ei posuit in exemplum
Quam felices sit in actione
 matrimonialibus ad huc in
 culis subiugate si huius te
 ate femine imitari conant
 exemplum que non solum
 ut potatur concepta soto
 le continenter cetero iuue
 studuit uerū eam saluta
 ribus consilijs et exhorta
 tionibus suum ad hoc geno
 sum maritum inflexit ut
 una secum uoluntarie con
 tinentiam obseruaret sin
 gulis annis pro tum adue
 tum et quadragesima omnibus
 diebus quatuor tempore et sex
 tis ferijs in scorum iugis
 ac sollempnitatibus eorū de
 et indies dmas. **N**on enim
 reputabat gratiam esse ue
 ueritatem sās exhibita
 nec deo acceptū fore ieiun
 um quod cum oblectamentis
 carnalibus celebratur. **P**rop
 terea ipsa cum consorte su
 o sepe pmensum et quōque
 plex aliquāto uero podo

ebdomadas quamvis tempe
suo uno simul uirginitat
mlecto carnali copula pe
nicus abstinebat. **D**ecem
sancta ergo radice et sancti
sunt rami progressi et tona qd
artore tonus factus est fructus
Soteles quippe quam isti
bit genuere penes domi
colere studuit et illam di
uinum puribus amplidit
Nam filius eorum dux hen
ricus patri succedens inco
mmo. uir uirque deo teuo
tus et bonorum patris ope
rum exercit. Qui ut fidel
ac strenuus miles xpi
carnalis populo dei ostender
se opposuit fusosque sanguine
suo anno domini. m. cc.
xli. quinto idus aprilis:
mortem suscepit. filia uo
domina gertrudis prior
penam imitata uestigia
no quate in uirginali s. po
aus in uirginali puritate
mtra ordinem cisterien
suum domino seruebat.

Et quia felices hii conui
ges deuota mente caliter
uirtuoso castissime exer
cicio deo docente instabant
contamine et sanctificabant
punte mundiciam corpora
sua ad maiora candem p
uenire meruerunt diuine
grae incrementa ita ut uno
animio pari que consensu c
epali benedictione sollemp
ni ad continentiam se pe
tiam obligarent. **S**pirita
namque domini confortati
ceter triginta annos. a
choro tantum diuisi dux
erunt cehbein uita et casti
tatis pulcritudine mirabi
liter exornata. **I**n omni
aut illo tempe ipsa xpi a
cilla sumo preceuebat co
namine ne ipius qui cu
iam pluribus innotuerat
et frequenter redaraba
tut multis p. as euident
cia signa cetero pudicie
aliqua hter obfusari co
tinget opinione sinistra

in cordibus infirmorum qui defaali
 quique sibi assumunt materiam
 scandali et ueluti spinarum a
 culei lingua detrahitur lace
 rant totum operis rosas sibi in
 amicus pululantes. Maria quae
 propter sic ipsa conuicabat et sor
 dia atque colloquia ut eum non
 audiret nec ei ullatenus loque
 retur nisi dum uellet promouere
 apud ipsum opera pietatis aut
 negotia religiosorum siue personarum
 miserabilium expedire. Et
 tamen hoc faciebat alibi quoniam
 in publico loco uel in ecclesia
 pluribus uel ad minus duabus
 honestis personis presentibus
 et sepe audientibus uerba sua.
 Insuper ipsum in egritudine po
 situm non uisitabat nisi cum
 domina Anna nuru sua et cum
 alijs dominabus. Ipsa quoque
 dum esset in tectibus frequenter
 in dormitorio cum sororibus
 quietis siue commodum habuit
 cum propter deuotionis sedu
 lum studium cum propter ho
 nestatis exemplar mundi

us conuocandū. Et quam in
 se diligenter excoluit in alijs
 quoque totam famam studio
 sius conseruauit. Nam religi
 osis ad se uenientibus frequen
 ter requieo et honesto prouide
 bat hospicio ubi extra tumultum
 secularium commorantes
 ora loquentium iniqua pote
 rant fatalius cedmare. ¶
 Seruabat amica christi semper
 iuncta sua sicut coram deo facti
 me sic etiam coram hominibus
 honestissime conuersari. Ho
 nestam enim semper uidebat
 ipse familiam in tota curia su
 a et papae suo specialiter man
 cipatos obsequio feminas
 camerarios aliosque officiales
 huius disciplina et bonis mori
 bus decoratos. ¶ Denique des
 teo odibiles familiares ipse
 nolebat sermones quoque ip
 sorum derogatorias duas proter
 mittere siue loquentis
 intellet et audientis ueluti
 uenenum ac morsum serpe
 cum et instrumentum dyaboli

Jo

Jo

bluam abhorrebat. **I**ncarne
p̄ter carne uiuē quia magis
credebat eē meriti i uita ange
licam uero ad amanda seruā
dāq; castitate quā ip̄a semper
dilexat a sua uiuente i dili
gebat tenerime quocūq; i q̄s
poterat iuitabat. Constructo
teinq; trebincesi monastio p
curauit i eo multas locari fe
minas i uirgines sacras ad
seruendū dno p̄cora inef
fabili gl̄e i cordis i corpis cas
titate. Inter quas suam quoq;
obtulit deo filia gerdrudim
p̄dā. i uice postmodū alba
cassā. Plures quoq; puellas
nobles genē i quāsdā tege
nealoya simplici p̄euntes:
orbatas p̄cibus ac opibus
testitutas assumpsit in cura. Ex
quib; alias i dūlit i monas
tio ad uirginalē alias uero
iunxit mātinio ad seruā
dā pudiciā i uirgalei i
ut sic xpo fidelit̄ seruientes il
le ceterū iste uero ceterū
fructū ad nō expectaret. Ali

quas i sup̄ seum hēbat. i u
duas ieiunio i oronib; die
noctiq; uacates p̄fructu sex
agesimo i uirgalei. **S**ic
ergo xpi uerūla nō solum
semetip̄am uerū etiā d̄ortē
suū diuino mācipauit ob
sequio sic pia māter plem
quā genuit ad laudē d̄m
dulciter educāuit sic benigna
d̄na familie sue i m̄steri
um deo deuoti cupiebat eē
i ḡitū. sic famula dei mox
p̄ulcrā iudicē i honeste i uer
sacris exemplis om̄s ho
m̄es quācūq; p̄eam effici p̄
tunt ad melioris uite studiū
p̄uocant. xpi namq; cari
tate repleta ip̄ius ad amore
familia i uirgalei i uirgalei
affābat. Et qm̄ inuis puri
tate uisāe floruit i uirgalei
us exemplāritas splentōe
clarius radiāuit fama no
m̄is eius adestebat cotidie
i uirgalei bono ceterū ip̄ius
opimōe p̄ceterē os iname
replebant. **N**ude n̄ solum

pdignitate sedi qua pollebat
 s; amplius pntis merito quo
 fulgebat habebatur uenabi
 lis i apud religiosos i apud
 homines salares qui eius aut
 uideres aut intelligetes opa to
 na glificabat om creatores
 qui talem i tam pdara sara
 te famlam sibi elegit mudoq;
 i solacium i unidme ipam
 exhibuit **Sed de humilitate bte**
caens igitur Hedwigis
Xpi familia Hedwigis ce
 filium dnm ihm ad hoc uenit
 se imudu ut homines i terris
 no solum uerbaliter s; ead
 exemplariter humilitate do
 cet se quacumq; poterat hu
 milhabat i omib; illarumq;
 se i formabat morib; feia;
 que scdm aplm considant i
 timore scdm conuersacoem
 suam. Quarum e excusatus
 no capillaans aut circuda
 to auri aut idumeti uestim
 torum cultus s; qui e abso
 ditus homo cordis i corrup
 tibilitate quieti i modesti:

spc Et ideo a sua iuuetate ues
 timeta rescaletio i pamos su
 pflue supnosos aut ualde sple
 ditos no ferebat licet alias c
 ell; iuuetate satis toms usa
 fuit idumentis In quib; ca
 men nec pompa exquirebat
 mudana nec corpis cultu ne
 q; molliam aliqui s; status
 sui solumoto reencia i tence
 bat **S**ub cultori quoq; amne
 tu aut iextiori modesto sibi
 q; competet ornatu i quo tuc
 ptempe ipam appare i ter
 homines conagit cor deuoti
 i huile nullatenus celiquid
 Ineius ergo capite no croca
 tepla no crispata uicebant
 uelama pectusq; illius no
 momha aurea arapolica
 gemis nec digitos eius pre
 coli amuli decorabat. **O**me
 em signu supbie aut uane
 gle ab hominabatur cu hel
 ter nec ferebat illud eiam
 tempe iuuetatis **P**ostq;
 uero aliquantulum idieb; suis
 presterat i iuncte pposito

S

nam effectui incipato omnem
seculi ornatum strepens vestes se
dantes et coloratis omnino depo
sunt et tepanno griseo se uel
tunt Indolentibus tamen i
duebantur simplicia et meli
no **¶** Desiderans autem ite
uocoms et humilitatis proficere
studio post xpm in spe feruore
exiit extra castra et in crebri
cum pauca se familia transe
rens ibidem iuxta claustrum dñi
ru gysteriensis ordinis serue
bat dno marito ad hoc uiue
re sibi in hoc sicut et malis
toms actibus annuente et pre
bente consensu. **¶** Qui eo facti
us tunc principatum polonie gu
bernauit quo tamen sine feie
conjugis sue non solum sacras a
mator sed etiam uirtutum imi
tator effectus practicas et hu
militatis ipius quas a xpo
ipsa didicerat semitas quan
tum sibi fuit possibile imitabat
¶ Nam dno inspirate et p ipius
sine danuas exhortationes iam
quali monachus fuit erat:

non quidem professione uel ha
bitu sed religiosa tenore:
cordis et humili spiritu qui in ip
sius opibus relucebat. **¶** Con
suetudinem enim rotundam et uerbam
continue ferebat non quidem
longam sed modicam pilorum pre
alioe cetera aptata. **¶** Propter
quod etiam usque in hodiernum
diem dum eius in aliqua nar
ratione fit memoria appellat
dux henricus cum uerba. **¶** Hic
quibus esset princeps mag
nificus ad eum tamen exhu
militate concesserebat paupe
ribus et personis simplicibus
ut eorum siqua sibi aliquando
refererent munerum etiam
pau ualoris et gratanter sus
ciperet ex ipis humiliter inchi
naret plus sibi gratum fore
indicans dum pauper aut
homo rusticus ei salutem com
mune exhibuit quam si diues
maiora xema obtulisset
cogitans in terra se ut uir pi
us et diues. **¶** Quia hic pau
per uirtum que sibi subtraxit:

nobis utiq; iantu grē obui
lit solaciū salam ei dona refe
dimus si gratiater eius mu
nera acceptamus. **C**ate n̄ du
bium quū huius tone mul
eis sit ut n̄te b̄tis au ip̄a q̄
uis est legitime subditā fr̄
ē iuribus et religioſitate ma
gistra. **¶** Dum aut b̄ta hed
wigis moraretur i d̄austro
trebinceli soroz quicū illarū
idunt h̄itum s̄ ordm se nō
obligant puonū ne hgata
ppfessionis obediām apie
tatis cupib; ip̄am existere
oportet cetero elongatā. **S**i
lia uero ip̄ius i eodem moal
reio trebinceli existens for
dine istā quicū distimulabat
iterim qd̄ pater uiuebat eo
aut defuncto istabat ei seri
olius ut ip̄a religioe puo
tū obediē stringetur. **C**ui
illa respondit Num ignoras
filiā quānti sit meriti electi
nas elargiri. **E**t sic quodā
mō filie cedebat istānci
am nō qd̄ puū reputaret

6
ē obediencie meritū sed qz
moalsterij cuius fundatrix
ip̄a erat ad huc p̄motrix et
gubernatrix esse diuans cu
pnebat p̄p̄oq; paupes cō
solari uolebat i uisceribus
caritatis. **I**n monastio tam
facēs māhoem i seruāto
silenciū māhsq; obseruā
tys rigidas uitā ducebat
cūctis sorozib; arctiorem. **¶**
Preter ea uero que iam deue
ritum ip̄ius b̄te dicta sunt
iūritate ac simplicitate hoc
p̄ter mittendū esse n̄ p̄uo
qd̄ ip̄a ueste nouā nullate
nis moue uoluit n̄ prius
ab aliqua seruāto morante fe
mina fuisse portatā. **¶** **P**re
terea. **P**ortabat eam quā
toq; causa hūilitatis tam
dū aliqd̄ idumentū quod
ico p̄uentitate d̄sup̄to fit a
eunteaus p̄uinebat. **¶** **U**ntē
quodā tempe quedā sibi fa
miliaris dū sic attrito eā
uicet pallio i cetero dixit
adeam. **D**ñā quam dū p

palliu hoc uos portate telat
Subacta illud uobis et dato
paupi indigeni. Cui illa ut eat
semp inuis et humilis. Dulce
dine cordis rudit. Si tunc sca
dalaris qd ipm diuans te
Jo fero. ciuis emedato. Et sta
tim alio pallio sibi parato
uetus ase remouit. In hoc uno
fio geminu ad iplens humi
litas officiu dum ppxo uili
bz idumens cōtegi nequaq
erubuit. Ad omniu conem
sororis simpas illud quod
tūc ferebat. Insepabile mou
mentū reponē festinauit. Hoc
quoqz faciendo totūc suo ex
emplo tete hoiem ee suadi
blem. Ino insensu ppxo pa
Jo natione. **Q**uete hec xpi fa
mula semp humilia cealy
uero solimna senaebat. In
ppria em reputacone u eac
aliud qua paxie licet reue
ra sinceritate consae coram
to et anglis eius est. uasau
lum omni satidine plenu
et cora homibz exemplari

caste uite a paret ueluti spe
dim lumosum. Sactatem q
qm sibi putabat tesse i ah
is quos tonos crecebat mi
ra quada affone amplexa
ri no cessit teuocioneqz fer
uentissima i sequi no cessauit
In spu em humilitatis. In aio
contrito loca i quibz uiterac
stetisse aut orasse religiofas
plonas aut homnes tonos
suo iudicio nacta oportunitate
humiliter sup genua sua pro
cumbentes teosclando labijs co
angebat. Sororibz quoqz
hora cometendi oggatis ad
mensa accetes in choro ad
stillos singlis soroz sedibz
osda i primebat. Similit
ascetes ad tormentoriu os
gradus et passus quos tran
sibat sorozes i sup et scabel
los positos ante los uigas
quoqz quibz accipiebant
discipline teosclabatur hu
milime et deuote. San naqz
crecebat omē illud qd can
gebāt scē moniales p dce

et homines dno seruientes et ite
 qd illi tractabat ad usum ipa
 tangebat osculis reuenter ut to
 norum hominum et iustorum meitas quos
 ueniabat in rebus iam inanis ip
 sa et suorum peccaminum ueritatem et
 maiore gratiam meretur. Nec
 potat ista humilitatis cotidiana
 exercitatio pauci absque in
 tua dulcedine amanda. Quia
 litera aut ipam in uindicta inibus
 dulcedinis puenit teus qui in
 oronem humilium respicit pen
 di potest exsequi exemplo.

Ho Quada em die una resamoni
 alius monastij reuincis sac
 residans quah mo famula et
 solitaria remanes post alios
 metra se iduino exerceret ob
 sequio teus in uentu discubent
 tibus clam inuauit chor et laui
 it ubiqz uidit ipam post singlo
 ru teosclacionem sedulum et
 looz in quibus stent peres so
 roz pcedente seqz psterneat
 et reseruem more solito grās
 om creatori ante altare inue
 in honore uirgis glorie dstruc

tum an sup emmet crux no
 pue magnitudis expressa et
 tines ueniendam ymaginem
 crucifixi. Vbi dum orone pro
 strata mora faceret ut solebat.
 ymago iam dca manu et bra
 chium textu reliquo crucis
 absolues extentesqz ipam be
 nedixit dices uoce sonora Ex
 audita est ordo tua et que pos
 tulas impetrabis. Satis credi
 bile est eam tuc adno postulat
 se ut et sorores ad quaru se fre
 quens humiliter uestigia in
 bonis p seuerae opibz faceret
 et pncipacionem meitorum ipam
 sibi saluatoris demia si ne
 garet. Ad illa humilitas ex
 ercicia in quibus ipa se delectari
 sciebat quoscumqz poterat ex
 hortacionibus et exemplis seon
 se inuitabat. Vnde sepe ueniens
 ad pamos quibus sorores post
 qm se lauerat manus cerge
 bant ibi in ipis pams uidit
 maiores sorores congregatas ab
 exercitio iam dca in pamo
 ris dulcedie et ex humilitas.

virtute oſſa foras iſtulit cum
 eſſe p̄ams quimodi ſordibz de
 libutis crucis ſignū ſciens o
 ſos ꝛ pectus ſuū ueluti cum p̄
 p̄ctis reliquis dſignauit.
Inſup eaqua i qua ipe ſorores
 mūdificauant pedes crebro tā
 gebat tāngebāt odos ſuos ꝛ
 ſepius ſciem totā ymo quod
 amplius ē mmandū totū ca
 put ꝛ collū ſuum ac ueſiculo
 rū ſuoz ad huc p̄uiloꝝ quos
 teſilo hūit ſciēs ꝛ caput m̄
 toas abluir ſpem firmā ha
 ues ꝛ cretes qd ſoroz ſciēs qd
 aqua dingerat tam ſibi qua
 ditis pueris p̄ficiet ad ſalutē
Nurum quoqz ſuam dnām
 anna iſormatione diligen ꝛ
 ſedula aſſiuebat ad ſimilia
 ſcienda. ¶ **E**xemplo hūi
 tatis ſaluatoris nr̄i qui pedes
 paupm lauit diſaploꝝ p̄u
 exewāgio didicit qm plu
 rimū exatata flexis gembz
 ſepissime abluibat paupm
 pedes tēta hōa aqua qua ac
 cepta am̄ſtris ſibi pedibz q̄

p̄uabāt. **L**ouis aut pedibz
 ꝛ exteriſ ſimitho teſclabat
 hūiliter nō ſolum pedes ſꝛ ꝛ
 manus eoz ꝛ oſqz paupes
 data elemoſina ſucebat ſꝛ
 dimittet ſolatos. **I**ncena to
 mm ſp̄aliter illius amore
 qui p̄ nobis leplis uoluit et
 amari pedes abluir leplōꝝ
 ut nomis eſſe leplōs quos
 lauerat ueſtibz iduebat. ¶
Paup̄tate totum nr̄i ihu x̄
 qui p̄ter nos egenus ſis ē
 tānto amplexabat affectu
 ꝛ uenabatur obſequio qd
 totā ſe ſemp ipe paup̄es
 p̄cipue dum diſcumbet
 uoluit ꝛ illis hūmili corde
 an̄ quam ſeter admentam
 manu ꝛ flexis gembz
 abſia m̄ſtrauit. **D**em̄e ad
 reſtoem ſe p̄ones p̄oni non
 ſuplit nr̄i p̄ius teſuo uibi
 ſſet nato paup̄ ille qui iter
 alios paupes reformoz ui
 tebat. **L**oca etiā in quibz ſe
 dant egem dū ſerreas id
 ſiel p̄tat teſclāto labijs

8
tetigit xpmq; sic in paupib;
tamqm̄ i suis amas sp̄alib;
honorant. Petebat quocq;
sibi p̄sore aliqui terrena
nre paupm̄ amela sororu
apporari panis fragmenta
p quib; minucis reddebant
nes simlagies integs soro
ri que her ei portabat. ¶ Co
uenis religiosoz possessioes
hencu sepe bñfici pietate vi
sitate curabat sed ext̄ septa
monastica fides itaconez
abom̄ eoz tenebat graua
nre nec queqm̄ suoz sine
bat temporu sba dngere vi
olent. Et quia atos religio
saz psonaz reputabat ut
anglorum esca soru frag
ma panu recollca temesa
mōachoz amōialium amē
dias quib; tribuebant me
leolina p̄cto cōpabat. Tan
quā mato accipet ea uena
bat multiplicib; osclis no
lens quoq; diu care illis q
sibi dulces fierat paupoz
epulis duas appaauerat

paupes feminas que portam
lubensu adibant almatie
quidqd̄ ibite eis panis i casei
conuenialis dabatur ei p
refone relicabili apporabat
¶ Simli post refocem religio
saz quos quocq; coram se fa
ciebat discumbē panis p̄iti
ma collam ueluti sorum re
liquas sibi p̄ato ai sumā re
uencā cōseruabat. Cupiebt
em̄ exēplo paupis lazari
butellis medicoz tenuit re
fid p̄ans qm̄ relicolis pan
bz aut relicolis abariz sa
tisan dntentes illius mag
ne fidei miris chananee uer
bum dicens quod i casei te
mias dnoy suoz cōtenabz
edut. Paupes om̄s i papue
religiosos q; reputabat co
mnos suos no quicē dui
cis s; sanctitate sibi p̄lato
ico temporum relicabantur
tiboz reliquis māducaē
Xpi quoq; cātilis idē uere
hūilibus i paupculis iā
moto respectis quia se con

Ho

formae quā ualuit studuit id
circa et ab his quos seruauit
aluit sepius taliter ut p̄dicit
in edicauit. **H**umilitate quā
hec rei famula i uita sua stu
diose didicit usq; i fine mea
p̄seuans i morte quoq; nulla
tenus teiebat. Nam circa fi
ne uite sue dum tractaret te
septuaginta annis petebat hū
lter sepeliri i domū sororū q̄
mitio. Aut illo q̄ re p̄uata
bat magis hūilem inedia
ut infra i tractatu resp̄u p̄p̄
de ultimo cap̄lo plenius of
tendet. **U**nde uiues i mori
ens p̄ x̄p̄m dicente disce
sine q̄ mitis sum i hūilis
corde iuebanur. **Ter**
sequit̄ septuaginta :-

Patiam quoq; hūilitatis
comite ac amica sume
necessariam omnib; ut mea
sua possideat animam scdm uer
bū comm̄ studuit diligēt
assie i seruāte nulli nūquā
uastēs aut dure r̄ndens. s;
omēs benignē alloquens

uerbis cōsolatoris se cunc
tis exhibebat affabilem sp̄
ut bñ terebat religiosa ma
tinitate ad iuncta. **Q**uiaiq;
em turbatūū aliquod aut
motūū moleste sibi quo
cūq; casu nō cauit i ferte
aliud nō audiuit ab ea nisi
hoc aut simile uerbum cū
māuetudie tamē plātū:
Quāde hoc feasti? **D**s tibi
idulgeat. **T**alia sunt ad mo
lestatores suos cōuicia tā
lia i p̄peria taliter ip̄a. ce
sus se molestatorib; uindi
cauit. **C**onngit quadam
uite ut unus decā merāris
eius nomē chusāz laus
postmodū uersus iordie
p̄dicator ip̄us p̄didisset
tres pulchros cyphos arge
te. **Q**u i p̄ta nāmq; i p̄dicit
nec indignatōis signa of
tendit neq; dixit ei aliud
quā uate i quere diligēda
us si forte i uentre ualeas
uasa q̄ i curate custodies
p̄didi. **E**t hoc ip̄m cum

Ho

Ho

tanta modestia p[ro]tulit q[uo]d mo-
 lestia n[on] poterat homo qui
 negligiam iam d[omi]nam dimiserat
 ut ipsemet postmodu[m] fateba-
 tur. ¶ Incausis magne tur-
 bationis scdm ho[mo]nem unile
 semp[er] anim[us] et constante. ac
 uulsi hylarem exhibebat
 ostentes p[ro]p[ri]am omnem
 molestia esse unteda. ¶
 Audito namq[ue] nuncio de
 captiuitate et uulsi qui
 bz grauius exantit saucia
 nis uir eius dux henricus
 dum caperetur. Acomrao du-
 ce answiensis cu[m] om[n]i man-
 suetudine cu[m] quilloq[ue] d[omi]no
 r[ati]onebat. Spero q[uo]d eum a-
 to d[omi]no libabit suozq[ue] uul-
 nez plenariam recipiet sa-
 nitate. Q[uo]d et factu[m] est. Nam
 cu[m] retentore p[ro]dan multis
 tractatib[us] h[is]is exhibicio
 inq[ue] congruis intercedentib[us]
 nullus iduce poss[et] ut du-
 ce captiuu[m] dimittet. Inuen-
 tu[m] e[st] consiliu[m] q[uo]d suoz ma-
 nis ualida p[ro]p[ri]o[rum] armis

Ho

eum bellias libare deberet
 Exhorrestes aute[m] analla p[ro]
 xpianoz inter se pugnare
 uolenciu[m] strage[m] et sanguines
 effundendu[m] p[ro]mib[us] se expo-
 suit ad utq[ue] p[ro]nalit p[ro]fan-
 tetetoris uiri sui p[ro]na. Qui
 uites rei familiam uelua ad
 conspan uultus anglia cu[m]
 ito p[ro]uectis p[ro]uoreq[ue] cor-
 reptus mentis ferocitatem
 prius inflexibilim o[mn]i tempo-
 rali concordia inijt ac ducem
 dimisit. Sic armata om[n]i po-
 tentis q[uo]d in se conatu un tu-
 olo plenissime motus ipa-
 cencie et r[ati]onis sup[er]uect
 ipos quoq[ue] ialys uirtute
 mirifica refrenabat. ¶ Oc-
 currit ad huc alia p[ro]uen-
 tie ipius exempla edificia
 coms ure eiusq[ue] laudis gra-
 no ca[us]eda. Poruo namq[ue]
 iam dicto duce henrico ei[us]
 marito qui defunctus e[st] circa
 annu[m] d[omi]ni. M. cc. xxxvii.
 du[m] omnes sorores i[n]trebunt
 p[ro]missioe tanti ac talis

panom ⁊ fidatoris monac
terij flent inconsolabiliter ut qui
placrimis uidentur deficere
⁊ eent in te excels quasi exa
mines ipsa sicut appens o
culis inter eas feminei cor
dis eaz redarguebat molli
tie dices. Quid curbamini.
Numquid uos diuine uoluntati
uultis contraire fieri. Hoc
non expedit uobis carissime
cum creator uelua creatura pos
sit ⁊ debeat absque nostro tedio
agere quod placuit sue deitate
eiusque circa nos ⁊ tenobis
operatio nostra precipue tebus esse
solatio plerumque ipsius amissi
mus factura. Hec ⁊ hys si
milia loquens sororum lacrimas
intercebat conpescere ⁊ eazum
graves molestias mitiga
re. Preterea consolabatur illas
in causa proprie tristitie non quod
ipsa mariti mortem diligere
que in domino diligebat ut po
te uirum uirtuosum ⁊ uallem
populo sed quia diuine uolun
tati ipsa se mittebat perma

subite ⁊ uolebat distantie
atque pacis exempla in tepe
sue tribulatiois sororibus de
mirare. Similiter dum audiuit
filium suum ducem henricum
anno domini millesimo ccc. xli. v. id est
apulis occisum in plio carti
torum nullis erupentibus lacri
mis aut signis ostensis co
loribus filiam suam albannam
interueniens ⁊ uirum suam e
iustem occisi filij diuitem
flentes ⁊ quasi mortuis per
tristitia ⁊ solabatur ⁊ dixit
Dei uoluntas est ⁊ nobis
placere debet quod uult deus.
⁊ quod placet domino deo nostro. In
ipsa quoque hora exultauit
in domino spiritus eius. lenitasque
in celum oculis ⁊ manibus die
bat. Gratas tibi ago domine quod
talem michi cederas filium
qui me dum uiuere semper di
lexit ⁊ in magna reuerecia
huit nec unquam in aliquo
molestauit. Quem licet
multum libenter mecum ipse
in terris ei tamquam plurim

Ho

mū faueo qđ p̄su sanguinis ef
 fusioem tibi creatori suo ē iam
 diuinitus icelis. Cuius animā
 dño teo meo diligētius recon
 mēto. Hys et humilitatis et pa
 acie comis quibz ipā dño pres
 tante extant grōsa p̄rimis ex
 empla p̄bens ipos roborabat
 nō solū n̄p̄speris uerū etiam
 i aduersis. Humilitate namqz
 sua docebat ne p̄spera queqz
 extollerent p̄cāia uero ne aduer
 sa minus honnēm ad yma iac
 carēt. **Quanto sequit̄ testate**

uitate uite b̄e hedwigis.

Ut xpo qui p̄ omibz mortu
 us est unie postz b̄a hed
 wigis mēbra sui corpis super
 terriā diuine mortificabat fe
 naz flagellis cruce cotidiane
 castigatōis accipiens et post
 xpm uirili gressu i tetens nō
 formidabat p̄p̄ius amore
 sicut occasiois omicula fieri
 qui p̄ omibus eximma dilec
 tione uoluit crucifigi. In car
 ne em̄ sua cruciabat afflic
 tōis gladio uicia bestiales

motus frenabat domabat
 lasciuam sensuū extiorum
 ad ubioremqz grām et p̄f̄m
 uirtuū m̄iore hōiem dispo
 nebat. Cotidianū namqz ob
 seruabat ieiuniū excep̄tis di
 ebz d̄inas et p̄p̄uis quibus
 dā festiuitatibz i quibz uis qñ
 doqz refectōm sumebat. **Ab**
 estu carniū ab om̄qz ato car
 nis p̄nguedine saginato ab
 stinuit om̄o animis ariter
 et nullius unq̄m precibus
 aut reprehensionibz acquies
 ces ut tōnā hanc consuetudi
 nē molaret. Nam dñs eke
 bertus ep̄c batentergensis
 german̄ ipius que et reue
 batur et diligebat ut tenit
 dilige fr̄m idignatus aliq̄
 to eam redarguit p̄ eo qđ n̄
 ometet quuismōi esculentiū
 ipā carne p̄termitte noluit
 p̄pter quicūamqz sibi dilam
 hōiem tonū p̄positū et op̄
 san quod p̄ci dilectōne iam
 ondū m̄choauerat et p̄ficē
 cū ter ad iutorio intencebat

Uiuere ad huc marito suo
anquam plene innotiam reuerentia
ipius abstinentie uenanda re
ligiositas paucis dmetebat i
diebus quibus alij carnibus ure
bantur quia in diebus ieiunij
eo quod simulatione facta sibi de
lucet ministrantes Nam for
mato uoluentis hinc in te
psantella et tangendo ac si d
metet totos carnales sic cau
te agebat ut ea non possent
agnoscere abstinentie. Unde
nec tibi appetentes et pieui
mo pabant. Surgebat et
a uariis corpore sepius uia
cia et mente spirituali gaudi
o plena et inchoatanda. Du
ignar pseruauer sic carna
le reuertaret edulium dñs
Wilhelmus mutinensis ue
mes apostolice sedis lega
tus et polonia ei tunc egro
tanti ut reficeretur carnibus
papiendo iunxit. At illa
mandatans quidem ad imple
uit preceptum sed tamen dicebat
se plus mentaliter recarn

um dmetione gratuari quod
cella satis gratiam quam tunc
laborabat egritudine corpore
lucet tormentari. **I**ntellig
ges autem hec a teo docta et su
pno illustrata lumine femina
discretam uirtutem esse auri
gram nec oblationem bonorum
opum deo fore acceptam si dis
cretio sine careret in carni
bus suis aptis interce
bat modificationibus et quan
cum potest diligentem operam
dabat ut alium die corpore
suum uiculis et satis dure fla
gellando diceret et moeste
ab anto pueribus sustentaret
ne si forte ipsum indiscrete gra
uaret et minus prius eum
sub honore dei cogit ruere.
quam pondus diei et festus
portante usque ad tepus re
munerationis ordinatum ac
mino suum puenire. Pro
hac absque dubio causa sic
sic primo in abstinentia dies
ebdomade distinguit et ap
tandit pleatios ut die dimo

et tertia sic quinta fiam piscibus
 sic lacticijs salubro uero et se-
 cunda feria legumibus aridis
 quarta aut et sexta fiam pane
 et aqua solummodo uesceretur
Hanc formam abstinendi dum
 pretempus aliquo obseruatis
 in seruitio domini postmodum esset
 robustior spiritu diebus singulis
 legumina aut arida cum pane
 grosso siligines comestebat
 decoctam ac infrigidatam co-
 tinue bibes aquam exceptis
 diebus dominicis et quibusdam
 sollempnitatibus magnis in
 quibus coacta per dyocesanum e-
 piscopum atque professores suos bi-
 utebatur piscibus et lacti-
 cibus et bibebat tunc ceruisiam
 quandoque tamen ad hoc uix
 inducitur piscibus secum con-
 morantur dominarum. **M**ul-
 tos dies in aduentu domini
 et in ieiunio multorumque sanctorum
 et sanctorum et papue sanctorum
 ieiunias sic feriam sextam
 semper in pane ieiunabat et
 aqua. **S**ed nec te eode te

niu alimento tunc suo debi-
 li corpore sufficiens in-
 ministrabat perferam cum tres et
 morsellos solummodo sumeret
 panemque mixtum ante per diem
 die sepius manducaret. **Q**uod
 ieiunium strictissime obser-
 uauit donec notabiliter in-
 ipso cepit prevalere debilitas
 extunc utendo legumibus
 ac pulibus ceruisiam deco-
 ctis hunc in modum rigorem
 abstinentie tempauit. **D**um
 ei aliquando dicitur cur tot
 dies et sanctorum ieiunias tam
 arto ieiunio coleret respon-
 debat. **S**ancti sunt nobis
 necessary et idcirco ut nobis
 conueniant et in hora mor-
 tis occurrat. ipsos debemus
 merito uenerari. **P**ropterea con-
 stat corporali ieiunio in qua
 operum mentes ad celestia
 eleuari uirtutesque et
 eterna premia donari a deo
 uero oia. satis necessarium
 et utile reputo carnis absti-
 nentiam macari. **I**uuenes

quidam nobiliū filij ianua ipi
querentes quōdoq; dicebāt Ds
atq; dno nos custodiat quale
ista hē dña nra que nū amedit
de pane & aqua. Hoc quātē dix
erūt nō pro qd ipsi testm aliq
pātentur s; quia detam stric
ta dñe abstīnētia mirabantur
Quo aqua fuit iunū mutata
Accusata fuit aliquādo corā ma
rito suo de aqua canua bibicio
ne ppter qd ipē indignatus ī
discretōem hoc reputās excel
sua & infirmitatū quas ipa
patebatur frequens fore cau
sam eamq; refrenāre uolens:
uenit ad locū ubi ipa sedebat
ad comendū īmensa & ex m
pūso ingredies accessit subito
& tollens cyphum corā ipa
positum cū aqua bibit de eo
sensaens quoq; tom uini sapo
rem ieo qd fuerat aqua pu
ra nāstēs accānti dicebat Ti
bi debent iam oculi pūo m
dato erui. Nesciebat em qd
illud ad dno fcm fuit & erat
mirabile modis psonarū

ibitem mstranciū que sue
bāt qd infuderāt dñeq; sue
ppmaueant aqua pura. De
qua mox aqua unū fcm &
ipe psonē post dñe experiri
uolentes rei ueritatē gustatā
aduertentesq; fcm mradm
ppter sē hedwigis merita to
mū collaudabāt. Una rep
soms ibite tunc existentibus
reunioq; miraclose fco vite
tibz erat adelyeydis relicta the
otēria de sanonitz militis fe
mina utiq; ītoms opibz fer
uida que bis sōrum petri et
pauli uisitauēat lūna. In
te testimonium ipius de p̄fato
mirado tanto fuit efficāus
quanto uita eius stabat
amplius religiosis actibus
adornata. Itō ergo opere
mirifico tens & relatores fa
mule sue opesant & ipius de
uocōem forcius roborant:
Pter ea uero que iam dca sūt
de hē hedwigis otinuo & mal
de stricto ieiunio hoc quoq;
ipam admirabilem & nō non

mirabilem amictis reddit qd
 ipsa semp parū dmedento se
 ppassione corpis refocem acce
 pit mēant ut eadē plurimū
 unārenē quō nō fame tante
 abstinentie femina moreretur
Sibi autē suffice uidebat
 optime ei suffice poterat exq
 eam uirtus altissimū dfortā
 bat **M**unde magistro egidio de
 dydiacono wranclamensi
 uirū naqz magne austeritatis
 corripientia eā pstantā absti
 nentia **I**tao tam parū rū
 dit **Q**uō michi suffiat dmedo
Intelligebat em̄ alimēta ee
 sumēda ueluti medicamēta
 idcirco accipiēdo sufficiētia
 adnecessitatē sustentatiōis
 nāare sumo ope supfluita
 tem cauebat **X**p̄o p nob
 i cruce nudato quāuis mte
 nudatiōne omnimoda nō po
 tuerit dformari ipm̄ tamen
 istanāssime unctari cona
 bat in iquantū ualebat i
 uestimētoꝝ pauatate **I**pe
 nuriā **I**n teo uix illa retinu

Ho

it corpis indumēta quibz ad
 se contegendū carete nō potat
 deformata pām nāant **D**i
 missis ergo multiplicibz qui
 bz hūndabat uestibz pellici
 usqz ac pelibus celicis una
 tū tunica **I** pallio simpli
 hyeme **I**estate in frigore et
 calore mēallentū cōtegebat
 corpuscūm aēo aētenuatū
 ieiunijs ut sicut squalida
Ipallida discipulis ac fri
 goribz hylpida remansisse
 oīta amodo marada uideū
 tur **E**t quia feruore caicitas
 estuabat interius exteiores
 nō estuabat algores quam
 uis existentes circa ipam fe
 mēte uident eam sepius totā
 liter gelidam papue tempe
 hyemis aspnois **Q**uibus e
 ciam dum rogaret ab eis ut
 sibi aliquitulum ddescentet
Ise calefacet rūtebat **N**ā
 am cū fuit oportunū **E**t sic
 nichilominus pscūans in
 orōne manebat **N**ec min
 rū si semmuda **I**distalata

uadens dei famula iālgoribz
hyemis dū alij bene uestiti vi
debant deficere tam diu potuit
oratio pliste ex quo uita eam
cor eius sic caluit sicqz i me
dicatione ipsius ignis diuin
excelsit qd ex incens qdam
flamma foras erupes n̄ solū
sibi uerū eam aliei impulsi
nes frigoris receptas i corpe
imagine. **¶** Accidit em̄ quo
da tempe hyemali ut dū di
uinus tenocōms sue exercitō
ih̄es una q ipam exspectab̄
familia minū algefa ei cogē
tur expm̄e qd illius q̄ anno
sentiebat asp̄itate frigoris
nō possz amplius sustine. At
illa ceteris ip̄e eam i eo i quo
ip̄a nudis pedibz stetit sta
re p̄cepit. Quod dum fecit
pedisseq̄ statim eliminato
i collabui frigore ḡoso fuit
relenata calore. **¶** Ip̄a q̄qz
delicata dei uias ambulab̄
difficiles. Nam secūdo xpm̄
nudis gressibz i gelicidys
vniuibz iucebat. H̄ebat

canē semp apud se sine fili
to i absqz locis calcos sim
plices quos subscellis por
tas omne tūc tūm̄ induit
cū uenabilibz p̄soms occur
re uoluit quibz abeuntibz
ip̄os prius deponerat. In
opibus suis qz soli deo qui
uictet i abscondito residerabat
placē i laudes humanas te
uicare curabat ne deprehe
deretur nudis frequēter iuce
te pedibz uadens ad eccam
quōqz calceis usa fuit ad
eā aut puenēs mox nuda
tis pedibz i uico deinceps
resides pauūto orōmbz
iucebat. Sic i uentū o
dis occultationis prudent
oposuit pallium maxie
ad huc uiuete marito. **¶**
i p̄ncipio dum her tonā i
aperet age nō i merito am
reuerēcia formidabat me
mens ne forte tonū opus
sibi p̄hibet primo huma
nū aliquid passus quod
postmodū exa i uefa cōe

dissimularet ita et punitet
 factis tunc magis deuocis **Q**
mo sbito appuit calcaata :-
 Mute accidit quada die ut
 more solito ipa sine calcaam
 tis iceret et exopinato eueni
 dno dux eius maritus sibi
 ueniret exabrupto et sic arca
 to tempe obuiam ut calceos
 si quos tunc apud se hebat i
 due no ualet Sed qd pse no
 poant fact ille pauus amo
 re nudis pedibz icerebat dig
 natus e mirado se supplere
 Nam sbito calcaata cora ma
 rito appuit et sic indignaco
 dem et iyperum ipius eua
 sic **¶** Contigit aliquo pob
 luidem aut pnegligena
 aliqui ut illi quos seai get
 abbat calcei sibi resbrachio
 cadent quos eam sequentes
 famule uel alie familiares
 iueientes ei reddebant **¶**
 Confessores ipius eam sepi
 us hortabant ut calceis u
 teat et dno gumcherus ab
 bas tuc eius ofessor nouos

ei calceos obailit pobedien
 tiamqz ut eos portaret i iux
 to quos ipa gratanter accipi
 ens prauiit no quide i pedibz
 sed ut pdicatur sba cellis
 Completo annu araillo abbas
 eam qz no portassz calcaos de
 iobedia i culpa bat ipa no
 calcaos accipat no attritos
 s retentes pduxit humili
 uote dices Immo pui otedi
 ens sui en hy sunt calcei qs
 michi redisti et ego eos fre
 quiter portau. Humili du
 istam post longa mactatcom
 mulai debilis estz dno ana
 nurus eius rogauit frem
 hertordium teordie fratru
 miorum tunc ofessore ipius
 ut eam coget pmandatu i
 due calcaos et portare Illa
 madata accepto teiduendis
 calceis et portandis pedulos
 laneos iposuit pedibz suis
 calceos uero more solito fe
 rebat sbrachio tunc ad
 frem pdictum ofessore ue
 mens preai mactana ob

tinēt quod eam in consuetā
nudipeditate p̄sentare usq̄
ī fine uite p̄mitteret. **P**edes
sepius h̄nt luculentos quos
tamē lauare rarus p̄mitte
bat. **C**alcanei eius quibz nu
datis terra terebat grossi e
rāt. **A**duri multas hēntes.
Aureo magnas fissuras qd̄
ī eis magna poterat colloca
ri festuca īmo qd̄ amplius
ē in p̄m digitis potuit scdm̄
qd̄ compaī a iuliana sorore
domus trebinc̄sis que ip̄as
fissuras p̄spexerat ut postmo
dū corā examinatozibz asse
rebat. **N**am tempe quodam
īcena domini d̄na gerdrū
dis albūsta filia sc̄e hedwi
gis dum celebrāto mādatū
pedes lauaret sorozibz siqz
post locutā a singlis quas
deuote lauerat tūsiens per
uenit ad m̄rem que ibidē
mādato int̄at eam ut so
rores alias flexis genibz
lauare uolebat. **S**ed n̄re
hoc hūiliter tēdante in

chilonim? albūsta p̄dita
surge noluit donec reuēnt
ablucōis b̄nficium pedibus
m̄ris impendit. **I**n de p̄seue
rante filia **A**piā sanuante
p̄tinaciam tantē p̄cū. **I**ta
ca uicta mater humilima
pedes ad lauandū p̄tendit.
Tunc d̄ca soroz iuliana que
tūc pelum cum aqua tene
bat uidit fissuras p̄fate
magnitudis impedibz v̄tē
hedwigis requibz cruoz
ductus in frigoris sepius
emanabat. **H**unc cruozē
ip̄a ignorāte inluto **A** in
niue familia eius sequēs
uestigia m̄tociēs retentē
rept̄ **A** p̄spexit. **I**nterunt
A fem̄e sibi fāuiliater in
instātes qualiter ip̄e cru
oz erumpēs plantis ip̄i
us inhesit. **N**am quadā
die dum post orozem fatiga
ta quiesc̄ ḡa diuerat
ad caelestozum obdormuit
ibidē soroz uero inth̄ca do
mus trebinc̄sis sibi tunc

seruens supuenit iudens
 coagulati cruore qui resal
 suris p fatis effluxerat ipsi
 us tormentis pedibus uesti
 mentu extra aliquantulum
 prominentibus adhentem a
 mirans ipa austeritate pe
 nitentie qui in sta dei analla
 pspexat i hoc ipm austeri
 tatis signu tamen a
 hys ostentebat ¶ Quanta
 cuqz est asperitas frigoris
 nudatis tamen semp man
 us ad legendu psalteriu te
 nebat i lumine Oratio quoqz
 nudis manu articulis cre
 frequens i ambebat ppter
 qd i manus ipse multas ha
 bebant fissuras de quibus sepe
 gutte sanguis effluebant ¶
 signada sacras quam s
 diligencia abstinentie conaret
 eas tamen sepe sibi ministras
 famulas dicit mueri du
 ad lauandas manus aqua
 sibi pbeant Nec ab omnibus
 diu potuit esse absconditū
 qd ad glam tante ds fieri

Ho.

uoluit manifestum ¶ Cili
 um durum tepilis equoru
 contextu ferebat pximum
 corpi Cui alio mancas te
 alto assueuat panno sic pic
 uolens delude iuentium o
 culos ne ab eis intrinsecus la
 tens uestis aspior iudean
 Zona quoqz notolam tepi
 lis equoru concordia super
 lumtos suos dstrictam por
 tabat Cuius asperitas man
 exculcerat carnes eius
 qd pfamiliaes sibi feminas
 eam oportuit ab eius corpe
 extrahi i famem i tepis
 iam putrefas caribus pa
 nis mollioribus delictari ¶
 Mir quida religiosus deo
 dme teplarioz zonam te
 sumli ope factam clausam
 diligeter i saculo ipi dne
 pnte nuru sua dna Anna
 obtulit corde simplici i te
 uoto ¶ Ora dna Anna exspe
 rati familiaritatis dicitur
 oblatum dne sacdm soluit
 i aperuit inueniensqz i ipso

tam crudele placenda carne
fragili instrumentum uehementer
ipsum scilicet uirum qui zonam
exhibuit uerbis inuentus ag
gredies arguit quod talia tali
dne xema putare presumpit
Quod rei famula audies et fac
tum intelliges ut erat semper
mitis benigna uoce uirum
operant dices. Desine filia
indignari et reprehendere ho
minem diuinum enim est bene
placitum et rei uoluntas quod
fecit. Nam si dno non placet
ut hac zona te bene saluber
ter uti non eam michi primum
ne ordinasti ab honore ex
hibi. **Ho** Illa namque zona qui
pus super lumbos portauit
corrodendo diuinus corpus
eius iam erat consumpta in
nouam tanquam sibi adno
missa cum gaudio acceptabit
Dna Anna studens quod ista
vna ex afflictione diuina in
tunc est qui plurimum uiribus
retinuit et siquid ad huc in
ea superat uirum tali que

tormenta daret feminis
euernari sicut herberto pater
confessor ipsius precibus in
stat ut ei de discretione con
sacram faceret et hoc aua adis
machina mentum sibi strictis
sime prohibet compellere ip
sam abietto alio et zona a
liana deposita uti tunc le
mori ad quod faciendum ro
gatus confessor dum forte ip
sam intetur consiliis fletu
mesta dicebat. Deus indul
geat filie mee uirum suam
dans intelligere quod meum
reuelauit secretum. Non ta
men quam assumpserat uestem
duram deposuit sed usque in
finem se castigans ita mor
tia fuit. **¶** Isti enim saluus
est fructibus opulenta gle
bam diuine contebat cor
peam et agrum corporis ex
ercuit diligenter nullius
consilii acquiesces aut pat
dum in hinc impedimenta se
sistit. Quia propter filius e
ius dux henricus ei ut

decebat dilecti mri opades sepi
 us equendo dicebat **O**rem
 mea nulla supplicaco possu
 induce ut velit mcius age
 mopibz afflictoms **I**pa naqz
 uerfater cum aplo dice potat
Omnia possu meo qui me con
 forat quia uires quas ei feia
 denegabat infirmitas uis
 sibi diuina mirabiliter ofere
 bat. **I**ulio sibi sedm ducal
 lem deteciam ppato ad quiesce
 du se no reposuit s aut sup ta
 bulas ligneas aut sup pauim
 cu scorio rectum qnto eam so
 for opprimet post longas oro
 nu misero uigilias repausab
 Si aut cum iam rebili i infir
 mo aut minus fatigato corpe
 uolebat aliquo idulgenaus
 age instramias filio cooper
 tis aut i sacone ut quiescere
 posset ptempse se locauit. **S**u
 paulatim uero nuqm quacu
 cumqz ess infirma sinebat
 requiesce mebra sua **S**eml
 namqz egrotanti sibi libita
 ta fuit culata qua mox ut

sensit amoueri ptepit **S**u
 pra uires huanas sacris in
 stabat uigilijs. Nam ad ma
 tutinu qntumlibz libz mane
 i sepe priusqm pulsaret sur
 gebat nec postmodu redibat
 adlan ut se sompm beneficio
 releuaret s p uigil i orombz
 remanes medita bat nocte c
 corde suo i scopabat n solum
 fuis lacrimis spm suum sed
 etia scoparu ictibz corpus su
 um acerrime affligebat. **I**n
 fra matutinas namqz soroz
 capiti locum igredies se dis
 ciplinabat man ut guete au
 oris tempus corpe remanen
 tes msorio abssequabz vi
 tentur. **N**ec contenta plagis
 quas pprijs sibi manibz ife
 rebat qm i femias famli
 ares aliquas adu induceret
 ut ipam sepe usqz ad effusio
 ne sangms uerbaent put
 postmodu cum lacrimis nar
 raerut. **I**nterrogata enim
 aliquo domna tenudis c
 fletet rudit. **Q**uo n plorato

cum cogar flagellare hominem
donec effundat sanguinem in quo
sunt solummodo ossa arida ante
directa. Huiusmodi enim uerbis
dabat intelligi dominam suam be-
atam hedwigum cui ipsa sem-
per familiarissima extitit. In ea
modo predicto ad ipsius mandatum
flagellis afflixit papue in xl
in singulisque sanctorum et diebus
quatuor tempore. ac in sextis
suis specialiter ob memoriam do-
minice passionis. Soror quoque
uictoria domus trebitensis
eius coacta mandato ac pre-
cipio compulsa instantia ip-
sam modo simili flagellauit
sepius ut postmodum coram
examinatoribus enarrauit. Sic
Ab ista celestis colona mente su-
perna inhabitans inculcans ipse
carnis tellure sollempnibus
ann diebus exceptis sanctebat
cotidie nec cessabat etiam
infirmis quibus se fla-
gellari iubet. Dicebant autem qui-
dem hec flagellationes has
duras in abscondito ei factas

sic ab aliis occultae quod mani-
festari non possent. Et tamen
omnino celari non potant pre-
sertim cum uerba grauius
longius resonantia pedisse
quarum foris postolantium au-
ribus intonaret. Idcirco nec
ostia diligentius clausa nec
nec custodie sufficienti appo-
site foribus preuebat dum hec
fient quoniam istius castigatio
extremam pietatem. **Et** quia
breuibus explicari uerbis non
potest qualiter assidue hec
famula christi carnem suam
crucifixit cum uicis. In dei
piscenans uerba domine ame-
nurus sue hunc tractatum te-
nuerunt uite ipsius includat
que sic dicebat. Cum audire
rim uitas diuersorum sanctorum
numquam aliquid tempore tante
aspirantis intellexi quam in
manus uel simile uicerum
Quo sequitur de oratione beate
hedwig. **Et** de oratione eius ad omnes
Sciebat amica dei hominem
in corpore positi peregrinari

aomino ne in hoc exilio foret
 absqz consolatione diuina spū a
 sio semp se conabat dno exhi
 be pntem a dila mro modo
 consolans a solari saentis
 pnam totis affectabat pcor
 dno ut archano eius potret
 alloquio amoris frueretur
 dulcedine a salutaris effm
 paret gre degustareqz cordis
 palato mirante suauitatis
 ipius sapore. Et ut hoc fieri
 possz serenus ageatur quicqz
 us certius eueniret a sepe co
 tinget explorabat diuinen
 aiam tempm aptitudme que
 rebat looz modos quendi
 ipm dila diuimote narra
 bat. Et quia iam experientia
 certa didicat omne tempus ee
 diuines ad eum quendum
 a qd frequer appareret ingi
 lantibz quentibzqz cum desi
 deio se prior ostender qm plu
 rimū ut pdicat ingulabat
 meditandoqz a orato diuine
 curauit querēs quem dili
 gebat aia eius. Artes eac

cor eius in te nec quiesce po
 teat p amore dei que amabat
 a desiderabat hie pntem quem
 admodū desolat ceruus ad fo
 tes aquarū. Dies qz noctibz
 conuans a noctem uigendo
 diei iatris pseuabat exaibi
 is pntolando solatoris adue
 tu ut uelenti a pulsanti adia
 nuam cordis celeriter a paret
Apletorio namqz usqz ad p
 funte noctis silencia p hinc
 iatebat orombz ut qnto desi
 tes solet sopor homines occupa
 re ipa uoce audiret dilecti pp
 santis a dulciter alloqntis
 audiret inqum uerbu illud a
 seculis absconditū. ac aindi
 cumulabz elongatū. Audiret
 usqz uerbu dulcissimū quod
 delaps affluit a redundat sa
 lutaribz sacramentis. Iam
 uerbi suauitate quia pfrui
 desiderabat solitate ingulabat
 ut certis tormentibz quasi
 furtive suscipet auris sua ue
 nas susurri eius. Dulcis
 uo hanc ei reddebat inaffici

domine ut exultante matam uigilanti custodia non transiret neque nec declinaret ab ipsa sed stabat et loquebatur amatoria inflamabatque cor eius ita ut in flamma amoris ipsius eum partem cognosceret ac inmutata uirtute ipsum ad eum intelligeret que amabat. Quis modo in nobis omnibus est ad eum uigilans et obseruans tempus uisitacionis domini sponsumque aduenientem ita per singula eius momenta diligenter explorans ut cum uenit et pulsauerit confestim aperiat ei sicut ista que paululum dormiebat quando post longas uigilias eam sompnus irruens opprimebat. Quociens enim familiares quedam domine apud eam manentes bene sompno recte surgebant eam adhuc uigilantem et orantem incubito ante lacum suum et confabulantem cum illo inueniebant qui est residabilis totus. Postquam autem modico releuata sompno

fuit tenuo exsurgere uel medie noctis tempus obseruans uel dilucidum dominus preueniens ut cum laudarent astra matutina dominum et iubilaret omnes filii dei ipsa quoque deuotus persoluet id laudes. **C**ognouit namque informatum diuinitatis preuenientem esse solem ad uindictam dominum capiendam et ad manna celestis gratie colligendum ideo preuenit in laudibus dei per diem a colloquio diuinis et oratione non cessans nisi debet dormire aut aliqua re deo audire aut si uolebat operibus insistere pietatis. Nec tunc uere a bonis desistit ex quo bene facere non cessauit. Corpore quoque dum sumeret alimentum diuinum non deserebat colloquium. Nam ei quod bene literata erat et intelligebat scripturas frequenter legebat ad mentem. Cum sacre littere sepe tam a uite intentebat quod uolum leuatum tenens manibus orationem non iposuit uel masticam

comis obliuſa more tenuit pot
tū lacrimas fudit ut uſat
poſſe dicit cū pſalmiſta. Quā
dulcia ſanctis meis eloquia
tua ſup me or meo uniuſo
rem em hūit gūſtū i reſpō
meus quā uentris. Sic bene
dicebat hec ſcā dnm i omni
tempore ſemp laus eius eſt
more ipſius. **C**onſidabat
quoqz omem locū eē apū
ad bndicendū dnm unte i om
ni loco dñatōis eius aīa
ipſius bndicōem dnm reſona
bat ſi laude. Loca tamē ſere
tōra ſi deo dicatā plus induc
tūa metoris aduertens ad
orandū libentius frequēta
uit ut aliorum deuotio ad
ſpū ſſiliarius ſcāla deuotō
nis pietem carnis iuſcētes
menteqz ad dñcūm ptingēs
ei ſpū ſi feruore animi com
modius iungi poſſe. **D**ilōs
quoqz hanc ei inſtātidine
repentebat ut dnm deuotō
nis brachio ſi amoris glori
no ipm ſi audius ſi iugēt

17
ab inquietudie aliquo caſu
aliquo ſup ueniente in tute
eam mirifica pſeruaet. **A**c
adit em tempore quodā dum
ſic ſequeſtrata oraret i quodā
domitio ut unus de miſtris
eius nomine togucanus deſa
non au ipa coquina p pau
pibz dñſerit ſpūaliter pro
curanda ollam i qua decoq
retur aqua pēa more ſolito
ad bibendum deſate como
ueller accipe ſi dum appin
ret ad locū iudicem i orōe
pōitam tantaqz luce circum
data quod territus pauoreqz
nō modico dpuſſus ad dño
ſbito retroceſſit nec de cetero
anſus fuit accēde ſi magis
recedēte feſtinabat. **P** dñam
ſi reuocatus accepto uſa
ſe cum tremore abibat ut
i ipſa luce uisibili ſi amo
re qui ceadit mor uiri per
ſcē daretur intelligi quod
ipſa mente iam tūc appin
quā uat illi qui lucē in aet
ſibilem hīat illuſqz lucē

qui omnem illuminat hominem
in hunc mundum uentem tunc
spaliter fuit illustrata vñ
phibente diuina uirtute nō
punitur aliqua inque
audine formiseta distrah q̄
dum ei placebat aut dispen
te deo tebebat sompno con
temploms ⁊ requie p̄frui
in cordisq̄ lectulo dilā cōso
lātibz immorari. **N**ome
rea tūc fuit impletū illud uer
bum dulcissimū sponsi ne
suscipietis neq̄ euigilāe fāa
ans dilcām donec ipā uelit
In caris quoq̄ dum eam
conuigit interesse diuino ab
alijs se abscondit ubi quibus
dā p̄anorum uelaminibz
orans ⁊ flens tam largiter
ut dñā anna nurus eius
cū ab ea infra missā tebet
p̄as ante oculos ei⁹
quasi orientatos plānis
⁊ faciem ipsius uidet fleatibz
irrigatā. **F**requēter eam
uidebat eam iorone chor⁹
cāntē uel in uico uel roseo

uultu ⁊ quasi manglicum
mutatā aspectū p̄uubilo in
quo eāt. **I**psa enim iam dñe
dñe anne tantum n̄ semp
tedinare nec dūno subterfu
gē potuit quā inter omēs
femias familiarissimā ei
fuit ⁊ metā maxime sibi
uiamoz afflictebat. **I**n de
telāmentā que xpi famia
in spāli hūc gaudio ipsa
dñā anna sepius p̄pendeb̄
Uidit namq̄ iam dñā do
minā anna ⁊ frater heritor
dus confessor eius eam fre
quēter extenuo dē rāptam
in tantū mentis excessum
ut insensibilis esset. **D**ñs
eam colmas honestus
miles i p̄ius dñe m̄steio
sedulus dñe solit⁹ erat
Multoacens cū dñā mea
brā yedwigis esset iorōibz
contigit me uenire p̄ aliq̄
bz ante ipā ⁊ uidi eam
ateo intentā precibz ⁊ ab
stractam a sensibz qd me i
stantē coram se non uidit

donec post magna mora ad se
 rediret. Surgebat animus eius
 a cogitatis ad incognita seque te
 terrenis ad celestia transirebat
 a visibilibus ad invisibilia insens
 a pulchris cognoscebat pulcher
 rimum. In creaturis non sufficiebat
 creatoris magnificentiam anima
 ri. Levabat p[er]inde ad celos mil
 toaens oculos suos ut visa stel
 larum gloria reliqua sepe invidans
 ad amorem celestis patrie alluce
 rit. **ms.** Unde factum est
 ut quodque de speculacione syderum
 et corporum superiorum contem
 placionis ordinem ad summe ma
 iestatis d[omi]ni d[omi]n[us] diriget divi
 niq[ue] splendoris radium tan
 ta plenitudine suscipet ut ea
 iam in eis exteius fiet man
 festus dum corpus eius luce
 data circumdatur de terra inte
 rit. materia sublevari scdm
 qd aliqui notaverunt. Et sic
 lux illa exterior et invisibilis p[re]
 sentiam lucis eterne in anima
 radiantis et sublevario corporis
 sublimacionem declarabat in

as in d[omi]ni contentis. Nulli in
 fra divinum officium exhibebat
 copiam ad loquendum nisi for
 te in casu i[n]op[er]ato aut in ne
 cessitate inevitabilis arado
 in unum m[er]itos et indignum ex
 istimas divinis eloquijs hu
 mana interserere verba ubi ur
 gens et irrevocabilis causa hoc
 oportune non exiget cum utiq[ue]
 solacium qd in d[omi]no habere possunt
 anima impediri ab homine
 p[er]mittit homo non debeat. Et
 licet ista vita se occultaret di
 ligentius ne secretum qd erat
 ei continue cum domino di
 vulgaret nec aliquatenus fi
 eret manifestum aut hominibus
 innotesceret prugitius tamen et
 suspiria que in d[omi]no se non pote
 rat detinere in amoris tenue
 ta et devocione agitata dulce
 donec frequenter patebantur.
¶ Quibus adorandum loca
 desideraret et eliget secreta quibus
 annuerebat p[er] se ut dilecti
 nem quam p[er]manente d[omi]no
 siveu[er]at regustare amans.

post absque haurire publicum tam
me diuinum officium uolebat in
domo aut camera sua ut solet
quodque principes et magnates
audire et in ecclesia semper cum uota
matutinum missas uespas et
alias laudes dei coram se facie
bat sollempniter decantari
Dato ergo matutinali signo
mox cum iuncta sibi familia ad
ecclesia festinabat Non luto non
niuis non frigore non pluuio
nullaque asperitate aut aeris in
tempie nec occasione aliqua
nisi forte actu esset infirma po
terat deum quem ad ecclesiam per
geret quamcumque etiam a suo
distaret hospicio primum ibi
dem officio audiendo Quocirca
quod ipse poterat sacerdotes qui
missas legent deuotissime in
terfuit omnibus orans in terram
uel toto prostrata corpore aut pro
cumbens super genua uel ueluis
appodiat humiliter super ter
ram. Sepe quoque sic prostratus
ante in orationibus extenso humi
libus corde deosculando tre

puluerem contingebat. Quia
cumque ad eius curiam presbiteri
ueiebant sine secularibus essent
sine religiosi uix unquam eua
de poterant quin eos coram ea
nullam legem oportet. Et si quod
doque iuria presbiterorum uisitas
desunt untecumque ipse poterant
uocabant ad supplendam pau
citate missarum absque displice
ria ipsa non poterat sustinere
Que admodum enim capellanum
et seruiciales grauabantur
tenentiarum multitudine sic
ipsa grauabatur predio si e
arum ei desuere mulatudo in
te quidam clericis tempore conpo
sunt istos uersus. In sola mis
sa non est contenta diuina. Quod
sunt presbiteri missas tot oportet
ipse. Die quadam dum
desideret missis pluribus
delcari capellanum suum
Martina nomine postea uita
cassauense canonicum misit
aduocandum quemcumque pre
sbyterum ut legeret ei missam.
Ille mandato cui non deant

116

117

eum conuadit coactus ibat
 licet iunctis exequenti man
 datum. **I**casu occurrente sibi
 caluū quendam uersum qui
 ad curiam duas die p quoda
 expediendo negocio uenerat
 seam assumēs dñe pntant
 ipa uero ut eat dmedante
 simplicitatis nō uersum
 s; tñcūmodo calum dñe
 rans i putans eum esse p
 solum togant suppliciter
 ut sibi missam legere dig
 naretur. **Q**ui cū obstupet
 cens rōdit; quod nec pbr
 nec literis imbutus est; to
 mma detepcoem adūctens
 peccat ab homie hūmlier
 ueriam ostentens se nō dñe
 illudendi s; pignoranciam
 hoc fuisse. **C**apellano quo
 qz cum leuitatis mansuetu
 dine dicit. **P**arcat nobis de
 us qd me taliter detepistis
Nam tali cū impaciencia so
 lita erat redargue illos q
 ei molestiam aut uicudi
 am inferebat ut iam supe

rius saluet intractati teer?
 paciencia est ostensum. **C**ū
 quanta reuocōne ipa dñis
 i papue celebratōmbz missa
 rū interfuit ostendunt nō
 solum lacrime ptraōnesq;
 corpales ut p dicitur uerum
 etiam hoc plurima religio
 sa opa i uirtuosa exercitia
 indicabant. **A**doms namq;
 missas quas audiuit uel p
 sonatiter obauit uel offer
 torum suū misit i ab ipso
 qui missam legerat sacro
 te petiuit manus capiti suo
 imponi i se de qua bñdicta
 aspici indubitanter aetēs
 p hoc a deo aliqua spālem
 pape grām i alius i firmi
 tatis reuerari. **Q**d etiam
 sepius accidit ut ipa met
 sibi familiaribz postmodū
 pālaunt. **G**rauer heritor
 dus qui fuit confessor ei?
 de ipa dicebat. **Q**uante te
 uocōnis bñ hedwigis i fi
 dei fuit archidiaconi misse
 atq; ad alacūmū sacramēti.

omnia corporis nullus postz ho
minu enarrare. **C**onsiderans
aut p̄bros tante dignitatis
ēē ut dnm celz et terre in sacra
mentis tractarent altaris qd qz
illa conferret sacramenta cor
adie quibz assistente diuina
uirtute fidelis sacrificiū et mu
diae redditur. Amnia sacro
tes et omnia derū siue sc̄ales
eēt siue religiosi in magna
reuerentia hūit et nō modici
honoribz exultit intantū.
ut eadē eos qui se p̄ aliquo
emolūto sacerdotes finge
bant tamquā ueros p̄bros
muneribz honoraret. Ad
mesam sedē nolebat. nisi p̄
us sacerdos qui missam ce
lebraret discubuit. mea
Choruscationes et omnia
metuebat quā plurimum
peo quod hys elementoz
omnibz nouissime diei
iudicium et gladium ulao
nis diuine ad memoriam
reuocaret rememoransqz
cōtemeret et q̄i timentes

sup se fluctus cum b̄o iob
semp deum debet. **V**nde nec
a tremore cessauit donec uo
catus aliquis sacerdos ad
ueniens sacras manus p̄
sacro p̄cedens dominice capi
a eius imposuit. **S**ub qua
rum umbra cūlo tamquā
secundū tepiculo euadendo ge
unflexionibz et orationibus
pro am tempestatis sp̄a
um in s̄tebat. **C**ū quillitate
uero reddita post in tempi
em p̄grarum acōne d̄as
manibz oscula ingererat
Quas forestante uo cre
bat tempestati posse resistē
quia ad hoc ueniam dei re
cōalient sūo sacrate. **S**p̄a
li quodam dilectōis affectu
mouebatur ad illos quos
sacrat diligēter inter eē
missarū celebracōibus.
Vnde nec dubium ē quin
eos diligēt amplius qui
pati erant ad ip̄as sepe
missas deuocans celebra
das. **A**d sacra m̄ta d̄na

corpis suscipiendū quāto uolebat
 accēde tānto lacrimarū facies ei
 infundebat p̄flumū Itāntis orō
 mbz genuflexionibz corpibz
 se tūc sp̄aliter exercebat quod
 feruor deuotōnis ip̄ius adde
 uotōem nō ī mēto mouebat
 efficaciter inuēntes **¶** **H**ōz
 quī plūmas hēbat ymagiēs
 atqz reliquias quibz deuotō
 exhibebat reuēnciam Itas
 coram se portari faciebat ad
 etiam ī m̄loco ubi orābat re
 pom ut iētarum iūctū scōz
 quos amābat merita uiridā
 us reuocāret ad memoriam
 Ap̄p̄orum suffragia se adde
 uotōnis icendū amplius p̄
 paret **¶** **M**eritū uero d̄m m̄
 ter alios scōs qz maiorū ut dig
 nū erat amplexabat amore
 ito ip̄ius puam semp apud
 se gerebat ymagiēm Quā
 etiam sepe accipiens ī m̄ambz
 deferebat ut ex dilcōe ip̄ius
 etiam post respicē It respiciē
 to deuotius se ualeret ad a
 more glōse uirgins ampli

us De qua ymagine dum ali
 quōto benedicet languidos p
 tiuis curabant ut sic miracu
 lorū uirtute cōp̄barentur Immo
 testet om̄bz ad quāntā meri
 toz celsitudinē illa iam puene
 rat que ex feruore caritatis hāc
 filij dei matris sedule seam
 ymagine deportabat **¶** **P**as
 sione quoqz domini n̄i ih̄u x̄
 quā deuotōne eius uersaret
 m̄corde colligi aliquāliter po
 terit ex eo quod nec minima
 signa mistium crucifixōnis
 xpi rep̄ntācia uenerari ne
 glexit Nam ubiāmqz iter
 ra incebat sup̄ulas cruce si
 gūantes gembz flexis ado
 rans tollensqz It eos dāns e
 as m̄loco tāh reposuit ubi n̄
 potēant conuiscari **¶** **D**e
 core domus dei qz diligebat
 ornāmēta It p̄āmēta p̄eio
 tā et̄is It altaribz dūlit n̄
 nō It uestimēta sacerdotū hā
 ac leuica m̄strozqz altaris
 suis sumptibz comp̄auit It
 ip̄auit huiusmodi tā m̄ p̄e

no

metipam quam pallas feias
seu manetes que de auro et se
rio sciebant saliter opari
Hic scia cum alijs ut p dicit
frequentabat misteria sic diuina
munisteria pmouebat Sic cu
fidelibz terebat domus dñi h
mina sic cum modamine pn
tibz homibz conabatur de
uotionis sue studium exercere
Pactis aut diuinis officijs
amctis qui affuant tempe o
ogruo ad ppa redeuntibus
ut refom corpis intenteret
et exterioribz puitent ipsa
cum pauca menta pediteqz
remanes admiora capien
da diuina et ad spuales reli
cias domo domini requirē
das se diligēcius disponebat
cupiens illius diuine conso
lationis dulcedine renouato
gustu adhuc amplius pfrui
cuius sapore iam aliquones
merueat dulcorari Et quia
tūc absentibz alijs se solita
riam inueniens et pccatam
uacare libius potuit sic plus

intende ualebat diuersis mo
dis quendi dilan orando per
singla circuibat altaria et
pectus audens gemmis ef
fundebat et suspiria leuatisqz
intelu oculis cu corde simul
et manibz stans preces dno
supplices obtulit iteramqz
cauens ad pedes domini ihu
cu magdalena humiliter
se pstrauit **V**erum licet sal
uatoris nri uestigia corpali
ter iam deosculari no posset
loco tamen iporum terram
deosculabatur sepiissime aut
labijs puluerulentu crebro
conungebat humiliter pa
uimentu humiqz lacrimis
irrigabat ut et dilationis q
estuabat nec occultare ua
lebat feruorem dileco osten
det et pccorum ueniam atqz
humidancorem gram impe
traret Puluerem se recognos
cens sic cinem os suum au
dacter ponebat impuluerē
spem hēns et fidenciam
qd dilans sibi ante eterne

pias oſam exhibet p̄ter q̄d
 delata nō modicū in quibus
 modi p̄ſtationibus tam diu
 ſepe iacuit coram dño p̄ten-
 ſa in longū quod eius corp̄
 dñm adeo debile ſuſtine nul-
 latenus poſuiſſe niſi feruo-
 re deuotionis fuiſſe. **I** forſitan
 dñe ſp̄s domini d̄forſitanum
Quadam uice ſoror gau-
 denſia amouit oſidat uo-
 lens ipſius dñe deuotionem
 et modum orandi ap̄ndio
 ſe abſentant ouentus et i-
 nans etiam uidit eam toto
 p̄ſtationem corpe iorone tam
 diu quod ipſam ſic exſpecta-
 to diu diu p̄ſtat p̄ſtal-
 terum relegendo p̄ maior
 quoq; corpis ſui fatigatōe
 p̄pter diuinū amoris am-
 mirandum feruorem qui
 eam ſemp ad ardua impel-
 lebat. q̄ntoq; dum orando
 ſolotenus p̄ſtata iaceret
 p̄ctus et capud erigebat
 ad librum coram ſe poſitū
 in quo ſcriptas orōnes lege-

bat. Surgens tamen mul-
 tiplicatis genuflexionibus
 honorabat eum qui p̄ nobis
 flexis genibus eſt illuſus. Nū-
 quam iorombz uidebatur
 ſede ſz poſtq̄m aliquiculum ſte-
 terat ſubito reſiliens ſuper-
 genua nuda p̄cubuit. Unde
 calli p̄ninentes. Idem ad
 magnitudinem duorum duorum
 aut ut alij referunt qui ui-
 derūt ad quicquid duorum
 pugnorum excreſcant in gem-
 bus eius. Qui tempore hyemae
 h̄ amplius iacimebant.
 Ocultabat aut p̄nibus h̄c
 theſaurum nec cogitans e-
 dum uiuēt niſi ap̄ſtationis
 ſibi famulans femis. Hys
 amica rei caritatis recordata
 in ſignis coram dñō appa-
 runt hys ornata reſpiedu-
 it margaritis. Nec amoris
 idiaſ uidelicet callos i ge-
 nibz ſalluris i manibus
 et pedibus in ceterisq; membris
 linores plagarum ſemper
 ſeni portans dñā ſe obtinuit.

p̄ncipaliter talibus lenis caritatis
hys iocunditatis caribus suspi-
rijs saluet et gemitibus regem
domulcebat supremū hoc recit
cordo psalicio hanc dulcissimā q̄-
thā deuota uidelicet psalmodi
et intentā supplicatōe iugiter
amabili sponso canebat. Hu-
iusmodi cupidio cordis hys
gesticulatōibus corpis genuf-
lexionibus saluet et p̄ncipaliter
bz iudebat coram trono dei et
agnū et sic exōm corde suo d̄-
collaudant. **Hō** Taliter om̄ die
etiam uiuente adhuc marito
laudes et inuāuit diuinas ut
ab hora matutina p̄ncipaliter
orans mentē donec post meri-
diem pedissequas eam expec-
tantium descendēs tedio po-
aus quā suo satisfaciēs deside-
rio uenit ad hospitium ad sus-
cipiendū illud modicū de quo
supra d̄m est almetis corpis
¶ Dulcedo namqz illius su-
p̄m au totā mente iheribat
om̄m adeo corpis ip̄ius in-
mutauerat gustū ut eam sa-

por tibi corpe m̄ime delatret
unde quasi cotidie et templa-
tōis sue intenta fertulis et
uino consolacōis interue-
refecta uix circa hora uespa-
nam abum curabat sumere
corpalem. **¶** Tam auido de-
siterio et tanto dilcōis fer-
uore hęc xpi famula fereba-
tur m̄dm ut nō solum se ei
conaretur offerre p̄ncipaliter
m̄cedium uerū etiam alios
quoscumqz potēat hortaret
ad sibi deuote et fideliter serui-
endum. Et iteo tam p̄se quā
suum ministrālem quem ad-
huc reputauerat simplices
homines ip̄ius curiam frequen-
tantes confitei et orare et illa
que ad salutē aiārū p̄ncipaliter
instruebat. Inter alias sibi
m̄stitutes feminas unā hēbat
lauandriam milrem gran-
deuam om̄o d̄nce orōis
ignarā. Quam ip̄a met c̄-
tanta iformabat diligēcia
pater noster qd eam etiam
in octibus ase p̄ncipaliter ebdōis

no dimisit s; ante lam suum
 scilicet in quo manebat ipa
 eam mane compulit et dor
 mire ut forsitan uerba sacre
 oroms que in die sibi incul
 caueat in nocte s; ipam quitoq;
 ad rummmandu inducet et
 sic forais ea memorie con
 medaret. **M**arium quoq;
 suu ut sibi annuade posset
 otinue uirtuoso exercicio
 salutis optimu fructu et
 papue ad deuotionis se in
 gulfancia solitate expectare
 plures docuit orones. **H**oc
 em semp habebat in teliduo
 ut ipse quem iter homines
 maxime diligebat in dno
 eam deo suo seruiret corde
 deuota. **Sexto sequit de opibz**
in e bte hedwig et de pietate ipi
Donu pietatis in uie cor
 antille xpi tanta re
 pleuere copia ut ad glam
 rei et scorum ipius atq; ad
 uentem p; rinos. **A**ffai
 pner et effai semp pntis
 suma fuit. **V**erbum quoq;

Ad pximu

illud saluatoris nri estote
 misericordes septu in corde suo
 idebiliter tenuit ac dilige
 ter ope adimpleuit. **I**ngem
 tam hec gnosa ppago ha
 bebat demeciam quam ad
 auxit pietas ihu xpi au?
 gra instigante studebat q
 amiq; poterat manus ei?
 instanter opari in opibz to
 mis que uero p se metipam
 nequibat pficere aliorum
 in uocato auxilio p agebat
Inter cetera inie opa max
 ime pietatis opus reputa
 bat aiarum p moue salu
 te et ideo maritu suis consi
 lio et exhortacoibz idux
 it quod de pprijs supribz o
 stru fecit trebmense mo
 nastium sancti aluum ordi
 nis cisterciensis. **C**uius e
 dificacois expense scdm
 qd apud auctozibz opis est
 compum ascenderut usq;
 ad marcas xxx ariter mi
 lia. **N**am soli pietes preter
 tetum quod p totu dantur

deplumto defestū usq; hodie
pmanet martas ostiisse xxi
milia estimant. Fundatum
ē aut pdm templum adau
strum ad horem omnipotens
dei et glōse uirginis marie
atq; bñ Bartholomei apli
Anno dñi m. cc. xxi. Inte
rim aut quod fiebat p̄ius
edificatō cenobij nullum p
mtebat p̄ quo aiq; faano
re i iudicō p̄ncipis aut curie
dempnatū admoris sup
plicium iterit s̄ uita ei to
nata ipm deseruire facieb̄
teatē structurā usq; ad
tempus ad emdacoem fa
cinoris p̄inte ordinarum
Vnde put quisq; talis plus
minus ue deliquerat man
cipatus op̄i seruicium ip̄e
tebat. Constructo quoque
monastio ip̄e dux henricus
ad ipsius consoris sue sc̄e
osilium dotauit et dicitur
illud copiosis redditibus q̄
sufficent ad om̄s sumptus
necessarios mille p̄soms et

hospitalitati continue sua
uolens p̄meri elemosina
et dignus fieri audire uocē
domini dicens iextremo ex
amine hospes fui et collegi
stis me. Ipsa etiam bñ Hed
wigis contulit eidē monas
terio bona dotalia sui fauori
saluet cum uillis adiacen
tibus mansos circiter quadu
gentos de optima gleba. De
babenbergesli aut ciuitate
et dyocesi uocant dñas or
dinis cysteriē q̄ locant
in claustrō pdm. In quo q̄
p̄cedente iduse ad seruendū
dño centū dñe morabant
ymo i eodem hodie dicunt
centū xxx. dñe dimorari.
Prima quoq; ibidē albaasta
fuit dñā petrista magistra
puerice ip̄ius bñe Hedwig
quam cū p̄fati ordinis. de
babinberch ad uocauerat
dñabus. Et licet ip̄is soro
ribz sufficientissime p̄uisum
ess̄ in hijs que ad uictum
et uestitū atq; dimū cultum

eis necessaria erant n̄ querebat
 tamen mea pietatis affectus qū
 sup̄ adderet multa. **I**eis in hunc
 modi necessitatibus p̄uideret p̄a
 pue cū reputabat eas in cali
 bus aliquē sustineat deficiē quibus
 indigebant ad usum. **Q**uoniam
 bulda alijs religiosis teordi
 ne templariorum impetranda
 marito donari quidam magnū
 p̄dium que oisunt uocant in
 opimo terre solo. Vbi p̄eten
 te tempe multe sūt et magne
 uille locare. **R**eligiosis
 ip̄a multa impendebat b̄nificia
 et eos quam plurimū honora
 bat uolens honore quo eos
 p̄pter xpm̄ extulit apud se
 in ep̄am etiam honorabiles
 facere monachos aliorum. Nam
 dum ueniret ad eam ip̄a
 eis assurgens et gratanter
 eos suscipiens apud se in men
 sa locabat. Et ut bonam fa
 mam ip̄orum conseruaret ac
 tractatoribus nō solum coram
 se ip̄os faciebat honorifice
 p̄tractari s̄ eis etiam de ho

nestis quam diu morari uo
 lebant hospitijs et ministris.
 ac socijs p̄uidebat mittebatq̄
 ip̄is necessaria omnia et ip̄orum
 apud ducem diligēter pro
 mouebat negocia et acuis
 expediuit. Dum uero uole
 bant abire iusticijs eorum faci
 edat dam reponi panes pis
 ces et alia religiosorum abbas
 ut ip̄ent inuisa ad eundem.
Vbi etiam eos stetit cōspex
 it ubi post eorum discessū uelu
 ti ad uestigia xpi genua flec
 tens dicit quem meis susce
 pit adorauit. **A**dduersa
 in sup̄ monasteria largas da
 bat et transfundebat elemo
 sinas ut p̄te milites Hen
 richow Wratislaue ad san
 uincenau. ad sanctam mariam
 minoribus et p̄dicatoribus fr̄ibus
 multis quoq̄ alijs hominibus
 qui in hunc religiosum signū
 referebant ihu xpi nec non
 quō et pluribus miserabilibus
 p̄sonis nō cessabat b̄nificere
 tanquā si ew̄gelicū illud qd̄

um eximium meis fecistis.
michi fecistis. Tota temp
ram oculis suis positum le
get ac ore adimpleret. Hec
mias aut idulas ubiqz
saebat. aut attingere poterat
pdonaliter consolari studebat
bunficus distantes uero per
nuas iustitias et salutis
ac alios necessitatibus parabat
Lepidum autem hunc ipa
lem pilius amore qui pro
nobis fieri uoluit ut lepidus
vnde lepidus quaedam feminas
istum hucantes ppe oppidum
qd dicitur nouum forum sic
insua recepat curam ut eis
aliquodens iebtomada mit
teret pecunias. carnes et feri
nas. ac iustitias et alios uite
necessariis largiter punde
bat eisdem parabatqz ip
sas iomibus tamquam filias
spales. **M**ura ipassionis
temeridme descebat af
fectis qualicunqz molestia
corpali. liquebaturqz ani
mus eius ad paupes. In

firmos quibus et affum exhi
bebat et manu auxilij. Si
que defam liquid penurie
taliquo ternet supplebat
dulcedine ppi cordis. Circa
ibat punde sine tormentibus
pedissequis et anallis et ca
ru araispnebat diligena
us calamitatis et si aliqua
iens iuenebat fracturam
dissimulacionem eaz redar
guens celerius emendari
iubebat. **D**um soror a
liqua imonatio recumbe
bat pdonaliter singulis die
bus uenebat ad laulum ei
flexisqz coram ea gembus
ipam uerbis consolatoris
dforabat. dans ei temper
aliqua subsidia oportuna.
Numquam enim ab aliquo re
tebat infirmo nisi pns
oblato munere ipm sola
ta fuisset. Egros quoqz
defamilia sua iypria uisi
tabat psona et ad eos mit
tebat medicos et eis medi
cama parabat etiamqz

Hoc tempore sollicita tamquam un-
 illius dante alio curans. Al-
 lecta dulcedie infirmis sui
 et visitatis me nullum quem
 pape potat infirmum et max-
 ime pauperem dummodo esset
 possibilitas. visitare neglex-
 it. Cuncto etiam in una adre-
 motora loca si intellexit in-
 firmum ad eum neglecto in-
 ne accedebat. Ad infirmos
 aut quos propter distantiam
 miniam visitare non potat
 nuncios ad domos transmi-
 tabat. Et quid quis inter in-
 firmos erat miserabilior ca-
 to peam papiebat consolo-
 nis beneficia ampliora.
Feminas iacentes in puer-
 pio papue pauperes visita-
 bat dum aliquo modo facere
 potat ipsiq; necessaria mi-
 nistrabat. **I**ncarceratos
 et si in propria persona visita-
 re non potat eos tamen mag-
 nis visitare beneficiis non ne-
 glexit. Inflammata namq;
 desiderio audiendi uoce domini

dicens in iudicio in carcere fui
 et uelitis ad me ex quo ipse non
 ualebat ad ipsos accedere eis pro-
 suos transmittebat nuncios
 et dencium et pallentium. Atq;
 tegumentum sufficiens ne a
 frigore ledentur. Et ne in-
 uno grauariant a ueribus
 demucationis et inuestibus
 imis sufficiens eis prouide-
 ac decantibus ut beneficium lu-
 minis horrores sibi inu-
 ent et tenebras carcerales
 patiens omni qua potat
 diligenter ne aliquo exte-
 tu ipse possit perire inuicem.
Ascendit quoq; famula
 domini gradum personis ma-
 ioris in scala papue carita-
 tis. dum etiam hostes et
 aduersarios mariti sui. quos
 aliquando contigit in carce-
 ribus perire perditum non si-
 nebat beneficiorum esse exp-
 tes sed eis omnia largiter
 necessaria ministrabat ad-
 implens ope illud quod scrip-
 tum est si es uicis inimici tui

aba illum. si sint potum da illi
Post omnia autē q̄ clausis mear
ceribz aut alias captiuitatis i
pendit bñficiā. hoc sup addidit
ut eos sepiissime suis interel
cellionibz libaret annuatis
restitueret solatio libertatis. Si
mili- illos qui ducis mariti
sui idignacōm manerant
nō cessabat ipius ad grām
reuocare. Nam flexis genibz
et filis lacrimis tam diu se co
ram eo humilians impellabat
p̄p̄is donec intelligeret se ex
audiri. **T**ribulatis et afflic
tis si quomō possibilis ade
rat efficaciter succurrebat.
Nunquā in solacōe ploran
tibus defuit. nec unquā aux
ilium egentibz oportunum
obicit. Illos namqz qui p
debitis grauabantur. aut detu
nebantur in duci. ac oppressos
ore alieno sua redimebat.
Atqz releuabat pecunia. dāp
natos quoqz ad mortē. aut
affligendos alijs generibz
tormentoz p̄sino demeritis

intercessione sua sepius erue
bat. Clericis quida galliis
natione. p̄ crimine sacrilegij
q̄d p̄petrauerat ex sūa iudi
cis erat morte plectendus.
Intelligēs autem p̄ia dñā
dericam sorte dñi elān ad
tam insābile dampnatum
suppliciu amplius commota
sunt misericordia eius. p̄pter
derum quē reputabat om̄i
uentione dignissimū. po
testate hēn p̄abz instat.
nec a supplicacōibz desinat
quo usqz ipm dericam. Aue
te sibi inferenda ereptam
in columē seruauit. **M**at
erit om̄i paupm et papue
induarum atqz orphanoz
fuit maxima consolatrix. **Q**
uorū causas et negocia dū
est. necesse coram duce p̄
mouebat et agebat p̄p̄is
ut fidelissima aduocata p̄
Plures quoqz puellas or
bancas genibz et animas a
pud se collatis. pro p̄stita
bat misericordis affectu et

refouebat inq̄o singlis p̄u
 tens p̄u ei sc̄dm teum iuteba
 tur melius expedire eas aut
 matrimonio aut religioni
 tradendo. Paupes ergo qui
 annue ip̄ius b̄nficia senae
 bant eam quocumqz iuat
 sequebant̄ ut m̄rem. Sep̄
 em̄ meā coram ea iacebat
 cumulus denarior̄ qui dis
 tribuebant̄ egemis. I ip̄sa
 sepius eos manū p̄p̄ia pau
 p̄ibz erogabat. Non presu
 mebat aliquis defamula
 post eam cur̄etes repellē i
 opes quibus ip̄orum m̄na
 mulatidme fatigata sepe
 afficētur. tedio itas mag
 no multi eius ministerio i
 hentes. **¶** Die quada diu
 ip̄a coram Aleari qd̄ erectū
 in sua hūc camera faceret
 morā orando mendici fori
 more solito p̄cipienda e
 lemosina exspectantes cla
 mabant dicentes. Hodie
 dormna est a nobis abson
 dia hodie solam̄ pau

pm nobis non exhibuit ul
 tum suū qz non dum p̄cepi
 mus ip̄ius b̄nficiū. **¶** Qd̄
 ei mox una defamularibz
 eius ut audiret recitauit
 at illa statim narrāta sibi
 dicebat. **V**ate uelociter acci
 pe p̄xitem in qua sunt p̄
 paup̄ibz nūm̄i repolia et
 da unanqz p̄u tibi totū
 inspirabit. Sic em̄ p̄alios
 elemosina dispensare d̄sue
 uerat quōcumqz p̄sonalit̄
 eam distribuē nō ualebat
 Iteō se tenegligēcia repre
 hendit qd̄ hanc dispensa
 onem tunc d̄mittere preter
 misit. **¶** Egenabz derias
 tanqm̄ diuino cultu am
 plius manapans. I p̄uite
 m̄dicam p̄alio populam
 bz ad xpm̄ plus appinqua
 re rebentibz multa sp̄alit̄
 b̄nficia impendebat. Qua
 p̄pter ad loca quōqz remo
 tiora sequētes uenēbat ad
 ip̄am. **D**euatā laua nā
 qz usqz in ro p̄chintz ad xij.

se milia transeuntes reporta-
uerunt ab ea in argento et uestibus
munera et alia uite necessaria
recepunt. Dñs rasilanus p̄sbr
et homo manirus guezne-
sis et wladislauensis canonicus
testis existens opm pietatis
iam dñe bte hedwigis se ip-
sum ponens in exemplū dicebat
paup̄ scolaris etiā wladisla-
ue stures et auditis bñficijs
que p̄rei amore indigentibus
p̄stabat dñi uiuet xpi fami-
lia post ipam in cum socijs
ad loca ubi manebat in les-
mice et in roberthmice tribus
uicibus rociensisq; ego et alij
qui meū adueniant socij
dum dno fertone argenti
accepto ab ipa reuersi fui-
mus solati et semp̄ iuria
eius inueni quocumq; inq;
ita in multitudinem paupe-
rū copiosa. Ad inna sc̄oz
re uolentibus et cruce signa-
tis alijsq; pegrinis larga
m̄strabat subsidia ut ipos
p̄mouedo inua salutis eter-

ne eoz meretur p̄nceps
fieri meritoꝝ. **¶** Hic unq;
ab ea elemosinam petes in
exaudiuis recessit. Nam
ut magister hermannus
canonicus glouuensis et
in swidemicz plebanus di-
cebat ipa decopiosis quos
habebat redditibus in re-
tesumā p̄re p̄sua sueq; fa-
mille necessitate tenuit
Reliqua omnia ad eadē
utilitatem ac iusus pau-
p̄m erogauit. Et dñi sua-
more pietatis expensa ce-
ficent ad suū recurrerebat
mariti postulans ut in-
tūto egens necessaria ei-
us supplet. **¶** Quidam
magna hūit grāngiam
de quatuor arāis q̄ zeuna
uocabatur ex qua annua
plūma et humilinoi q̄ ad-
iunctū pauent habentur
habunde. **¶** In ueniente
autē tempe quodā grāu-
caritia ipa dei familia
p̄clamari fecit p̄forā ut

omnes indigentes adducta ac
 ceperunt gratiam qui accipe uel
 lent elemosina ppter deum
 Congregans g' illic egens
 ino modico nro eis distri-
 buit annonas p'ur uicinas
 sufficiebat ad sustentationem ne
 Deficiente no annona os
 q' habant carnes ibi eis ex-
 pendit. Consupis quoq' car-
 nibz eis caseos dari iussit
 In his deficietibz aruinis q'
 sal adodienda ola tribuit
 q'cumq' alia adedendum
 apta iueniri q' h'c pot'ant
 eis dedit. Sic fidelis dispesa-
 trix q' p'uides familie dm da-
 bat cibum in tempe oportu-
 no. **N**anc autem q' ipsa
 obsequant q' maritu suu ser-
 uare totum reglam ut dum
 pluribz simul bnfaceret eq'
 licet opam daret ne occasi-
 one bnficij inequaliter distri-
 bua inter accipientes ger-
 m' iudie nascetur. **H**abebat
 quoq' hec rei familia spales
 iuria sua i firmos paupes

N

numo .xiiij. quos obmedria
 xpi q' xii aploz eius cu' nec
 teloco adlocum redire uite-
 bat i curtibz villis dum p-
 uenit ad hospitiu' primo
 p'uidebat de comodo. eosq'
 semp coram se faciebat dis-
 cuncte q' anq'm resuet ad-
 mensa illis rursus m'ista-
 bat singlis p'pones flexis
 gembz alimentu' postmodu'
 uero resuens ad manducau-
 du' ipa quide' aridis concentra-
 cibarijs opimas scutellas
 cu' carmbz q' alijs sapidiori-
 bz ubi sibi oblatis ipis q'
 alijs paupibz diuidebat. **N**
 Dicebat quid ppter quatoq'
 hec uidentes pueri nobili-
 um filij p'ncapis curiales:
 qd uellet p'ans fore men-
 dia reficiendi deferulis do-
 mine qm' i mensa p'ncapis
 maducate. Potu' simli' sibi
 opam u' p'ncipiu' eis mitte-
 bat. Dum uo capellam l'
 alijs familiaes indignaren-
 tur q'ntoq' q' dicent. d'na

N

cora uobis dimitte potu sta
re qui uobis ppoint qz paupe
ribz ut expedit pundeat ipa
rudic **I**tes meum eis potim
offo quia scio quod ipis no
dabitur detam bono **O**mnia
que cora se hnt ead si unie
eat potu ai paupibz diuide
bat **T**anto quoqz affcu mo
uebanu ad ipos paupes qd
si deantz i fieri potuissz abs
qz derogantiu murmure o
unoquoqz ipoz resanella li
berissime i medibz **P**illa ac
egenoz inaudie que ante
mensa ipius locata n fuit
spalem habebat coquinaz
i mltos pipis spaluer de
puratos **O**mbz mane et
uespe scdm exigencia tempis
mctin necessaria ptebant
Que dei familia qua uere
paup extit ipu que inter
copias mudanaaz reru i
replaru delicias sic ege uolu
it ppter xpm ut esuriret
i sitiret ac i frigoribz nuda
essz **M**agnu tamen sibi

reputabat diuinu du lau
te reficiebat uiscera paupm
icallescebatqz amplius pa
more diuinu dum steger
uestibz corpa egenoz **I**ta
est qz fortis illa mulier q
manu sua apuit inopi i
palmas suas extedit ad
paupes **Q**ue utiqz ptao
pietatis officio ridebit idie
nouissimo **P**reterea felice
illa femina dno dicenti i e
uuglio dare i dabit uobis
dimitte i dimittemu p
omnia parte delidans no so
lum dabat i expentebat
i uos pios que hnt s e
ciam libaliter que sibi a
suis sditis tebebant di
misit **N**am tributarijs
suis rebitorz relaxacoem
maxiam faciebat in cu
ut quida terapellans suis
otto nomine exclaimaret
quadam uice ea pnte i
dicit **O**na uos tanta mis
rustias relaxatis qd nos
uobis seruientes n hem?

no

no

no

unte sustentare possumus. At
 illa de pio corde rñdit. Nolne
 a me ds uobis bñ potit pui
 te. Et qz uel dñmo mch uel a
 deo modicum recipiebat. A
 suis censualibz scptores eius
 dicebant promte. Nichil ha
 bebimus detoms dñe nre:
 nisi hoc quod ipa relaxat:
 Dum aliqui puidices suos
 puniti fuisset p excessibz su
 is pena pecuniaria qñ totali
 relaxauit ita quod aliquando
 una die de huiusmodi multa
 arater. xxx marcis remisit
 homibz suis. desauon. **I**n
 uoz. **Q**u autem censuales
 suos. **I**n paupes alios ñ poss
 aliter a iudiciu aliorumqz
 iusticialium iustionibz li
 bare. ipa uexacones eoz
 pecunia redimebat. Nota
 rum hebat uirū prudentē
In honestū dñm ludolphum
 que sepe rogauit cū lacrimis
 ut cū homibz misericordie
 ager nec iporane exigēto
 debitas pensioes eos qua

ret. **N**e autē puidices su
 os homines minimum anga
 rari continget ipa iudicis
 sepe uoluit psonaliter iter
 esse. **I**n tunc nō pecuniarium
 aut puidice suū. s; p aliq
 decapellans facebat iudici
 um exeteri ut sic paupes
 mansueans tractarentur. **I**n
 Qd plura. **S**ons iste pietatis
 ateo erat diuinus. **I**n sue dul
 cedine diffusiuus. ut omis
 qui appropinquet ei. potius
 suauitate ipius recedet. **I**n so
 latus. **C**unctis ei ad ipam
 recurrentibz si quidoqz scdm
 affectū cordis nō ualebat ef
 fectū ipende opis. ad omipo
 tens grām se uertes dño
 ipetabat miraculo fieri.
 qd pia homin. circa se affec
 bant desidia. **I**n sumari ut ex
 aliquibz que iam seant pa
 tebit. **S**eptimo demtraalis q
 petrauit. **b**ñ. **H**edwig iura sua.
Himna istius dilecti. **I**n elce
Het qz saluatoris demē
 cia tanta repleuerat grā.

No

ut tenore annua sursum age-
tur in diuina pietate beneficia ces-
sante mouetur. Adpropinquum
ad huc ea in morbi corpore excita-
te quodam iudicia et signa exi-
ora manifesta feterunt illa fa-
miliaritate et amicitie gratiam
qua domino ungebatur. Nam ob
amore ipsius et in tanta deo facta
ebat miraculosa quedam am-
rabilia opera. Plura quoque ab
oculis et a cordibus abscondita
uiscerum sibi diuinitus an-
quam fieri patebant ut sic per
signa et prodigia polles uirtute
aplica et preuelationem euentu-
um futurorum actuumque occultorum
spiritu propheta esse repleta certissi-
me patebant. *Myraclm. quo*

libant. sororem teosse pias
DOmnia rursus laudis sanctorum
us in modum reuerentissimi
sancti est beate Hedwigis nec
que ipsa eam a pueritia educaue-
rat et locauerat in pueritia moral-
tate cuius precedente tempore aus-
tos tenente in claustrum cum uoca-
blum est ouenit ex parte ab

batista. Hec dum die quadam
adulescendum resideret in mensa
beate Hedwigis os pistis de-
tunc edebat gutturi eius ad-
eo firmiter inhererebat quod
nec gluamento nec eiciendo
ualebat ab eo absolui. Un-
de moicum cruciatum tante
surrexit a mensa ut si forte
in sequestro uonitum puocan-
do possit os eius de quo diuini-
us in mente sibi sentiebat pe-
riculum inuenire. Sed dum tali co-
nata nichil omnino proficeret nec
releuantie sentiret necessita-
te cogente adductam ad huc
in mensa sedente cum fiducia
rediret et ei audacter dolore
que ab ea prius forsitan pre-
uentione occultauit indicia
dicant spiritus ipsius miris
libari. Cuius dolori ex solita
pietate opaciens ipsam in dei
nomine benedixit. Et ecce mox
signo crucis medicus affuit
et signatis merito et pacien-
tis fidei conuulsa sororem
eruit a tormento simili et mor-

tis p[er]iculo ita quod sorozib[us]
 q[ue] adve[n]t[ur]a uictoria saluet et
 uent[ur]a laua i[n] t[er]rib[us] post
 modu[m] p[ro]u[er]bia que t[un]c d[omi]n[us]
 legebat ad mentem t[er]rib[us]
 d[omi]n[us] soroz r[ati]o[n]a os gutt[ur]
 atroxius st[ri]gens om[n]ino ex
 spuit truentam **Quomodo**
sanavit sorozem ioculis
Am d[omi]n[us] t[er]rib[us] soroz r[ati]o[n]a
 ua multu[m] defleto fr[atr]em su
 um germa[n]u[m] defunctu[m] i[n]
 oculo d[omi]n[us] d[omi]n[us] q[ui]dam uis
 i[n]pediuam albuginem si
 biq[ue] no[n] modicu[m] tediola
 Tali g[ra]t[ia] s[er]uata g[ra]t[ia]me
 las p[ro]uident tereuelame
 cogitauit. Nam ad suu[m] re
 curres mox d[omi]n[us] ei au[di]t
 b[en]efic[us] erat i[n] d[omi]n[us] i[n]pedi
 mentu[m] exposuit oculi quo
 retardari poterat i[n] seruitu
 ihu xpi cui p[er]am fuerat
 mancipata. Quod illa pi
 etate i[n] fide plena d[omi]n[us] in
 die dicebat. **Mate accipe p[er]**
psaltium meum i[n] t[un]c ip[s]o
signu[m] crucis f[aci]to super

oculu[m] tuu[m] i[n] macula obum
 bratum i[n] sanabis. **Obedi**
uit soroz mandanti cretens
uerto domine sciens sciam
esse quod omnia possibilia s[un]t
cretenti acceptoq[ue] p[er]falcio
ut uilla fuit signu[m] crucis
expressit i[n] statim albugi
nem qua[m] grauiabatur e
uassit alud uniam quo sa
nauit i[n]pedimentu[m] uisus soroz:
Alia quedam soroz tereb
thencensi monastio gau
denaa nomine exfletu in v
utroq[ue] oculo incurerat ca
grauem albugiem q[uo]d eam
multis medicamib[us] adhi
bitis repellere no[n] ualebat
Unum namq[ue] odor[is] eius
macula p[ro]p[ri]u[m] obtexerat
ita quod nil t[em]p[or]e uide[n]s na
lebat i[n] alterius uero pu
pilla oculi p[er] remanserit
aliqua albugine non ob
ducta. De illa ergo aliq[ui]d
uide[n]s poterat oculo. Et ad eo
dum uide[n]s ut homines ple
ne no[n] poss[un]t agnosce[n]t. Cui

uuliana soror eius in monasterio
uoles ex caritate succurre me
diana colitur quod multis si
mili odorum in foem hēnabz
pfiat i odos eius unlit. sed
nichil meis pfect. Quā ob
rem prudenti uia consilio ai
sibi huano uidet il posse su
uenire auxilio ad opem di
nam se conculit et pbrē hēd
wigis mita sanitate se ose
qui spans arauit dum so
litarium estz monasteriu que
rens in illo recuienta oculo di
ligeter considans uocauit
locū ubi quoda in angulo erat
ubi bca hēd wigis orae con
sueuit. Et explorans tpm
uices uenit quāto sola erat
domina in genitqz ab oroe
pedit ante pedes rogans sup
phater ut signaculo crucis
ipius oculos designaret infec
tos. Ipa uero hec uidēs et au
diens ale pen quod sciatas e
rat in diuini ac declarauit
diuine uirtutis suaqz super
excellēt merita ex humilitate

obstupuit et fatē recusa uit
dices sorori petenti. De tibi
pstat. qz ann ego sum homo
et testa lina fragilis rem a
me a me sume postulas po
testatis. Desine ergo. Nam
frustra interis sic querendo
bñficiū sanctas qd per
me a teo obtine nō poteris.
Instabat nichilominus so
ror ut ipi bñdctōm desidea
tam tribuēt nec desinat do
nec illa pānāne uelaa et
contentōms ignāra pietā
te deuota sup eam signū
crucis faceret dices. Te soror
pma dñs bñdicat. Et sic
quod audiri ualde mirabi
le est fugata caligiosa q
piterem ebdomadas odos
ipius occupauit macula
uisum mox clarum recep
Aliud miracū quō sanauit
Quoda mliem a creatate odoz
tempē dum estz in robe
thintz et ibidem orando i
erā more solito faceret mo
ram una depedisseqz eius

nomine bacherina palleu
 aone fangacoms exdui
 na expectacone dnata ut
 alius causa necessitatis su
 u prexit ad hospium ho
 raqz competenti ad alidiam
 dum dnam redit. **F**eusta
 uero iuenit duas mulieres
 theuomcas apud ipam.
Quaru una diu nouerat
 qrecau fuisse saebat tunc
 aut iam uidit uidentem q
 audiuit manifeste gras re
 sentem deo q famule dei co
 mune hedwigi quia lumen
 odorum eius mris paul
 dubio recepisset q uero tam
 qui sancta merito est. ab
 omibz uenanda ad uocem
 quus mlieis erubuit do
 minna dolensqz cantu the
 sauru sic pom ipublicum
 que sumo conamine sem
 p mtebantur abscondere
 femine diuulgana scita
 tis eius poma dixit No
 ego s; dñs illuminauit
 te q feat uite q fugit qñ

tu ponit a face uitor ipi
 us ostendes se illis fmo
 mbz amedatius nullate
 nus telari. **I**lla tamen
 scitatem eius extollere
 uoabz no cessabat. **A**d
 uertes aute bta hedwig
 qd phibitum simplia ea
 no poss; ab hac amenda
 cone compete cogitauit
 si forte muneribz quietari
 ualeret q effundes depix
 ite numos paupibz re
 positos dedit ei. **Q**uos il
 la suscipiens q reodorum
 lumine simul q demune
 gaudens abcessit. **T**ali
 ergo q nouo hoc miracu
 lo domu maiestatis qua
 her bta frequitauit tam
 feruente q m hicaue tam
 sedule dñs hodauit. **A**liud
 miracum quomodo seruauit
Paup suspensio uitam
 quidam furatus fuit
 suo uiano fernam pom
 id est dimidium bacherone
 q captus ipo furto due

culq; corā dūte ipius sancte
marito iustus ē absq; mo-
ra puniri suspēdio. Con-
sanguinei uero suspēdit
di furis recolentes dñe du-
aste yedwigis pietatem
esse magnā admīssos ue-
mentesq; coram ipā roga-
bat ut pūta occidendi in-
terere dignaret. Ipā sup-
plicāciū p̄res audiens &
exaudies iurū supplex a-
dixit postulans ne pre tam
mōica. aufētur homini
uita. Cui tū maritus rūde-
ret qd eum iam suspēsum
creder. si aut iuuet ipm ei
donaret statim milite quā-
dam nomine henricū castū
misit ut hoīem liberaret
Qui uelociter p̄ges & ipm
iam i ligno pendentē repi-
ens euāgmatō gladio. fu-
nem p̄ladit & sic sanus q̄
suspēsus fuit. Ad dñam ue-
nit eiusq; padit ante petes
gīarum ei p̄sua libāciōne
refens ac cōnes. Hoc pro

testatus fuit i curia roma-
na coram examinatoribus
dñs nicolaus de wurbma
qui de familia ipius dñe
fuit p̄sūq; erat quō dñā
p̄fatum milite misit et
quō fur tepatibulo misa-
māte reuersus dñe gres-
egit. *Item aliud miracū quō
suspensum liberauit.*

Predo miracū simile
notari in scriptis quib-
dam i uem quod uero p̄no-
q; aliud esse puto ex his
q̄ narrant ibidem. Quidā
facinorosus publicus esse
hostis duas & terre aduer-
sarius p̄sūp̄is cāntemq;
fuit detentus. Quem dux
mārtē trahi iussit p̄ter
noctis teneb̄s i m̄nentes
ut ut dilāciōne remota mā-
ne diei sequis morte tebi-
ta plecteretur. Ante quā eius
detentō fama p̄tente ad
ipius dñe yedwigis. Du-
gis sue noticiam deueniret
Uolebat namq; dux talit-

festinante caue ne ipsa male
 fozem suis interfectionibus li
 baret. **E**xecutores mandant
 duas eo rehus pficiunt quo
 eius uoluntate plenus de
 agendis agnoscat. Illum
 dum illuxit dies suspen
 sum relinquentes in pabulo
 ad ipsa reuertunt. Dum ad
 dei famula carere ut conue
 rat rediret ab eam dux ob
 uiam ei uenit. At illa que
 factam iam agnouit eum p
 mo terribilitate redargu
 it postmodum suppliciter
 exorauit ut sibi donaret ho
 mem mortis sententia iam
 dampnatum. Ipe uero presu
 mens maleficium utiqz mor
 tuum ut pote diluculo ingu
 latum. pntato aliquam diu
 exauditionis solatio tandem
 dixit. Itum ut alios tibi do
 no. Acto g paratore suo
 ei diligens reuocauit ut
 uelociter ad locum supplicij
 pgeret. Et hominem reuocatum
 sibi incolumem pntaret. **C**ui

misit uero dum allegaret
 exposito quod frustra co
 tinget laborem impendi i
 hoc exequito mandato nisi
 forte addaueret defuncti sibi
 uellet adduci pferam cum
 mane malefioz suspensus
 pauldubio iam foret extinc
 tus impantis nichilominus
 pualeret auctoritas. **C**ui
 contraire qz no licuit exe
 crabile furis. adducit cogi
 tauit ut sic duam quasi de
 prepto sup uacuo ob sand
 ret. Et iuncto curru pgens
 pueniensqz ad patibulatum
 fune in quo pendeat mi
 ser ptemto amputauit
 et ipm quem credebat.
 exanimie replens ui
 uum cum stupore mltor q
 eius tormento iterfuiant
 sine lesina ad pnciam due
 reducebat. **N**ulli dubium
 quin diuina potentia pre
 dcoz maleficos inter cor
 qucum manus ido amor
 te pseruauit ut et famule

no

sue fidei ostendit mentis et ip-
sis p[ro]p[ri]et[ar]ibus p[ro]p[ri]et[ar]ibus i[n]terredentis
iustitiam tempus d[omi]n[us] p[ro]p[ri]et[ar]ibus
p[ro]p[ri]et[ar]ibus Ex tunc mandavit
p[ro]p[ri]et[ar]ibus ut ubiq[ue] ip[s]a d[omi]n[us]
t[er]re[m] custodias publicas il-
lic ap[er]irent carnes atq[ue] ergas-
tula unctiq[ue] ob ip[s]ius reu[er]en-
tiam ac p[ro]p[ri]et[ar]ibus et a iunctis
erunt gaudent restitui plena-
rie libertati **Aliud miraculum**
Mulier quedam p[ro]p[ri]et[ar]ibus d[omi]n[us]
die d[omi]n[us] farsium imo-
la q[uod] uulgariter quirna dicit
moleret ulc[er]one diuina bade
quo molam trahebat manu
eius ad h[er]e[re] a deo fortiter q[uod]
etiam sui auxilio uiri eam
n[on] ualuit remouere. Cum g[er]o
et om[n]e uirame deficeret et
sibi un[de] uir p[ro]p[ri]et[ar]ibus lignum
tam sicut quam sup[er] manu
fenne ampucauit eamque
duxit ad famulam dei expo-
nes sibi totalit[er] q[uod] acciderat
et ostendit p[ro]p[ri]et[ar]ibus u[er]itatem q[uod]
mir[abil]iter tenebat idissolubilit[er]
manu ad h[er]entem casus que

ei exposuit ueritate. Ip[s]a g[er]o
demeter illam solans i[n] se
creto p[ro]p[ri]et[ar]ibus orōem obtulit to-
mmo et accetes manu ip[s]ius
aperuit et a ligno quo u[er]en-
ta fuit libauit rogās et d[omi]n[us]
mitēs eitem ne frū aliqua-
liter faceret manifestum. Sed
latere nō potuit q[uod] d[omi]n[us] ad
suam gl[ori]am noluit occultari
Occurrit **Item aliud miraculum**
et aliud miraculum q[uod] puto
nō esse regendū silentio sed
magis addi qui op[er]atus est
gl[ori]am reuelandū. Accidit q[ui]
dam nocte ut ip[s]a u[er]a. Hed-
wigis ex uigilijs et orōib[us]
fatigata sompni uolencia
fuit opp[re]ssa. Et ecce lumen
q[uod] accensū p[ro]p[ri]et[ar]ibus librum ad le-
gendū tenuerat uigilans cor-
uicantis lapsum de manib[us]
cecidit atens id[em] super
librū. Audite mirabile. Can-
tela libro in h[er]ens ardebat et
consuebat ad uocans libri
longitudinem nec carne con-
sumebat neq[ue] corrupebat

volumen. Quis autem nudum famu-
 larium dicitur et ab aliis compa-
 redisse quis postmodum reuenit
 ad notitiam aliorum ut uere uer-
 tis ostendat laudabilis dominus
 maiestatis qui uniuersa poten-
 tia custodit illesum ab igne
 te uote sue familie condit. sicut
 quodam robustum deseruauit
 rubum ardentem. Pluribus quoque
 aliis operibus gloriose miraculauit
 dominus hanc sciam suam iuncta
 ipius requibus supra iam aliqua
 sunt expressa. uidelicet quod aqua
 in uinum mutata fuit et quod coram
 manito subito calidata appuit
 ut scribit in tractatu de austeri-
 tate uite ipius. Item quod lux
 celica mirabilem ipius exerce-
 ruit et quod ymagine beate uirgi-
 nis multos curauit ut in sac-
 ramentu de oratione eius est possum

viii. sequitur de spiritu prophetie

Quia uero non solum operatione
 miracula uerum etiam cog-
 nitione predicta ualde ad mira-
 bilis exant ista sciam dum vi-
 uet uero post uniuersa que pro-

trahunt iuncta sua hec christi famu-
 la non in mento explicantur. Aliqua
 in quibus huius reuelationis
 prophetie spiritum declarant. Ira
 diata namque luce superius in
 limbo mentis tenebat in-
 tuitum tamen corporis oculis
 non uidebat multa quoque post
 longa tempora proficienda cele-
 stis lucis beneficio cognoscebat.
 Quorum quedam dum predicaret
 et ut predicat eueniret auerte-
 bantur mentes audientium
 in stupore. ammirantes in famu-
 la dei gratiam tonorum sibi diuini-
 tatis collatorum. Cepit quoque sa-
 tis tempestiue ueri luminis
 claritas ipsa splendere. ita
 ut a sua iuuetute usque in senec-
 tam et seminum ad suorumque et
 plerumque dierum pronosset in nos
 ac predicet finis eteris. *Quo-*

quodam emendate hominum futuram

Quodam enim tempore dum
 adhuc iuuenis esset in die
 natalis domini uenit qui dicitur
 coram ea sedente in mensa quod
 artor una cetera sus stans in

orto recenabz estz floribz deco-
rata. Qd̄ audies misit ad tōli-
dandum si p̄dā flores īnfiora
aut ī supiori pte artozes pu-
lularet. Qui missus fuit re-
uinauit artoze ī rāmis ī fe-
rioribz florescente. At illa sig-
nū est inquit mōrtitatis fu-
ture. Multa enim p̄upes mo-
rient̄ homines isto anno. Et
sic ut p̄dixit om̄o euenit.

Quo p̄dixit mortem marito

Consorte suū suo. —
Conmonuit ut de castro le-
gem̄teli nō exiret. s̄ ī ip̄o
diuiciis faceret mansionem.
Et sciret p̄nosces quod quam-
cūq; de ip̄o recederet non diu
sisteret ī hac uita. At ille cre-
dulus uerbis eius mansit
triennio ī eodem. Tandem
ab inde recedens. Usq; ī les-
mitz p̄ueniens ibidē de cubu-
it īngressusq; de hoc sedo
m̄fā dies octo anno d̄m̄
m̄. cc. xxxvii. sepultus ī
mōastio trebm̄teli. *Quom̄
p̄dixit p̄dilleque sue mortem.*

Erat quedā femina noīe
katherina nacione pru-
tena s̄ p̄ ip̄am dei famila-
tesato leuata baptisate
et nutrita iunctaq; matri-
monialiter honesto uirō
nomīe togulao desauon.
Huc femine quia ip̄a ip̄a
liter extitit familiaris m̄-
ta p̄dicebat futura. Et cū
ea que ip̄a katherina ī lu-
is renoluebat cogitātibz
ei sepius declarabat. Unde
semel ei aliqua cogitanti
de uita p̄nā suspirans. r̄-
dit dicendo. O katherina
cur frustra tepnabz occupa-
ris cum sis s̄bno morianda.
Quo audio expauit mlt̄
et amor uruit sup̄ eam. Sa-
ens quod uerbū more ip̄i
us d̄n̄e unq; uerum esset.
Uuens ḡ eam sic uehem̄-
ter arbatam dicebat. No-
h katherina m̄tari quia
tu quidē morieis s̄ iterum
renuiscas. Et hoc ē signū
Eae dapies. Et p̄es filiam

que morietur. Tu post eam tere-
 res. Mulier hec non dum gra-
 uida erat. Et preterite tempe-
 nata filia ut ei predictam fuerat est
 defuncta ipsa quos mater oppo-
 sita egredine ualida per diuini
 pignora tenebat. Non autem
 est tradita sepulture. pro quod
 ualde indiam iam uidebat
 deuotam spiritu remanente. In te
 nec ignem corpori eius per
 pimento uite apponam sen-
 ciebat. Tantum restituta fu-
 it ut pie credam per merita
 beate Hedwigis pristinam san-
 ctam ut in hoc manifestaret
 propheticis spiritus que beata in se
 hunc et uirtus diuina que meri-
 tis ipsius assistens uitam et
 deuote et familiari femine
 repaunt. *Quo predicto pedisse
 que sue quasi morte tetet mori*
Habuit quoque beata Hedwi-
 gis pariter sibi multum
 familiare et gratiam que de
 mundis proprio nomine uocabatur.
 De hac absentia eius
 sed parte Katherine predicta

cum magna compassione dicebat
 Deuisis ex hac uita odiosa
 morte tetet. Tristem propheta
 loz prophetiam lugubris et proba-
 uit euentus. Nam post felicem
 transitum scilicet aliquot annis fe-
 rina superuixit et tunc morte
 subitanea ex hac uita ungra-
 uit. *Quomodo predicto filij sui*
Griemio occasionem.
 Anqui occidit dux Hen-
 ricus filius beate Hedwigis ipsa
 mater eandem sorori. cyster-
 tiensis ordinis in trebitz a
 delheydis nomine dicit. Sic
 memor filij mei quia ex hoc
 mundo more in leto teten-
 tum non transibit. Qui dum so-
 ror stupens ac territa rinet
 inquit. Absit dea. unicuius
 uobis est iteo timetis ne for-
 te sic ei eueniat abiate hunc
 timore et uisario ipsa dicit
 Non timeo et certissime scio
 quod occasione occidit. A quibus
 autem esset occidendum? Inquit
 hac putatur tetata ne for-
 te si tartarorum promississet

aduentū homines innum̄i tū
aut pusillanimes effec̄. ad fu
ge cōnolasset p̄sidium an̄ ip̄e
Anno aut̄ tribz̄ opletis ut p̄
dixat cartarica rabies ptes
desie inuadens in̄ p̄ualuit:
ut ip̄a dñā hedwigis cū filia
sua iuxore filij sui dñā anna
puitando p̄ualo se ad castrum
an̄ noz̄na uocablin̄ ē tūfferet
Et dum morāentur ibidē qua
dam nocte uocata secretaria
sua p̄pria nomine dixit. De
mundis scire debes. qd̄ iam
amisi filiū meum unicus fi
lius meus quē ad modum a
mulla uelociter fugies a me
recessit ip̄m in hac uita de cetero
nō uideto. Collō namqz̄ ex
cui item filius qui p̄ris suc
cessor in d̄mo erat. cartaris
p̄cessat obuiam ad bellādū
cū ip̄is. fuitqz̄ in eodē p̄elio
iterempnis. Anno dñi. m̄.
cc. xlv̄. ut dñm̄ in p̄ncipio sed
eius m̄tium nō dū rumor
ad loca remotora tenuerat
Demundis aut̄ consolari

uolens dñā et uerbū quod
putabat eam ex opinione
dixisse dixisse uerā r̄sioe
repelle cupiens dixit. Dñā
nūc nō dū uenit michi
qz̄ audiam de his q̄ dicitis
quā p̄pter opinioem hanc
relinquite et nolite uobis
credē in hac p̄te. at illa. Sic
est ut dixi. Et cūne sumā cū
diligentia ne aliam tēgās
ut ad nūrū et ad filiā meā
tristis hec relatio nō p̄ungat
putabat em̄ quia sola soli
loquebatur. infra noctu
nū silentiū inondam quod
mutue collatōm ip̄arum an
sultando nullus hom̄ inter
est. Et soror p̄mota me
otē requiescēs auidō que
corum p̄tābatur colloqu
cium uerba audiunt. Tacen
tibz̄ aut̄ illis ut dñā inistat
post tridū m̄tū ueniente
et diuulgāte quod amiserat
comptum est dñem in bello
cū nullis eodē die quo in
p̄dixat corruisse. **Quo p̄dix**

maleficia ducis Boleslai

Non solum autem pronuntiabitur
 morte corporum sed etiam
 animarum et rerum pericula predicabitur.
 Quaddam enim vice audiente do-
 ctore Anna nuru sua tenepore sua
 dux toleslao filio eiusdem ducis
 tunc absente tolorosis uocabatur
 loquebatur. **N**e ue tibi toleslao
 quanta mala tu ad huc inferes
 terre tue. **H**oc utique adimple-
 tum fuit secundum quod quidam re-
 dabant quanto ite dux bolesla-
 us alienauit clauem terre
 castri uicelicet et lebuslanu
 territorium et dum per multa que
 suis ipse mouit temporibus
 plura non tamen perditionis rerum
 sed etiam exitus quam pluribus
 causa mortis. **U**nde quasi in
 exordio dominacionis eius cum
 lapsisset iterum slesie principem
 tunc propter mala statim labora-
 ta incepit ipse gemere. quam
 prius exercitum mecum et
 in cymtio noui fori pmissan
 sexus homines perierunt inen-
 dio arater octingenti et alia

plura mala prius tyrannice
 in polonia diuisis temporibus
 iugerunt. **Q**uomodo predicat
 peritorem suo mala que passus
 dux quodam lutholdo capellano
 et peritorem suo dicebat
 ipsa familia dei Compactor
 tibi dux lutholte quia nepos
 meus dux toleslaus et facit
 et multa mala te tuosque omnes
 bonis omnibus spoliabit. **I**te
 uero lutholdus quia tunc in
 magna gratia ducis erat. quia
 indignatus reuerto dux non
 reuertebat. **M**anam uos domina sp
 pace hanc possens ego atque
 mei bene semper habuimus cum
 toleslao duxo meo. **A**t illa in
 ira cum dixit. **E**go quidem pace
 habeto. sed tibi euelet quod iam dixi.
Duxore boleslai ducis adduc
 item duxa alia propria.
Stoleslao dum adducta fuit
 domina sibi inrimomali copla
 ta filia comitis de anhalt et
 am bene hedwigis primo susa-
 pientio respicit statim predicat
 ei ei quod auro suo plura mala

ipam ipem oportet **Quo p̄dixit**
soroz redaustru extractum

Dicitur quod p̄fatus tolet
laus duas quas hēbat
in reb̄ m̄tē d̄austru germa
nas soroz suas d̄no tradi
tas. et̄ uolent̄ extractur̄
de ip̄o m̄oastio. ip̄a simili an̄
qm̄ fiet enarrauit. Et hec
singla ut p̄dixat euenērūt
Qua t̄m̄e reabstractis a
d̄austru sorozibz eius saluet
d̄na agnes ad m̄oastierū
redyt. et̄ iordme m̄tā finuit

Quo p̄dixit apostasia fr̄is

Quidam fr̄tericus nomine
sophie filius p̄fessus fuit
obseruātiā ord̄is fr̄um mi
noz. S̄z quia sc̄dm̄ ew̄ngl̄ij
m̄tātem nō oēs qui uocant̄
ad d̄no elā sunt p̄mmo quod
ualte terribile ē de multo
m̄o uocatoz iux̄ pauca elō
m̄s b̄nficiū soramit̄ ut qui
stat timeat ne forte cadat.
et̄ quom̄o caute ambulet ui
deat. Iste fr̄tericus qd̄ unus
teruentibz ēēt futis beata

hedwigis oñdit coram d̄na
anna nuru sua et̄ gothlinda
eius pedisseq̄. hys uerbis di
cento. D̄ne sophie multū o
p̄ator quia heu filius eius
apostando suūm que p̄fessus
est ordiē t̄linquet. Qd̄
miser ille ut p̄dixat d̄na
expleto decem annoz curri
culo ad̄ ip̄leuit. **Quo reue
lant̄ eriam quem soroz
oculte portabat. :-**

Soroz r̄z laua de qua su
p̄ius sc̄a est memoria.
quadam uice portans e m̄
manca hericum s̄ d̄am̄te
ocultatū. ad̄ uicā hedwig
mutauit. Qm̄ d̄na intuens
redarguit dices. Quare fi
lia rem tenui p̄fess̄. i m̄u
dam. At illa obliuā debet̄
q̄ i eius manca latuit. et̄ re
cedens cum r̄tore cogitāe
cepit. que uam̄ hec res est̄
i m̄uda cuius d̄na fecit̄ me
moriam. Et occurrit m̄en
eius si forte displicētiā h̄a
bet de herico que apud se

gestabat sup pallio et illu statim
reueniens ad dnam e reuersa. Cui
illa dicebat. Sic filia sic pma
uice tebebas ad me uenire. Ca
ue ne deceto feras huimoi rem
reformem. **Quo pdixit altaris
construom in hano**

uliana soror domus reb mien
sis quada die dato signo uem
endi ad hox ad psoluedas lau
des diuinas ueloci pperabat
mellu ne tempus agruum i
nrandi negliget. Et sic accelantio
loai qudam metra sa Bartho
lomei ubi nunc altare ba Sa
nzlai mris. Tepi est pntum
pntiuit nulla ibite fra spali
reuenca quia nec cam facien
di sciebat cum nullo uenaco
nis paulo adhuc locus ille fo
ret spaluer. i signatis. Ipam
g. sic accelantem. dna reuoca
uit eiqz loam oitens diceb
filia uliana locus iste anda
magno sco deputatus e i an
honore ante dstruet. ieo al
tate uice quocies pntieris
ne exhibe reuenciam pigri

teris. Dum aut hec ipa didicer
et docet non solum iam dnam so
rore ulianam. s. etiam dnam
kathinam sibi familiaris pedis
sequam nichil ad huc de canoni
zatione sancti auditu fuit. Sa
nzlai. Post obitu uero ipius sc
ams nansactis. xmi. i loco eo
dem altari constructo ad glam
ter et sancti stanzlai honorem
completum e quod ab ipa fuerat
pphatum. **Quo pdixit pedisse
que futuram paupertatem.**

Itam de qua iam paulo au fra
est menco kathinam nacione
pntenam hortabat ut aurum
filare. ac deaufrigeio discet ope
rari pdicens eitem quod talis
opaco sibi multu fiet ualis i
furo. Acqueuit huus familia
consilio dne sibi exdicoe ualida
osulentis. artificumqz didicit
medicam. Quo post morte
ipius dne tribz ualibz rebz su
is omibz pdias rerum copia
conquisiuit. eaqz no solum
i temporalibz ueru etiam i uni
uitatibz diues et mulier bone

fame hoc geminū recipies p
mū pfecti seruitō ut uirtuose
adhens dñe i semitas uirtutis
ipius apphendet i totis michi
lominus mitoris hūndaret.

Quo p dicit morte pnam

Sed ne ipa dei famila q mltis
mlta p dicebat fuit i morte
sciebt alijs imminente pnam vi
deatur de hoc sedo exiat ignoraie
reuelante sibi domino dicit q
vulsa familiaribz suis qd cors
sui sarrua aggrauante mltis
testimibz aiā saret p pmo
deponenda. Vnde quada uice.
dū queda noblis i honesta fe
mā noie myleisa quā ipa n
moiam diligebat uelz ade
am ut dilectōm eius uice repen
det mltanda pōm itaqz solacō
eius post morā cōpetente dū
ad pna redire disponet uoca
uit aea i dicit. Myleisa m di
lctā ad me accede i suscipe oscu
lum oris mei. Quo enim tibi
qd postqū ex nūc recessis me
i hac mortali uita receto non
uitebis. Hanc dubium illa

flens accepto ad nā osclo abijt
nec eam amodo uidit qz cito
post eius discessū dñā correpta
egritudie decetes ipate que
uit. **Quo remones eā flagella**

Spū g pphico pnoties uert
dissolutōm sui corporis im
ne i uana intelligēs i firmi
tate te qua ex hoc mltis mto
tebebat. ad huc tamen sana
excites mltis nūc uenire
iulic ad se dñam kachimā
patriā suā supus memo
rāta mandās ei pūcaum ut
mora nō facēt s; cito ueniens
sibi imnenti egritudine deser
uieret. Illa ut fidelis imula fel
cunabat ad msteriū dñe. sa
nam tū eam i ueniens remā
sic nichilomin? apud ipam
eiz i omibz sedule mltant
Quāda uero die cū dñā q
dam igressa fuisz camerā
ipā kachimā uidit tres remo
nes i humana effigie max
imo strepitu fō i ipam dñāz
irruentes i eam auditer fla
gellantes. audiuqz eos cum

furore dicentes **Quare tam sancta es**
Quare tot sanctis opibus occu-
patis? Has ergo demonum pug-
 nas et ipse suscitans cum tremo-
 reque signando crucis se munens
 eos illa evasit. Et diu de loco
 agone egredens deo fami-
 la dñe sequis uestigia eius con-
 panens multiplicabat benedictio-
 ne dñi super eam post signum eius
 crucis signum sepius faciendo. **Quod**
quidem dñi corporibus oculis fa-
cie averta non vidit. virtute autem
sentens crucis xpi regnans se-
dixit. Rachina. hoc me signo sp-
osignat. Quisquam enim hunc ef-
ficientiam signum istud ex divina
passione. *Quo iuncta sunt ad h-*
empe quoda p̄us: *sancti*
Quoniam mater egrediens in
 qua tamen et mortua fuit voca-
 to ad se fr̄e matheo cisterciensis
 ordinis que p̄confessore tunc
 fuit extreme unctiois sacra-
 mentum ab eo suppliciter postu-
 lauit. **Quod percipientes sorores**
quoniam plurimum curata fuerit
similiter et comente quoniam eundem

in signo xpi sufficienter dabat
 intelligi quod iam appropinquaret
 ei tempus de hac vita migrandi
 preteram cum sciret quod hoc ipse
 super uita nullatenus faceret que
 spiritu propheta et gratia dei pollebat
 Dolebat quod non modicum tur-
 babatur nec in merito quod mater
 que ipse fouebat ac diligebat
 in xpo p̄re metuebatur. **Acertens**
tamen soror adelheydis ei spali-
familiaris dñi inquit quare
in unctioem sanctam petendo cau-
tius corda uia cum sanctis sancta non
ulla in uobis appareat mortis
signa? Preterea nec languent
antidoto tali succurrat. nisi de
ipius periculo metuat. Cum illa
respondit. Hec adelheydis b̄na
scio quod ita sit. Tene tu bene
morem edisseis. sed est aliquid
quod circa ista consistere te uenit
Cum enim extreme unctiois
sacramento decet homo quasi
armis spiritualibus contra spirituales
nequicias muniri. idcirco hu-
iusmodi munimentum est cum sum-
ma deuotione a fidelibus suscipiend-

Ego autē licet adhuc iedā inco-
lūnis deputator tūcō sūno cū
egrotis q̄ nūco qd̄ i ualefētūz
i firmitatū coloribz nō possū
tūc illud auxiliū salutāe cum
tāto reuotōnis feruore susci-
pe ut compent anime debent
ad dnm̄ p̄are. Sāctū est ḡ
eius delidū iūctāqz sūnt oleo
sū post nō longū tēpus i lām
egritudis tendit. nec sānāmē
tūc hoc postmodū uerūit :-
Itā hoc p̄aus admirābile q̄
i m̄tābile reuētū au sp̄c. dñi
p̄reuelatōm efficiā tribuit.
I sup̄ quo sū reuotō ut p̄e c̄
ditur dispensāuit. **Quō agno-
uit m̄se iūtes quos tām non**
Postq̄m uero reuētū iudic-
cepit i languoribz fān-
gari. filia ip̄ius tūc albūta
tūc t̄eb m̄tēsis. districte p̄hi-
buit ancis sororibz i alijs
sibi m̄stribz ne ip̄am gra-
uaret aut grauari p̄mittent
nāritibz quibuscūqz. Pan-
tebant tamen ei p̄inspūā
coem dñā m̄ltā que ab

hōmē nō didicit nec audi-
uit i agnoscebat ad se m̄tū-
tes quos auerlā iatens face
nō uidebat p̄nciam quoqz
ip̄orum etiā ex p̄llo nō mē
indicabat. **U**ntē post i sul-
tum tartāroz reuersis. Ad
dāstrū sororibz ad se uenire
iussit sorore wenzeslā nā
postmodū m̄tebuntz p̄orū
sām. tēuus reditū ad huc
m̄chil audierat. **P**retēā dñe
custodientes i m̄stribz ei
i egritudie timētes ne forte
reeret m̄absencia dñe Anne
nurus sue que tūc ēat ap̄d
regē tohennie frēm suū ei sig-
nificāre languorē ip̄ius celi-
ter sathāgebāt. **I**p̄a uero p̄-
hibuit dices. Nolite timere
nec latorens imitēdo. Ad fili-
am meā amā. Non enim
moriat̄. Anquā ueniat.
Et sic fān est. **D**um autē
reuerlā fuisset dicebat. Nū-
quid nō dixi uobis qd̄ ante
reditum filie mee nō reeret
rem. **Quō redarguit sorore
iotediente**

Sotem tempore ea sic decubante
 te in lito egritudinis due soror
 res domus trebiticelis p̄uioſa
 ſalz & b̄ndca ea ad ierit gr̄a
 uſitadi. Ipa uero dum p̄uioſa
 ſa p̄uioſa aſſiſtente ſuntz iſta
 uſa uenialibro p̄uo depalms
 contexto qd tunc manu tene
 bat tetigit eam dices. Tu qd
 que abſqz licētia uenis abſiſſe
 iam ſi uelis negare n̄ expedir
Mate ḡ. & uenam p̄neglige
 ca que peccatqz & obrenta li
 cētia ad me cū uoluſ reuer
 taris. Obſtupuit ſoror & q̄uis
 plimū abſiſſam timet man
 dātū cāmē dñe ad imple feſti
 nās celius abſiſſeqz abſiſt qd
 p̄petrauat accāto ſe expoſuit
 & tepius indulto dñam tenno
 uſitauit. Ipa aut dñā iſcen
 to auertit uultū ab hoſtio
 nec p̄uioſam uementē ca
 nālibz oculis uidit p̄ntem
 cāmē cognouit in ſpū & in p̄
 p̄ans ei dixit. Egrete p̄na
 nāte orduns tui egretere
At illa patens tenuit ab ipa

indulgēciam. Que ſtatim in
 dulgens ei dicebat. Annoto
 filia ml abſqz licētia ſaciſ
 tū ualte minorum ſit obedie
 ſte iugum. **Q̄no reuelauit ſo
 rozi peccatā occultā: -**

Qum ipa rei famula iam i
 ſta de qua mortua ē egrua
 dme laboraret eugema ſoror
 domus trebiticelis germanā
 ſuam qm̄ meate domo & ordi
 ne h̄uit. p̄prio nomine uocans
 dixit. Soror gaudentia eam
 & iſtam ſcām uſitem? dñam
 mrem uam ad laūqz ipius
 noctis quius ſupueientis vi
 giliis obſeruemus. At illa
 r̄ndit. Hoc quidem libenter
 faciem. ſz nō plimo timeo
 enim ſi coram ea op̄auero
 qd mea michi p̄ca ſperet
 ut ſorori p̄uioſe culpam re
 cūſuit iobediē. Tūc ſororem
 r̄atclānam rephendit p̄bet
 ca quam latentē porciuit
 ſbdānte ut ſup̄a dān est
Hac eadem diſtinctōe octā
 ſaluet i p̄ximo p̄cedenti cap̄

tempore et in unteio cap. desio trac
tatu. Hic aut excusationem euge
nia no admittes sua tante in
stantia remat gaudentia ut v
na seu ad duam pperdet. Pre
dentes s pter usq ad domū
i qua languēs dñā iacant pue
nerūt ubi eugenia inogredi
ens gaudentia uero pauefacta
stās ad hostiū foris remansit
mirabile certe. Nec uisu nec
audiri ptepat te illius aduen
tu que extius metus causa sū
stiterat s spū hoc pnotiens
dixit ei q mēssa fuit sorori
Eugenia uate et gaudentie
q stat foris ante camera dic
expte dei et mea. Tu hec et illa
omnisi pāā exprimes deli
ta in quibz ipā offendat in
de cito recurrere ad la mentū pe
nitētie et quas dicitur ma
culas delictorum absterge ste
at eugenia ut dei fuit pto
māam ipatū. Gaudentia
ūo suscipies nūcium mox
ut audiuit sibi detegi uerita
te nō modicū pterita uir

et possessionem teleuit offendicu
la et sic emūdata apatorumq
sordibz libera quociens uolu
it postmodū ad dñā in trouit
seantā. **Quo p dicit sororibz
sup uerūā iniquitatem.**

Nualecente sensim i firmita
te dñā gerdrudis albūsa tre
būntēsis. Alia eius ab ipā sac
crabatū ubi eliget sepulcu
rām. At illa que iam dudū
oem pompam ex hūilitate
sūctā rēdit. In omni cymtio
sepeliri desio. Filiam aut in
hoc nō consensiente i tlligēs
in loco capli soroz petiuit sup
pliciter sepeliri. In hoc quoq
nō consensiente filia s dicente
in eā te mī ipis mei sept
cio pnetius dicebat. **H**ic
portet me humari in eā d
testor te p dñm et obsecro filia
ut in amulo pās tuū acū
choro plumbz āms disūctā
fui nō collores corpus meū
Nolo em iūgi mortuo mor
tua. si quo castitatis amore
quā ad chorū dum uiuē

dui exca sepata. **D**icere u filia
 te g. mi. cum filio tuo ste meo
 facia amulari. rudit. **C**um
 nullo hie uolo dlorau i seple
 s. si ormo iexa me teceuitis
 sepelire. ante altare bu iohis
 ewngliste me d sulo sepelire
Ineca namqz ba. bartholo
 mei coram iam dco altari se
 pula iatebant quida pueri
 nepouli sui. quoz amas in
 nocentiam eoz quoqz seq uo
 luit humiliter seplara. quia
 nouat dnm dixisse i ewng.
Nisi efficiamur sicut puuli no
 i tabias i regnu celoz. **D**u
 aut filia dicit. ante altare bu
 petri te mater collocabimus
 ut sepulchru tuu semp ante
 olos hemus. illa pphico il
 lustrata spu dixit. **H**oc si
 feceris pmetebit uos i breui
 ppter grananna q uobis
 ubi exines supueient sepl
 ara. **E**t sicut ipa pdixeat
 sic euenit. **N**am sorores ex
 mltitudine hoim. seplaru
 eius mltitudinu i requie sua

sepius pambant. **H**ic ita fe
 lix i bta dnmis mltitudibz
 illustata de futuris dangen
 bz determiatam ueritate e
 docuit. ab huanis sensibz oc
 cultata. **Q**u em puestigato
 nem huanam. san no ponit
 lux uera an familiaris excu
 tit ei detexit quibus no oia
 mltitudo extius. que diuina
 luce irradiata ians agnos
 cebat. **A**lbilla quoqz filia ip
 suis qucu distrete poterat
 phibendo cauebat ne sibi ma
 nifestata reuelando alijs p
 cipue iegritudie graua ret
Nono sequit *teritiam bte hed
 wigis i temradis que cu
 gerit tempe mortis eius i
 pmo quo uenerit ad eam
 sa infirmitate eius:*
Hppinqute uero termino
Inquo post dsumacoem
 tonoz latorum bta hedwi
 gis tebet adno glosam pa
 te fructu. **I**pe deus ei mltis
 eterne iocunditatis quedam
 preludia ontebat d solacoibz.

lius letificabat animam eius ne p
phicum illud solatio abscondita
e ab oculis meis in partibus a seculo
migravit uerificatum in ea locum
habet. **D**itebat namque ad ipsam
supra parte aures qui ut pote in
ex parte plenus eam possit de ci
mum inuiditate sup nos in
ere ipsamque ad partem illud inef
fabile gaudium inuicare. **I**nsol
temporitate enim diei natiuitatis
habe uirginis omnibus soro
ribus et alijs que ei egrotanti
ministrabat egisse ad ammen
dum uel ad auscultandum ca
ntum uesprium sola katheri
na eius patrina remanserat
apud eam. **Q**ue uidit quo
dam homines et personas lu
ce fulgentes ad ipsam dominam
ingredientes ipsisque aduen
ientibus eam audiuit dicen
te. **B**eneueniant domina mea
santa maria magdalena. **S**an
ta katharina. **S**anta tilda. **S**anta ursula
pluresque nominauit alias et
sanctas quarum nomina non reti
nuit ipsa que aderat katheri

rina. **A**udiuit quoque cum ipso
luculenter eam loquentem et quoniam
cum aduertere potat et colligere
proieturas probabiles dehora
sui cuius confitentem. **F**imus
uero uespis incho illa cum luce
abscessit. **Q**uandam scdm qd
eam sancti inuenerunt :-

Adie quoque sancta matheri apostoli et
euangeliste sororibus domus uel
mensis more solito ad caplin
congregatis. **D**ue ex ipis primo
santa saluet et bndicta eam lang
uente uisitare uenerunt. **Q**ui
bus ipsa partibus ait. **R**ecte ge
nus et orate. **I**nterrogantibus
illis ab ea cur facere hoc de
bent rudento dimisit. **N**u
quid non uident sanctam maria
magdalena et sanctam kather
rina. **Q**uidam eam sanctam
mariam nominauit cur non
ceterum inuicatum erat ab eorum
memoria lapsum fuit. **E**t
mariam quod soror bndicta has
ignorauit nome illud reti
nere non potuit. **S**ic dominus elec
ta et dilectam suam in firmum

tantum doloribus plurimum frequen-
 tia releuauit prius quam transferret
 eam ad plenitudinem gaudio-
 rum. **C**um autem fatigacionibus
 eius finem uellet deus imponere
 et eam absolueret a labore quem
 carnis non sensit per amore animi
 ipsius lassum de ergastulo
 carnis in abyssum eterne
 contulit claritatis ubi regem
 supremum et dominum nostrum ihesum
 christum prius amore regnum
 mundi et omnem ornatum sedi-
 contempserat in quem credidit quod
 dilexit. bene uidebit oculis in
 sala sanctorum. **T**ransiit autem
 beata hedwigis ex hoc mundo
 anno domini millesimo c. xliij. idibus
 mensis octobris circa horam
 uesperarum ut illa uique hora
 qua solita fuit in cotidiano
 ieiunio corporaliter abo ari-
 do refici transferret ad teliaas
 celi et ad interminabilis requi-
 ei saluam cum sanctis omnibus
 celebrandum. **Quoniam corpus eius muta-
 tum est in morte.**

Corpe uero iam examinato
 dum more claustralium
 domina wenzeslana priorissa
 tomus trebitensis. accedens
 cum sororibus aliquibus abluere
 corpus disposuit ipsa beata hed-
 wigis inuenta est ipse dimi-
 simum ad carnem aliam et Zo-
 nam tepilis equorum cortam
 Quibus dum nudata fuisset
 future glorie signa cepunt ap-
 parere in ipsa. Nam color corporis
 eius qui ex frequen- ieiunio
 et castigacione diuina pallidus
 erat seu croceus citius ipsi-
 us quibusdam supducta ru-
 gacionibus totius corpus eius
 quod aduentu carumate ac algo-
 re penitentie redimabat ad-
 ingrediem totum aspicienda
 u oculo uelut inx splendet
 ce cepit lucasque reputate can-
 torem. Insup prius ex infir-
 mitate glaucam in morte
 uero albescente faciem et
 genas rufore perfusas ac ru-
 tilana labia inuentibus ex-
 hibens quod quedam pulcherrimam

ma uidebat yntago sig moran
homois nulla hēns Petes quoz
ipius prius frequēter squalidi
tūc uti lac mudi cernebantur
significās auitis dealbatione
formisē qd opitulatione dūna
mānois aūsiombz 7 p̄sturis
iam estz adscitū i uocēne re
formata securā foret testola i
mōditatis eternali possiden
da **T**unc 7 illa que prius
dū uiuet abscondet cū sumā
diligētia i signa meritoria
calli saluet i eius gembz ap
pebant 7 apaus uatabant
daraūstantibz femis iā mē
tōmz aspicientes uertebāt
7 iubilum. dū mētam exelle
a femā cernebat signa clā
tam excessiui feruoris i ser
uicō sūm regis. Erāt enim
ut testabat soroz **J**ulha que
p̄ncipaliter uidat calli p̄dā
adeo magnū ut duobz pug
nis eēt equales 7 unus
alteri sup positus fuit. In cal
loz quoqz duricie uidebant
tūc ruptare 7 qdā amule

pulue arenoso replete. Nam
morone genua eius nuda ni
to m̄p̄ssa sepius pauimero de
humo arenillas hāuserant
q̄s m̄ta rimulas assuātū
receptas ad huc tenebāt calli
p̄fati eustencus p̄mmentes
**Quo sorores rapiebāt reliq
as corporis eius :-**

Hoto aut corpe 7 ap̄fato sup
feretū ut terebat sorores
domus trebincensis mox cū
magno accurrentes desuēdo
7 aī auiditate queis qd pote
rat dereliquias cape corpis
rapiebāt. Alie namqz digi
toz alie pedicārū eius unq
ues quedam uero capillos
sū capias p̄fatebat. Tandem
cū sollempnitate debita the
saurus ille iestimabilis ad
eccliam deportatus ibidem re
mansit induo i sepultus in
gulantibz iuxta corpus 7 o
stantibz m̄tas amctisqz lau
dantibz d̄m sup om̄bz que
uidant 7 audicant 7 que
faciebat ad huc hō sepulto

corpe demencia diuina magna
lia pmerita scē sue **Quo sana
uit mflantiam sororis :-**

Quedam namq; soror domus
trebitensis Iuchta nomine
manū hēns exminucoe pi
culose i statam ⁊ liuidam dū
aliud nō hrem remediū bte
hedwigis p̄ocamū i uocabt
pans eius mitis a p̄culo li
bati. Accedens ḡ cū fiducia
manū infirmā corpi sancto
iferret p̄no q̄nto poterat
uicinus applicabat. Dum
aut appinquant ⁊ aliam
i quo tuolum corpus itebt
attinget fragranā odoris
sensit mirabilem ⁊ s̄no mā
nus sue recepit plenā riam
sanctatem. **Quā mirādm
quō curauit sorore s̄mbūdā**

Martha soror domus reb
mitensis relicta com̄ oris
lingue ⁊ pectoris. p̄ciebat
Exqua ariditate sanue tā
tam sustinuit hanc duobz
annis ⁊ amplius qd mul
tuens dū matutinū pul

laretur eam bibē oportebat
Et aliquoties diu nō occur
ret aliud ad bibendū eam
mitis. Aquam b̄ndicām bi
bebat. P̄qua bibicōne extra
ordinaria contra eam mir
mirabant sorores ⁊ p̄ ab
batissam i caplo culpā bat
dicentē qz uicium h̄ p̄ans
exton suetudie pueritā p̄e
tēt quam ei exegritudine i
heret ideo p̄abtinēciam il
lud bene si uellet a se repel
let. Ip̄a autem h̄a quasi in
extinguibili fatigata quā
uis ueante publice ⁊ ocl
te correpta corrigē n̄ potuit
hūc refam̄. qui ei nō ut opi
nabatur. alij expraue con
suetudinis. s̄ ex morbi pas
sione iam dīe uicō i here
bat. Cum nō corpus beate
hedwigis indie refuāo mo
loai ut p̄dianū referretur
ad eam soror martha pa
ciens dāam suam ad loann
abluōms d̄ficent. accessit
⁊ tenuis scē nō i merito

plurimes orom fecit dices hoc in
Dna mea bta hedwigis hba me
ab ista passione et ab imperio qd
pador rone suis qua sustineo
Orone oplerat accessit ad pelu
plena aqua in qua loni fuerat
corpus san qua iuenit ibi relic
tam absentibz cunctis iam fu
ne deportato launqz os et collu
ac guttur suu et fuit ibi rele
uata sic qd nullam inaurale aut
ordiatam teredo sensit suam

*Quandam vi. quo antoz appuit
et pto fragitabat tero: -*

Die tertio postquam sepulture tra
ditur corpus bte hedwigis
filia eius albana rebuscelis dicit
sorori wenzeslaue ibi postmo
du priorisse ut uelamen quo te
gebant caput se deponeret et alio
supposito uelamine iam dictum
caput uelaret. Ipam em uelam
qd remoueri uidebat extiterat
se elyabeth cuius sca hedwi
gis materia fuit. et io ipa bta
illud coadunxit in magna reuen
tia hnt obuiusqz amore ipam
studiosius ueruaunt. Phac eam

paudubio causa pdicta eius fi
lia ut et mris et materie meoria
in illo uelamine confouet ac uige
diloms memoriale no amittet
dan uelamen uoluit reseruae
Antes qd idoz ad ferentiu et pi
te mandatu albasse festinas re
uelataqz face se uidit eam ore
apto iacentem teipso ore sensit
ore suauissimu emanantem
Corpus quoqz ipius qd prius
du ablueretur lacteum seu m
ueum repntabat colore tuc vi
dit nilto ampliori cantore per
fufum. Sic tos dicitans stolaz
gle uidebat mea tuc qdam modo
relicere. *Deano sequit de mra
nulis q dingerit post morte bte*
De autem uirtus il hedwig
lus testabilis margarite
et ppositas thauri abscondit in
agro sepulchri ignoratur ab ho
mibz dms eam dignatus est u
tuis sue potencia face manifesta
Nam corpe ann teren celebra
te sepulto mox bta hedwigis
pluribz et magnis cepit chorul
care miracis quibz fideles suos

cum deuocōne ipsius scē auxiliū
 inuocantes longe lateq; solaba
 ē demētia saluatoris scdm qd
 in sequētib; declarant. **Beatus**
g. Primo inuadā reifirimo
 sancta restituis. **Secūdo** de
 rās in capite iodiis. **Tercio** de
 ceas illūans. **Quarto** de
 iudiciū refōras. **Quinto** de
 nū illoq; releuans. **Sexto** de
 passōe manū libans. **Septimo**
 de doloē pedū sanans. **Octo**
 de passione manū i pedum si
 mul curans. **Nono** de iactis
Decimo de gilbolis. **Unde**
am de paluans. **Duodecimo**
 de q; rāms. **Tredcimo** de epy
 lempias. **Quartodecimo** de redi
 ans. **Quintodecimo** de dū nāns
Hexodecimo de squāns. **Septimo**
 de iactis. **Octavo** de iactis
 cas. **Nono** de mortis susci
 cas. **Xo** de quibusdā in
 rāns spālib; que circa sō
 res iactis. **Xi** de quibusdā
 nō diu ante canonizacōem
 scē hedwigis. **In nomine dñi**

amen Inapunt inuadā ip
mo dem firmo sancta restit
no pūna bte hedwigis inra
culum primum :-

Puer quidā dñicis nomine
 filius witholai milis de
 borech vii annor; graui erat de
 auitēs egritudine. Infirmū
 aut tescēte ad hoc cante deduc
 tus est qd ei certitudo mortis
 tūc iam depresso huāno iudi
 cō imnebat. Nam manus ei
 i pedes cātē emorau. oclī quoq;
 ipsius cūuersi claudi nō potant
 modis ad hoc solum modo
 strepnus resonabat i gutture
 eius pectore totā hiet. eleuato
 enormiter ut solet i morans
 eleuari. **Pater** g; sic appropi
 tem morti considans filium
 pū pueri intelicet marito suo
 qui i ipse tunc i lecto de i bunt
 dicit. **Filius** nūc ite accipit
 licētia i recedit iam nūc hēn
 filium nūc. **Pater** h; audies
 eleuans manū; cum Acti
 dices clamauit. **Dñs** mea
 bta hedwigis ego ē seruū

Et tu me dum viues dilexisti:
hanc michi nunc facias gratiam
ut filium meum puerum in terra
suoem unum retineam. Festinae
michi dñs filium meum sanum
Et hoc dñs liberalitate sit michi
papua spaliqz retribucio pla
borio. Quabile ualde. **M**ister
fidele fidele misterium misse
grē ipente dñe reuocat dñs ue
lum nō obliuā defidei ipento
sibi misio remunacōm nō p
rogat nec praestinat exau
dire peccat. Subito enim dñs
p̄ orōms uerba expletet fili
us qui exalare iam spm pu
tabatur se uertens p̄rem i
cepit respice ipm qz suo i au
tu osolan. Pectoris eleuacō
recessit insibiliter euamie
rumqz celeriter signa mor
tis. Et ip̄ puer qm ex i firm
itate quasi totus aridus erat
ut pote qui languerat. a
festo s̄a michaelis usqz ad
diem pximo sequente fest
u s̄a mariam. nulla crisi aut
imutacōne alia naturali fca

circa ipm tertia die sanus et i
columnis delco egritudinis est
pater quoqz ipius pueri tem
pe exanimacōms miracorū
coram inquisitoribz hoc mi
racūm recitans uix illud pre
laturus et singulabz potat
enarrare. **Quadrin scdm:**

Waltherus puer filius di
uitis uiri anuly cuius in
tallanensis lapsu nutritis
sue a teo fuit collisus qd ue
hemente fracturam renum
et iacturam qm ex ipa collisi
one ianrerat nulla potat
repelle mediana. Unde mi
ipius dñs uerchta misse ai
racōms ipm p̄yurgiam
fuit madi. Et neqz p̄ hoc
i columnia exant redditus
ymō fuit amplius i firma
tis. **D**icens igitur femina
omne humanum abelle reme
dium ad sui sanitate filij
reformanda inspūante dō
papium excogitauit san
tatis antydotum. Et hoc per
bit hedwigis intercessioem

ab altissimo medico obvenendum
 Deipuis q̄ sic minus d̄fisa mili-
 devote novit filium letaliter e-
 grū ad eius redire am̄lin sp̄ans
 suo desidio nō fraudari. Moto sic
 emisso an̄tuit oculus qd̄ novit
 redire multo t̄m̄e d̄silentiabz
 ne rediret p̄m̄i quē t̄m̄o p̄nta
 b̄at uelna p̄ximū morti telius
 am̄lānd. Coqz̄ ītreb̄m̄cz fer-
 ducto p̄ sepulchrum sic lichno
 qui rōne an̄tōm̄is īmersus fu-
 ēat carm̄ sauciate extracto de
 vulve m̄r̄ filium cū cetero quē
 ad longinuidiē eius p̄p̄auerat
 offertorio alio sup̄addito īpo-
 suit sic sepulchro m̄l̄is p̄m̄ibz
 īstans depe sic dicens orabat
 D̄na mea b̄ra h̄edwigis sana
 filiū meū. Auc̄ f̄it quod prius
 qm̄ tenuo rediret cumulo mori
 f̄ant. Hoc ip̄ius m̄ris iam ēat
 residuum p̄pter tedium qd̄ h̄e-
 bat defilij m̄m̄s p̄h̄yo langōe
 Nam egrotuāt a festo s̄a v̄m̄
 tenas ep̄i p̄terente festum nati-
 vitatis b̄a ioh̄is b̄ap̄te usqz̄ ad
 iugliam b̄a Bartholomei a

pli. Tunc em̄ item egrotos ad
 sic mausoleum est p̄ductus. Et
 ecce qd̄ ualde mirabile nec mi-
 nus delc̄abile est mater filium
 quē sup̄ am̄lin m̄l̄oz iudicio
 quasi moȳ moriturū collocaue-
 rat. ord̄ne f̄a om̄io sanū rece-
 pit uulnus quoqz̄ in asure de
 quo lichnum extracteāt ipsa
 m̄r̄ ut p̄d̄icatur obductum est
 iuenam ī adeo t̄solidam
 qd̄ insignū p̄habita uulneris
 modica acatryx remansisse
 t̄m̄io uidetur. Puer iste sic
 p̄merca sic h̄edwigis reddi-
 cis sospitā pluribz̄ annis
 iuxit in columnis ī tempore
 ex̄am̄ationis miracoz̄ sa-
 nus fuit ip̄is ex̄am̄atoribz̄
 p̄ntatis ad p̄quirenda istius
 miraculi plenariam uerita-
 tem **synaculum .m̄.**

Petrus quidam de familia
 ī familiaritate d̄nas h̄e-
 ria ī festo n̄auntis dom̄m
 correptus graui egritudine
 diebz̄ multis decubuit dolor
 aculeis fr̄agatus. Quibz̄

.m̄. m̄.

dum uehementer urgeant recordatus sacatis bte hedwigis et deipuis consilio suffragijs dixit. Bta hedwigis adhuc pro ga nns intercessionibus uitam meam. Dum g. iungilia sa. siluestri pape et confessoris in grabato. hanc oronem tenens fundet se p dnam i uocato audiuit uoce dicente sibi aliquodens. Surge surge. Quid ista? Audita uoce dnm p. sus sompno no expleuit in bentis mandatu s. post soporem euigilans statim sanus surrexit. annuans se dnm ma. pte hedwigis merita adoloribus libtam. *cap. m.*

Elyzabeth puella sex annorum filia mechaldis uxoris hermanis canzonis cuius wiansta mensis. exegitudo p. p. corpudm hnt. areo aretam ut omnia ipius membra mlto minoris eent q. n. quam etas tanta tempis requirebat. Saens aut mater iam nullu

posse efficacis remediū. adhibe miserabili filie cuius uires et uigorem languor pleuans te uastauit qm unctio nem diuinam uoto fco. bte hedwigis ad hoc maudoleum i firma illuc secum defens filiam. Qm ppe sepulchrum reponens hec dicens uerba orabat. Dne ihu p. merita. bte hedwigis tuam unam i uoto sanam filiam mea languidam hic p. Et ecce misericors et misator d. qui ppe est omib. se i uocantibus i ueritate s. bno unctio nis. sue bnficium i uocans exhibuit et puellulam p. diuidium annu. dnmis languoribus aretam. plene sanitati restituit ita quod ipa que quasi iam fuerat desiccata statim resumpsit p. bte hedwigis auxilium corpis incrementa. *cap. v.*

Mater hermanus. p. b. Hedomo lubensi ordis cysterciensis quodam tepe

gratiter egrotabat inlubes
 ut quod tam ipse quam fratres alij
 in hac eum egrotudine morian
 ru putabant. Dum sic langu
 uore deplius quadam uice
 excedit quendam patitur ex
 cellum. Audiuit uocem sibi dice
 rem. **M**ade inuehit ad se
 Hedwigis sepulchrum et sana
 bis. **E**x illa hora incepit frater
 dualesse et melius se habere. **S**a
 mitate autem ad episcopi monachum
 sibi factam de uisitatione sancte sepl
 chro ad implere neglexit. **E**t re
 aduans tamquam ingratus
 beneficio maioribus quam antea
 cepit infirmitatem cum uis p
 urgeri. **I**nducta autem uexatione
 sibi dante in tellam ad cor re
 uersus sprete animo monachum
 dnam esse tam reuolui et ad
 aucti flagelli non in merito in
 dicabat. **M**elocaus ergo. et
 pre monasterij dno ludwico
 tunc abbe lubenti fecit et un
 petrauit licentiam ad eundi
 se Hedwigis sepulchrum sicut
 sibi adno fuerat reuelatum.

et cum duobus sibi assignatis. p
 loays sibi fratribus nicolaio vi
 delict layto et bertoldo presbitero i
 arru subiectus totus langu
 dus illuc puenies ipse tumulto
 quia erat debilis inuolando
 plura sanitate recuperanda. p
 se Hedwigis uicque merita do
 minum inuocabat. **M**ox dum
 sic confidens insisteret precibus
 dei seruis affuit ille qui pmi
 sit ueraciter dicens quidam
 orantes petas credite quia
 accipiens et famulum suum p
 usque ad retetendum se leuaret
 et in nullo solatus est restitui
 ento ei delidatam corporis san
 tatem. **N**am prius cum orasset
 suorum marit saluificum de
 ductusque ad hospiciam eade
 nocte ualuit ab ea egrotudi
 ne quam passus fuerat. **A**uigilia
 assumpcionis glorie uirginis usque
 ppe festiuitatem beati archangeli
 michaelis et sic per intercessionem
 beate Hedwigis sanitati parte
 redditus ad suum uentum bre
 uiter est reuersus. **D**e eadem

deo libens in oratione multa frater
alij fuerit curam a deo parte Hed
wigis suffragia. Quorum unus
episcopus erat frater Arnoldus te
lerarius ut testatur frater godfri
dus prior domus eiusdem. **De**

uirginitate criminibus soluta: -

Beaata Hedwigis suis intercessio
nibus apud deum non tantum corporum
sed etiam mentium dignabat
ur curare salutem. In cordium
effugare tristitiam ut in his que
seant luculenter appet. Que
dam adolescentula corde in habitu
secularis uirginitate pudicitiam
quam coram deo amiserat. Et hinc
propter erubescencia coram hominibus
simulabat. Ad sepulchrum autem
beate Hedwigis perueniens uelam
quo caput suum operiebat dum pro
integritatis signo ibidem deponere
uellet. Capillos propter defluen
tes deposuit. Et sic capite depila
to remansit. Et quia suum defectum no
luit cognoscere. Et postea testatur
uirgineo. A quo infelicia casu con
terat. Inimice gloriari uolebat
coram omnibus reuelata est igno

Ho.

minna eius ut ad eam rediens
iocis suis fiet postmodum. Hinc
que pro superbia delatatur
cum uirginibus factus non solum
oleo caritatis uerum etiam pulc
ritudine caritatis castitatis.
Quidam deus nomine deo
meo coram examinatur in ro
mana curia se asserebat pro
uidisse capillos. quibus tunc
non interfuit. cum decapite sic
te uirginis sunt elapsi. Si
mule facti testis legatur. Sed
in lazo ut propter. In factis suis
prophet dicit. quia sic factus
culpam uelle mendacio ob
umbrare. **Deposuit propter in**

Hater quidam mane uento
bat wrauzlame filium
hens trium annorum que sibi
tempore mundinari in festo sa
iohannis bapte miles uage
fura abstulit. Dum ergo
pueros in plateis curans
quesiuit. arduo cum dolore
nec eum nullatenus inuenit.
notum sic dicit eum sic. **Beata**
Hedwigis fac me reuolare

pium meum et ego tibi offeram
 bladi mensura sedm gravitate
 pondis que pferet uem puer
 polius inatere. Hys uerbis
 cu intencoe planis stat affuit
 queda femina dicens ei ut uem
 ret et recipet pium pditu onduqz
 ei locu in quo cu gaudio iuent
 eum sibi pte hedwigis suff
 gia demeritum. **Seco sequit de**
antans inapite et odis inmadin
Turquidam michael noie
 deuotus et uisus dim hene
 inrebmiteli monasterio sororem
 q gaudentia uoca batur graui
 capitis oppus dolore pimus
 ann spaciun diuine deante
 bat qui quito potat deuotoms
 studio bte hedwigis inuocabat
 auxilium qd eum acali ac ca
 to curam dignaret dno ipi
 interuemente suffragio libare
 Tandem bte hedwigis dormien
 appuit et ptopmum ei dixit
 Si curari desidas sepulchrum
 meu psonaliter ad eas et reci
 pies sanitatem. Expgefais ho
 saluus saluum qd acceperat

dormies uigilando pte festia
 bat ptingensqz adlocum sepl
 thi se panus adoroem pteat
 Cum si oranti pcpms sospita
 te uir quidam alba inducis
 ueste appens dicebat. Hic te
 bes orare et hys uerbis teum
 pte hedwigis merita inuocae
 Da nobis qs omnipc teus inte
 semp glari et dote ppius ut
 qui ste hedwigis merita deuo
 te recolimus ipius aduui aux
 ilio tuam gram sentiamus
 Egionis ite adeo modicu ex
 nat hitatus quod hac ordm
 fiat nec dponie sic nec retine
 aliqua ten? ualmsz meone
 iculcata. Orem q instructus
 ateo retinuit et pte curauit
 a sepulchro ad ppa cu gaudi
 remeant. Antequa tamen
 abiret uenies ad sorore su
 am pstatam gaudentia. et
 alijsqz sororibz daultu et cu
 racoms sue pcellum et orois
 quam diduerat seriem rea
 tauit. Hinc soror goz laua
 obuentionem et recordacom

*Ho. reorde ualde to. de sta hedwig
 Ho. reorde ualde to. de sta
 hedwige: -*

in facili deore ipsius cui accide
rat unum deam orom dscriptit
et postis in seipso reliquit **Quia**
Affridus cuius et fia **dm. 11°**
ter iudias ciuitatis wraus
lamensis uehementē odorū
dolore marreiat qui eū tā gra
uiter obpmebat qd eum mo
dicū sinebat unē. **Uocatus** g
migr hermannus chirurgicus
dum p̄anus assinet ad carnem
supfluan que excreueat de
ipsis odis excrenda ip̄e qui pa
ciebat dolore dolori sup ad ten
dum d̄idans nec pl̄mens
tā gen^o tormenti iam p̄anes
sustine se posse tenouo alium
supuementē aliqua luer au
cāū ob unillo ciuicoms reme
dio qd ei p̄huam forte iduc
triam potat ad hiberi ad scē
hedwigis auxiliū que ip̄m
p̄idem tealia i firmate li
baueat se d̄ulit i uocandū
uotoqz eunssō ad ip̄us sic
uiscandū sepulcrū i arri
noctis tempe quā lucem diei
sustine nō potant eius oculi

egrotantes quōdams p̄pant
illucqz p̄uenēs sic dices ora
unt. **Sā** hedwigis fer michi
auxilium ut huius doloris
uehementiā euatē ualeam
tuo unuamē mediante. **O**
ratione opletā homo qui in
ceciens ductus ad uenerat
subito sanatus mane sequi
ad domū suam redyt bene
uitens. **Quia dm. 11°**
Aobilis mli toguz laua
uxor d̄m symonis castel
lam guezenensis tam uehe
mentē dolore capitis h̄uit qd
nec d̄metē nec bibē bene po
terat nec dormire. **P**uluislos
quānmaiqz delicatos aut cer
uicālia molha molha supo
nēt capiti nō potant sustine
nec i ip̄is p̄doloribz requiem
i uenire unte tāntā marre
iat ex d̄sequi odorū caligēz
ut manū p̄p̄iam inde n̄ pos
set. **Q**ue dum nec collyris nō
medicamentis alijs p̄remedio
sibi adhibis aliquaten^o ui
uaretur sic hedwigis nouit

se uelle uelle sepulcru si forte p
 ipius se merita eam dignaret
 dno libere abingenti quo ten
 nebant dolore. Moto sic emm
 so maritus eius ea cu detenti
 cominus insimul ad se luma
 insitanda dicens du ipam i
 uehido collocaret. Hinc viuas
 sine moriendo deficiis in hac
 uia dno te a se hedwigi con
 muto. Et ecce qui ad ianru
 posita fuit scia mcapite leu
 us sensit ioculis ad huc cali
 gine remanere. Sed cum te
 ducta puenisset ad se hedwi
 gis sepulchrum hoc mo dices
 orauit. *Qua mea sca maria*
exaudi me a papuas famile
ue se hedwigi ut me liber
ai bca hedwigis suare michi
idigne famile ue. Oroe co
pleta prinsqm te umbra. re
cedet in puaa milia a faha
que te ai aduenat nec no et
mlazru. domus ueb mtenis
q ibue astabat soroz fema
euasit plenaie dolore capi
us Todorum caligiem. ita

ur adare uideri nullim deicepo
 capitis dolore sentiret. Et sic
 ipa que pbyennu fuit p fatis
 cruciatibz afflicta immanter
 restituta indie se bacherine
 celerius sanitati adppria est
 reueria gaudent. Ipi quoqz
 exarmatores miracloz ptes
 taati sut se iam dnam postmo
 du militem uidisse a eam da
 ros odos huiste *Quadam. m.*

Puella quedam nomine uicoz
 plana filia demas militis
 odos hnt repuatos totalit
 a copatos. De quibz crebro
 sanguis manabat nec potat
 p dolore luce aliqui sustinere
 Et quia ipa puella imfancia
 sua ad inuocacoem nomis bte
 hedwigis uice fuit reddita
 ut post dicitur du demozu
 is suscitatis uisitabat mira
 do penes eius rememorates
 bnficij sibi pmiuis pta i se
 gre ac remouedi dolore ip
 sam ad se hedwigis cum lin
 teduxerit. Illic aut pantes
 cum puenisset ad locu tequo

iam uideri poterat moasterium
in quo corpus saluū est sepul
tū ibidem aliquāculū. Subiacentes
puellamq; de curru pōnetes ad
terā dīnam pauldubio de me
cā iuocabāt scdm dīdabilem
mītoꝝ d̄suetudīem qui dum scē
hedwigis accedūt ad iūmna:
quī ato bā apli bartholomei
etiam uident reuēciām. ex
hibēt gembz puolūis. **Moꝝ**
g. benignus affiūt dñs p̄tē
merita iuocatus. A meote lo
co puellule p̄fate reddidit lu
minū claritatē. Que recepta
uūedi ad dño grā. statim mo
re puerili q; temp? estuū eāt
flores teppe i campo stantes.
d̄surgēs carpebat. reductaq;
ē cum laude dei. A scē hedwigis
p̄tomo sacans nec nō. A gau
dio amīcoꝝ. **Tertio sequit̄ te
reas illūans. mīradim. 1°.**
Wentzesslaus filius brathe
roms desolūc i firmat?
ad mortē i festo penthecostes.
i p̄a egritudine. lum̄ p̄didit
odōꝝ. Post festū. autē. la.

mychaelis ad scē hedwigis se
pulari adductus p̄amam suā
nomīe sulzlanam tribz ma
bz dum tertio ad illud uenit
taliter ipius scē auxiliū i
uocauit. **D**ñā benignā. b̄tā
hedwigis. suāre michi afflic
to ut aulibz felia s̄ uenire
mīcorditer. d̄suenisti. sic quo
q; orans paululū dormitauit
A quasi territus est. s̄bito ex
citatū. excussaq; sompni fi
cēat. mīstante deo. A b̄tē hed
wigis ierueiente suffragio
uisum quo p̄uatus fuerat uē
p̄amū reuoluit. A domum
suam rediit b̄tā uides. **Quia**
uuenis quidam p̄ dim. 4°.
Tōmā ceas. de uilla forensi q;
olūntz mīcupatur. cū p̄e
suo m̄trebntz descenderat
ut ibidē mīam dei ad sancte
hedwigis sepulchrū. plūie
odōꝝ sibi reddendo. quā
posset diligēciā iuocaret.
Et quī p̄uipes eāt i hoc
picā. cū frater giselbert?
tūc aulos trebntēsis p̄eāt.

sunt colla. Quos idem frater in
 fra tres ebdomadas quibus illic mo-
 ram fecerit tetro audiuit. pre-
 stantioris uisus hinc Hedwigis pro-
 amum inuocare. Indie autem sa-
 georgij misis circa sepulchrum scilicet
 misis p[ri]mibus iste paup[er] iuuenis
 qui fuit omnino cecus adductus
 p[ro]p[ter] Hedwigis auxilium d[omi]no lu-
 mine odorum est. adu[er]so solat[ur].
 Nam d[omi]n[us] frater giselbertus de
 hoc cetero illu[m]inato testimonium p[ro]-
 hibens dixit. Que prius uice-
 ram penitus cecum pulchra uidi
 postea uirtute uisus ornatum.

Razlawa: *Conradin. m[ag]o*
 filia togdani de thomasky-
 chen p[ro] colore odorum p[er]me-
 uisum amittit. nam quod absque
 ductore nullatenus p[er]ducere ual-
 lebat. Excreuit enim illi cetero
 de oculis uisus sup[er]fluitas ei lu-
 mine totaliter auferrebat. Pre-
 cupando uero sibi p[ro]d[omi]no lumine o-
 dorum. mater eius se d[omi]n[us] ieiunauit
 diebus. ad scilicet Hedwi-
 gis honore. expletoque ieiunio
 memorato ipsa mater idie sa-

Bartholomei ap[osto]li cetera p[ro]duxit
 filiam ad scilicet sepulchrum. et eam te-
 sup[er] collocans stansque iuxta illud
 cum lacrimis p[ro]p[ter] uisus illu[m]inat[ur]e do-
 minum p[ro]p[ter] Hedwigis merita p[ro]-
 cabatur. Exaudita est ergo. uir-
 orans p[ro] filia. et reddita sunt ei
 lumina. adeo data ut oculi eius
 tamquam due stelle lucide uiden-
 tur. Et sic ad sepulchrum cum matre
 ad p[ro]p[ri]a rediit filia p[ro]d[omi]nam to-
 m[er]itate decorata clarissimo o-
 culis que p[ro]p[ter] uisum op[er]ata fu-
 erat caligine cecitatis. *Conradin*

Elyzabeth puella filia m[ag]i
 frateri de alia ripa natus
 originem cetera fuit. Quam mater
 eius intrebuit se uouit duc-
 turam ad scilicet Hedwigis sepl-
 arum si forte inuocem inuoca-
 to d[omi]no p[ro] intercessioem. scilicet
 iam d[omi]n[us] posset filie sue restitui-
 com uisus tenoris supplicatio-
 nibus impetrare. Ap[er]ta ergo. uoc-
 anta dum se femina. ad uocem p[ro]-
 ficendum disponet. honestus uir-
 comadus. tunc iudex in alia ri-
 pa patris eius est que cetera

erat puella accessit et dixit. Multo
est ualuis si hos quos ad hanc
manam deducas equos domi re
tinetes adcolendum agros arat
iungens. Nam quid ei quod omnia
causa est potest pascere latior iste. Et
frustra expensas hoc puerum
facias et uos superuacue facias.
Deuota nichilominus mulier
promissi adimplere non dubitavit.
puerumque ad trebitense monas
terium primo super altare beati bar
tholomei apostoli causa quam ad
duxerat filiam posuit et quod qua
querebat ibi gratiam non inuenit.
Deinde ipsam super sancte hedwi
gis mansoleum detulit et ei
ibidem cum deuotione auxilium
inuoctauit. Quo pacto statim
puella quae plus quam dimidio
anno excecata remanserat
beate hedwigis suffragantibus
meritis illuminata ad non uidentibus
oculis apparebat. *capitulum v.*

Sibyllana uxor praebrilani
trebitensis quodam tempore
exentes wraustlanc de quodam
antiquo aqum hauries puero

faciem suam et oculos abluuit et
ex ipsa ablucone caeca esset puerum
nisi integrum testem caecitate per
mansit. Maritus quoque ipse ex
hoc cepto fastidio eamque
spuens dimittere uoluit et ad
am se de se quod deire non potest
inirem assume fecit in co
grauit. Dominus uero bertoldus
trebitensis tunc plebanus qui
ut debuit fieri prohibebat. Cum
fuit infesto arationis digne
pota mli caecitate pusta ad
sanctae hedwigis sepulchrum
ductore primo puenisset. ibi
dem cum lacrimis sic orauit.
Beata hedwigis ad unam me
ut possim hanc qua de me
or caecitatem euadere et lumen
celi uide. Quae femina quod
de uote petijt impetravit et quod
causa adducta per alium fuerat
accepto parte hedwigis mira
beneficio lumen ad non ihu xpo
uites per se metipsum ad omnia
suam reuista est cum gaudio. *capitulum vi.*

Puella quedam *capitulum vi.*
Sex annorum elizabeth noie

filia methaldis uxoris herma
 in canzonis cuius vnaclam
 est tequa supdan est. dum re
 ifirmis anas tractaret ear
 pms puata lue odoy. *¶* **M**ar
 g. ipius dno deo uouit qd ad
 bte yedwigis sepulchru nudi
 pedibz i calico uellet cu filia
 qnto post expedians pgeret
 du mo earem filiam dignaret
 accatans unia libare. *¶* **T**amē
 arca festū penthecotes uer ar
 ripuit s eximie fatigata ubi
 quada artoze aliquicillum re
 quiesce filiamqz uolens refo
 allare curru in quo ducebat
 earem puellula stare fecit. *¶* **E**t
 eme sbno i eodem requetoms
 loo puella soloremis poita
 ai pulchris. sicut i dario ap
 puit odis i q p quatuor eb
 to madas. nichil femis vi
 derat iam illumata. aco p
 sae yedwigis i teruentem
 dare uiebat sedm quod ipi
 examinatores se uidisse post
 modū testabant. *¶* **Quarto se**
quis resurdis iandim refoz

mans. vnaclm. pmmu :-
Soror iuliana de tomo treb
 mēsi surditatem i curte
 rat tequa opulatoe huana
 no poterat libari. *¶* **R**ememorans
 aut optimū medicamentū
 i medicū eē xpm nō desius
 s desioz i spaliuer debte yed
 wigis psumēs mitis saca
 tis. ad emite sic accessit sept
 dixum apudqz suū desup
 ponens reuelamē haut du
 uum postulauit. *¶* **D**um ued
 sic in heret mansoleo qī qui
 dam calculus igneus ut ei
 uidebatur. in gllis ē oaus
 aures eius. *¶* **E**t sic soror deo
 i bte yedwigi reuota in die
 sū penthecotes surditate e
 uasit. qm in festo epiphye
 dīm eote anno cepit dno
 punitente. *¶* **E**t licet iam dca
 soror iuliana sola est apud
 amlin sic yedwigis. qnto
 arca ipam istud euenit in
 radm nec aliquis ei quo te
 ge dno eam curare dignat
 est ferre post testionū tam

loroz eiusde uentus dgregatio
q̄ ipius surditate diuicius noue
rat sensum audialis ei p̄te h̄ed
wigis suffragia adn̄o restituti
nullatenus dubitabat. Inne
sa namqz dei tom̄tas q̄ oran
tibz aplis iigneis ip̄o die in
igneis linguis ap̄ens amo
ris icendū tribuit. famlām
suā seareus icendentē orōibz
ignito calulo asurditatis vi
cō expiant. *Quadam. 17.*

Fuit quoqz alia femina noie
Megla similiter surda de
cunis anacōne insequi rubra
sāo caplo explicat. *Quo seq̄
temutis iloqla releuatis. 17.*

Maguschā uxor andree .1.
temmhouitz p̄tres ānos
admodū lingue offiū iulū
pedum om̄o pdidat nā quod
linguā iā sp̄alimā h̄ebat
ut iore ipius teā modū ap
paret. sensum quoqz ac moni
pedū suoz nō h̄uit femais.
*Quater ḡ ipius dicens filiā
suā p̄te h̄edwigis meica
posse adn̄o h̄bāri abillis eḡ*

tuom̄bz notum uouit ut ipi
us s̄e am̄līm unā cum filiā vi
sitet. Quod i fecit pueniens
quoqz in trebitz quatuor d̄
cunue ebdomadibz mānes in
tem ipā maguschā repento coc
tidie s̄e mansoleū uisitauit
Tandem p̄uisū quādā spē
dida i formosa d̄nā i dixit. Cur
iaces. Curre ad eam. Que
sciam ut poat reptando ue
loaus itauit monastium.
p̄fātamqz puenit ad ambā
bz quia loqui lingua nō po
rat. deuoto affiū cordis orāb̄
ut ei sāntas lingue pedūqz
adn̄o donareat. Et sciam
soluto lingue ipius uinclo
loquebatur. usu quoqz pedū
sibi reddito. que trahento. se
sup terram aduenerat. sab
b̄o infra octāū penthecostes
ambians i laudans deum.
ad mansiōm p̄stāam reme
sbat. *Quasallum. 17.*

Megula uxor ate de wital
lauda. dum quādā uice
indie sancti laurencij iuris :

in filia unces colligeret Auellana
suo in lingua manibus et pedibus
paralyti est paralyti in sup. pdidit.
aut sensu auditus. Hys ergo
oppressa doloribus per annum decubuit
ita quod absque aliorum animi
aio se de loco mouere non potuit
nec abum summe ualuit. nisi
manibus alienis sibi porrec
at. Dns aut bertoldus. amo
plebanus rebrincelis. qui ei
te femine sacramenta ecclesiastica
ministrauat et suluit ut deferre
at. ad scē hedwigis septuā
in spe sanctus pius. scē
mista ipetite ex quo s. alia
anatomis Anchyrota oūno de
fide uideatur. Audito uero et
silio pietatis et sano nū eius
te in egule. belza nomine. ai
alia religiosa femina nomine
Iucha filiam ad scē hedwigis
iuno lynchamne. tenuit tu
mlm. portandiqz unces sepi
us uiauit. Tempe autē xle
idmca. qua canitur. ad m
uorai unice letare nlm et
ceta. de portata. sic de portata fi

44
liam ad sepulchru mater sic di
cens orabat et uocabat suppli
citer scām dei. Dna scā hedwi
gis. dignis adesse filie mee. Et
dum tam diu pseruaret i prece
tunc opletis diuinis officiis
homines pdautendis foribus
templi decem pellentur nū ut
effertet i ualidam filia domū
qz cum ipa pger apprehendit et
suo uoce et loquela s. restituta
adno exclamauit et dixit. Ma
ter nū tu me interficias quia
uelas qd bñ agitur meū de
me surges ab omni qua diu
detenta fuit egritudine liba
et absurditate curata pte hed
wigis suffragia domū absqz
bado est reuerla. opletis qz
postmodū tribz annis. vno
mismaliter. ē iuncta **Sex**
to seq. delibans apamoc ma
num. gna dū. i. :-

Petrus de sololuz. i una
domo siml oues et alia
petora. sua seruabat. Qua
dam uero die iudic iter iam
dca oues oue una. teblem

et putabat eam ab alijs petoribus
dilectam et sic viribus restituta ipsam
vultu omnes comedere cum familia et
restantibus illis cum ipse qui omnes
qui ex ipis comedant sunt probo
sunt et firmati. Nam alij spasma
ti alij tracti sunt quidam vero et
spaluerunt tres pro ex ipis carnis
edulio sunt defuncti. Ipe autem pe
tus infirmitate euasit quidem qui
iurerat et tamen sic spal
matus fuit manibus et tractus
ut digiti manuum eius curuati
adhererent iuncturis que sunt inter
manus et brachium. Quia propter
ipsum passa oportuit manibus ali
orum. Memoriam autem vite Hed
wigis demeritam cuius fama
satis iam nunc diffusa per
cuncta ad se tuocanda plurimos
attrahebat ipse tuocauit
auxilium et uocari uoluit dices
corde deuoto. **Beata Hedwigis red**
de manibus manuum mearum neces
sarium usum et ego tunc labo
rando pedibus meis adito sepl
erum. Ut autem suo non fraudan
retur desiderio scilicet agebat oes

interfuge obire gratie resistente
vnde accetes ad unum maturum
dominum mychaele plebanum de castro
loch. ei non solum corpus uerum et
cordis sui detexit languores et
fessionem suorum sibi faciens pro
reuerens eum seriosius euentum
fuit secundum quod accidat et benedictione
ab ipso accepta. ut uocari explet
uer arripuit. Dum ergo in uia po
situs esset manus ipsius que
per quatuor ebdomadas durate
fuerunt subito sunt discente ipse
tante ad unum per angente
plenarie sanitati sunt reddi
Primo. Te quadam. secundum.
Quis uiraculum filium
hunc nomine symone. manus
hunc in flamma curgidas
ac dependentes ab ulnis inferi
uit quod eas neque leuare nec
ori suo poterat aliquantulum ap
plicare. Quibus qua propter
ipsum abari oportuit aliens
Cum aut plurime sibi fuisset
adhibere medicane ac pyrur
gicos lectus esset uocem medele
nec ei profuisset in aliquo et sp

ceterius hūisset mater ipius
 dñā cristina uoto fco eū ad scē
 yedwigis sepulchrū. redūte stu
 duit ibiqz tam ipāquā alie
 due honeste mācone sue con
 sanguinee bernadis saluet a
 cristina q̄ sunt illic puenant
 uua uoce dicebant. **B**ea yed
 wigis sana puerū istum uel
 si tibi hoc nō placet. age apd
 dñm ut ij celus monān. An
 qm̄ ad ppria redēamus. Sepu
 labāt namqz fore dmodius
 p morte eius. Auexācō mbz re
 dum qm̄ cū ipius languore
 diuans occupari. Quāz deus
 uota p̄te yedwigis iteruen
 cōem exaudiens exemplo sa
 nauit ī manibz puim̄ idie bñ
 kalixti qz a festo bñ iacobi apli
 eodē anno cepit infirmari. Sic
 uero sanatus. wraclauam
 cū amicos. gaudio. atqz sola
 cō ē redūctus. **ymadim. m.**

Mulhercula quedā satis an
 nosa. de terra pomeranie
 plusq̄m trectim annis manū
 ardam hūit a contactā siqz

suo adyentem a ipstam fortiter
 femori qd abinde nullatenus
 potat amoueri. Audita uo fa
 ma miracoz bñ yedwigis tueb
 nitz puenit cū mltis homibz
 qui simili. fiant. pfecti deponia
 uia adp̄fate scē yedwigis lūm
 na uisanda. Coram quibz oī
 bus uirtute dūmpotentis. ter
 manus a femore eius soluta
 exant a sanata. Dum ordem
 faceret ad scē sepulchrū. Ace
 tens ergo frater lambinus de
 ordie pdicatorz qui tūc tempis
 in tueb nitz eat. diligēter. Tue
 stiga uit genus egritudis et
 modū curacōis ut digna ue
 ritate testō miracō securus
 posset testō nū p̄hibē. Illi ue
 ro homines qui cū egra. ad ue
 nant femā plusq̄m uiginti
 numero uua uoce dicebant
 Hanc femā sanas qd sic
 assit manū dtractam femori
 qz diunctā hūit p̄mittis et
 nūc sanatam eam uitemus
 Ipa quoqz mulcula fū studio
 suo p̄scuranti desinglis dieb̄

Quod sim uiridole curata sanis d
stare uobis potit penitencia signa
Nam manus mea p̄us arida
et contracta est. Adhuc alia manu
mea gracilior et locus femoris
cui manus ihesit nallitulam
Janet et h̄c autē in colore. Aba
ha autē corporis mei dissimilem
hec uobis si coplacet i ueri
ostendo. frater autem p̄ditus
p̄pter honestatē signū relictū
i femore. uolebat uide uereus
uerū esse qd̄ multi qui uident
aslebant s̄ manu eius i uerū
eam abire p̄misit. Que post
gratu accoem dū impometa
uā redisset. quidā. Assumtes
eam coram dūte pomeriane
qui tunc eāt i castro siverensi
dixerūt. eiqz dixerunt. Dne.
hec femina. hic nata ē et cog
nouim⁹ quali uinculo passi
oms ligata fuit multas. an
nis et nūc sana est et sanata
meritis ut asserit b̄e hediwi
gis. Et sic p̄nūciantes passi
oem eius p̄ordiem enarra
bāt ondebantqz p̄rem ipius

femine qui p̄us asstabat et que
illi recitabat remfirmate et
curacione filie sue. hec ip̄e dūe
bat indubitant omnia uera
esse. Dux ergo et ab ip̄a et
ab alijs audiens qd̄ p̄nūta
s̄e hediwigis acali fuit eg
rudine libata erupens in la
cinas. dixit p̄ntibz multis
militibz et alijs qm pluribus
qui illic ueniunt. Dne ds mul
tū p̄ccatū tibi quia istam scām
mē nō merui dum i mortali
uiuēt corpe cū tamen sepe impo
loma fuerim ea adhuc uiuētē
Hedwigis re **Quadam. un.**
Hista uolkmar de legincz
dextre manus et uolus brachij
dextri ab humero usqz ad digi
tos tanto uexabatur dolore
qd̄ nec se uelare nec aliquid
manu tollē potit neqz ip̄m
brachium abluare Bogdan
ta uero ip̄us ancilla ei dum
opus erat uelamē ip̄oluit et
talys scdm̄ idigenam sedule
m̄stiauit. Sed cū multa sibi
causa curacionis adhibuisset

remedia anime pfectis ad bte se
 Hedwigis ducit auxilium i
 uocandu hys uerbis. **B**ea Hed
 wigis mi me dilexisti dum vi
 ues fac meam motu unam et
 restitue michi brachium i ma
 nu mea. **R**ogamus henricone
 dypeatore ut sibi manus et
 brachij usqz ad cubitum formaret
 cetera similitudinem obreuenia
 am scilicet Hedwigis ad ipsius tum
 offendam. **F**ormata similitudine
 iuxta forma brachio suo cetera
 manus i brachij sui ymagines
 expmentis i stam leuius ha
 buit cessauitqz dolor quem plex
 ebromadas dante passa fuit
Primo puer sep **conadin. v.**
 tem annos manu habebat
 aridam i ex infirmitate sua co
 fractam qd rupta omis defo
 ris appebat. **D**ecimus sanaco
 ne quibus spes nulla uel moi
 ta hren. **A**uia tamen eius i
 radie de felaz conit. **D**anguie
 us eiusdem pin dan puerum
 i festo sa **B**artholomei apli
 ad sc Hedwigis tumlin de uile

runt iuocantes demecia dm
 ut ei pmerita sc sue sanitate
 tribuere dignaret. **O**roe opleta
 relito puero iuxta mansoleu
 pfaa portiores decia se seqr
 atre uolentes aliquantulu pces
 serut. s. audito tumultu subito
 reuertentes iuenerut puerum
 qui p quatuor annos i firmata
 se p dcaam sustineat restitutu
 plenarie sancti. **D**epassi
 one quoqz manu plures a
 ly curati sunt. uidelicet gothfri
 dus **S**equit de paluatis unia
 din. scdm. **I**tem bratmula **S**e
 quire de temoiaas unia din
 terau. **I**tem steslana **S**equire
 de paluatis unia din quatuor
Item stromizlana. **S**equire de
 i fistulans unia do scdm. **S**ep
 amo sequit de mans ab infir
 mitate pedum unia din. **r.**
Henricus filius albera in
 dias de pruzitz a natu nca
 te sua usqz ad octauu annu
 hnt tybias tam exiles ut uix
 se extende ad quatuordecim pue
 i qua tantu fistule uident

et non solum pedum sed etiam re
nū officio caruit unde nec stāe
nec re pūmna tbeallitate po
tāt nec sedere. Aliquāto cāmen
dum teloto ad locū moueri ap
petet manu se uiuāto repā
bat. Mater autē ipsius noīe te
atrix. honesta namqz māro
na. Anxia pstantate filij relia
benda nouit bte marie uirgin
qd quā dui uiuēt diem saluā
ad ipsius honore uellet ieiunio
colere si eius filiu dignaret
ansare. Hocum hoc emittum
quūuis cū mltā studēt ad i ple
diligencia. sedm cāme suum
nō meruit exaudiri desidiū
deo in hoc aliquid melius p
uidente ut sic adilata desitēia
crescēt. et bte hedwigis glā
euidencius apto i iunāculo
appet. Nec cāme deuota feia
p didit seruiciū illud. qd de
uote ipi glōse exhibuit uir
gin quā bte uirgo desidiū
ipsius progāto et ptes ei
nō statim exaudientō eāz
uoluit eā m face deuotā bte

hedwigi. Sed si fecū est. Per
sopnium namqz fuit ammo
nta ut filiu suū mbeallem
ad bte hedwigis reportāret se
pulturū et tenore pstanta
te ipsius emite se i uocaret
auxiliū. fēat mulier ut
diuino fūat et dca orāculo
puerūmqz defens ad māulo
leum sic dicens orāuit. Bte
hedwigis dignis sanare pu
erū meum. que si sanaueris
ego uoueo et pmitto tibi qd
eum faciam literis imbui
et tuo ipi seruicō ppetuo mā
cipari. Dum sic p filio mā
solliaā ptes effundet dñā.
petronilla albata trebmez
dño bertolto plebano treb
mensi qui eundē baptiza
uerat pūm et alijs multis
pūtibz puer se sūto eleuās
appodiāuit sepulchro stāsqz
erectus accepit diuinū ibite
coram positum et gāutes ar
cibat sepulchrū. Dñā uero
petronilla tūc custos sepul
chri aliud pūm oīū accepit

pueniensq; ante puim ipulit illud
 remocans a sepulchro p quo simili-
 accipiendo puerulus iuit ⁊ ad
 matrem suam gradiens rediit
 Ob gradiendi aut̄ ī s̄uetudie
 ⁊ ppter cybarū nimiam gra-
 alitate nō dum ualebat p̄fē
 corpusculū sustentāre. Sanat̄
 aut̄ p̄fē hedwigis merita in
 fira ebdom̄ pasche feria quarta
 tū m̄re ī columnis ad hospitium
 rediit ip̄usq; cybie remepto
 īaementū sumptē. sedm̄ de
 bitam p̄portem. Tonus quos
 puer qui p̄ septē annos uix
 puenat ad natūtam pueri
 duos annos hēns in fira by-
 emmū excreuit in tū. ut ī quā
 uitate nouem annos etatis
 hēns p̄uēo equaretur. san̄
 existens ⁊ agil̄ dnō dcedente
 uita uxoz ia **Wladim. 11°**
 obi quis wraclawensis de
 budsin misuen̄ dyocesis ori-
 unda p̄guitā sic d̄tractos pe-
 des hēbat quod eos nō uale-
 bat extente. Et qz ob hanc
 cām d̄tinne eam oportebat

itē utrumq; femur ip̄us d̄
 putruēat ⁊ uermibz plenuz
 eāt. de quo nō modica fetoris
 mania p̄totū ip̄us tomaliū
 sp̄gebatur. Portabatur aut̄
 auro suo uel abalyz quocūq;
 necessitas requirebat. Uoto
 uero emisso ut ad b̄tē hedwi-
 gis p̄tinger̄ am̄līm manūz
 eam uel paulo īpositam illuc
 usq; p̄duer̄. Ubi etiam h̄c
 orōem. fudit suppliciter dices
S̄c̄a hedwigis ad iuuā me af-
 flictam ut pedum passionem
 euadā. itā ut ambulāto ī-
 ter homines incedere ualeam
B̄c̄a hedwigis rogo te p̄sata-
 tem tuam copiosissimā pietatē
 ut me ab h̄c egredidme
 dignis sanare. Orōe d̄pleta
 indie s̄c̄a bartholomei ap̄li
 surrexit a cumulo feia plene
 sana ueturaq; ī qua p̄uenat
 ad tumbā s̄c̄e relicta p̄dicā-
 to wraclawā rediit ⁊ ad p̄-
 am mansioem que p̄ annū ī
 regnū potentia gradiendi ca-
 ruēat ambulāto puenit

Quino gallicus · **synadin · 11°**
cuius uiridamē · filiā ha
buit nomine margareta q̄ a sua
natiuitate petes ⁊ uirias ut
molles habebat quod esse absq̄
ossibz putabant. Cui ⁊ alud
sup uerit i conuodū. Nā dum
duos ⁊ dimidiū h̄et annos
etatis exreuit ita gibb̄ imā
ms totū occupans pectus ei⁹
Hys ergo repta nature defec
tibz toto tempore uite sue nec sta
re possit nec seie s̄ iacebat o
anue. Et dum m̄r eam supra
petes stauere conaret̄ freme
bat tenabz p̄ colore. Quā de
causa ip̄a gemit̄ eius noie
kathina · sepis q̄nto eam in
tuebat̄ pauca compatioms ia
culo lacrimas effundebat. Co
fisa tamē de se hedwigis suf
fragio cōditiōnaliter uouit di
cens. B̄ia hedwigis si filie mee
santitate ipeuaeris ⁊ me de
tanto latore corpis ⁊ anxietate
sp̄o libaueris festiuitatis
die uigilia singulis annis
ieiunato quam diu eadem

mea supuixerit filia. Uoto e
misto maritus cum uxorē fi
liā assumētes ad se hedwigis
annū p̄pabant. Mater uero
maiori sueta deuotiōne fer
uore q̄muis grauida est̄ dic
tam filiam humis suis impo
sitam p̄gens itine uauila
uit. Puenientes aut̄ ad sepul
chrum puellulā deposuerūt
ibit̄ p̄r longius recedente
p̄pter misericordiam illic exis
tenciam feminarū cum quibz
se premē uoluit m̄r apud
filiam suam mandit ⁊ b̄ia
hedwigim sic iquens iuo
cauit. D̄na mea b̄ia hedwi
gis p̄uam magnā uitam
qm̄ h̄es ⁊ p̄merita quibz es
p̄dita apud d̄m redte michi
p̄cātria leuā sanando fi
liam meā. Dum sic i stant
oraret̄ cū lacrimis ip̄a puel
la s̄bno se apodians n̄mte
surrexit ⁊ absq̄ difficultate
corā om̄i ogregata illic mi
sericordie ambiauit. **Ma · 11°**
Rudgerus theuomais :

.v.
29

demysuensi dyoceli oriundus pedes
 onctos habebat et aridos in quod
 nec tactum sensit nec frigus pro-
 pter quod defecit verum et virum ab am-
 nis omnibus delictus hinc inde re-
 pente paruos in medicina bat
 Quidam autem pietatis manu e-
 um ad sanctam Hedwigis deduxit se-
 plerum. Ubi dum moram faceret
 aliquam diu et oraret ut ei ad no-
 stram Hedwigis misericordia sanitas red-
 deretur nec tamen ipsius exaudi-
 retur oratio. Ad villam de qua ve-
 nerat pro streptom pasaro ve-
 nientiam reuertens bene Hed-
 wigis auxilium non desinit iuv-
 care. Quadam ergo nocte post
 factum orationem nervi pedum eius
 ipsique pedes cepit extendi et
 tactum sentire. Et sanatus est
 homo gressusque sibi est restituit.
 die septimo postquam redierat
 ad sepulchrum. **Quadam quinim**
ohannes puer ateroldi nullam
 nativens originem pedes habens
 onctos usque prode poterat
 nisi forte repente se traheret de
 loco ad locum. Mater ergo ipsius

Helwigam nomine iacru eum de-
 dixit in trementis et auctu illo
 tantum acceptum portavit eum in
 humeris suis usque ad sanctam Hed-
 wigis sepulchrum eumque desuper
 ponens teppe stans orabat et
 hec dicens uovebat. **S**anctam Hed-
 wigis ego tibi uoveo me sp-
 iuduitate uicturam sana ca-
 animo filium meum. Tandem
 dixit ad filium. **U**ove te fili
 et surge. Qui ridens non possum
 inquit quod uoleo curam mea. Sur-
 rexit tamen celius et quasi rum-
 penur nervi eius reddebant
 stridorem se dum erigeret ad e-
 undum. **S**icque puer ille puer
 domino giselberto custode trementis
 censi et alijs multis sanatus
 est ab ea qua auctu uitate sua
 usque ad quinquennium in pedibus
 sustinebat passione. Qui
 postmodum ad scolam missus he-
 teras didicit materque ipsius
 uotum exsoluens iuduitate
 permansit. **Quadam .vi.**
Bramula puella detrosa
 sua ulla ducatus opuli

ensis natus origiem pedum of
ficio tenuis caruit. qz a rembus
a infra totū corpus ipsius. fuit
totaliter ariditate quadam o
suptum. Ited eam necessitate
cogente moueri de loco nō po
terat nisi a aliquo reportata
fuit. Inualefcente autē fama
miradorū que pbatū hedwigī
opari dignabatur. demencia
saluatoris ad silium homin de
um diligentiū petes ipsius pu
elle dixerūt eam a petenti nec
tanti ad iam die sic sepulchrum
ubi xpi gra iuocata. puella p
sic hedwigis merita n̄ quites
ex integro. s; a pedib; tū usq;
ad genua est sanata. Que sic
reducta repente sup genua tā
tem trāssere se poterat quo
uolebat. Potens utiq; dō eāt
puelle statim integritā restitui
ere sanitate. s; ad hoc differre
disposuit ut dilato desiderio :
multiplicaret orō. A sic canē
postulānāū pab; annuens
nouo miraclo bñ hedwigis
sanitatem copiosius faceret ma

ifestam. Unde reuoluto anni
circulo postquū impte curata fu
erat p̄fata puella de nouo apren
tib; ad sic hedwigis deducatur
sepulchruū. A ut plene sanetur
ateo deuocius postuletur. Dō
fuit cuius est p̄rium misereri
petentib; p̄sic hedwigis mita
m̄corditer affuit. A puellam
integraliter. a suis passionib;
libauit ita quod exiliens. a
bulauit. que a sua natiuitate
usq; ad septennū indusine
nūquam ualebat petes suos
ad gradiendū moue **miradū**
Milozlana puella **vij.**
Telegmenci. castella tā
magnū. A flauos crines. co
masq; magnas hebat. sed
petes. ac cybis claudas ita
qd nō nisi repente quo uo
luit mouebatur. Hec ad se
pulchrum sic hedwigis. in
trebincz puemes reptabat
sepissime. A p̄ interestioem
ipsius sanite sanitatem sibi
donanda. ateo ibite faaeto
moram diucius expectab̄

Om̄ uideus dñs gaudencius
 plebanus desadamo illic rep̄ta
 rem aqz diuinū p̄solantem
 auxilium dixit. B̄ia hedwigis
 si hanc puellam sanaueris a
 modo credam miraculis tuis qđ
 iueritate tuo fiant merita sanc
 tificus. Cum aut̄ diu moram fa
 cet uixta tumba nec post temp̄a
 multa ei donarentur sanitas d
 cupna dñs petromilla tunc
 custos sepulchri s̄e hedwigis
 postmodū albūssa trebincensis
 moasterij indignata uisit eam
 a tumba recede dicens Tu uides
 qđ teus te nō dignatur uiuere
 qua ppter h̄ expectando n̄ fa
 ctio animo moras ne amph
 ore nobis uecidiam inferas
 dū hic totumum oculis frustra
 tā mo ut uideatur desidio. uo
 lucaris. At illa q̄muis repul
 sam tā luer p̄teret nichilo
 p̄manebat diuinam solacōm
 expectans. Aquens adno g
 am sanctus. Et quā re
 mansit ut queret. Ingit. ut i
 ueniret. Nam die s̄a. kalijū

pape iuris q̄mo erat annū
 sarus b̄e hedwigis d̄a puel
 la que infesto s̄a iacobi apli
 p̄cedenti eote anno puenerat
 iuebitz libata est ab impo
 tētia gradiendi qm̄ a n̄tate
 sua puigua annos sustinue
 rat i corā dñs gerdrine treb
 incensi albūssa. ac sororibus
 ratlana. petromilla p̄dca. ml
 tis quoqz alijs p̄tibz. i uita
 tibz sana surrexit collaudāsqz
 d̄m recessit. Quo uiso mira
 do frater giselbertus custos
 trebincensis. p̄curauit te deum
 laudamus sollempniter te
 canari. ¶ Depassioe pedū
 phres. alij curati sunt p̄fanc
 te hedwigis auxilium uidebz
 Biffidus. Requere depalius
 unado primo. J̄e magusca
 Requere tenuis. J̄em. Ael
 heydis. Requere degilbohis mi
 raudo s̄a. J̄em laurenaus
 requere de i ficulans unado
 primo. ¶ *vm̄ sequitur de uis
 imambz. i pedibz. siml. m̄. i.*
Clencenul remehouice ad

lestens hēns annos tūter tēte
toto totaliter īmāmbz ꝛ pedibz
erāt dūctus itā qđ semper
eum iacē oportuit nec abāri uā
lūt nisi māmbz aliēns. Hoc
aut īmodū aqñquā gesima
usqꝫ ad p̄ximū sequē festum
bñ. Bartholomei sustinuit. In
ipā uāmqꝫ festiuitate p̄ p̄m
suū redūctus ī curru puenit ī
trebm̄tz spāns scē hedwigis
īterueniēte suffragio liber fi
eri ab īdōmoto supradō. Sed
dñs curācōm ip̄us aliquāculū
defebat ut ex ipā mora p̄bare
tur si de uocō eius foret dānia
uel si spes qm̄ demeritis. tanc
te hedwigis hūit. etz efficiat
p̄uenans ꝛ uera. Vnde sequū.
die dum ad sepulchrum nō re
cepit grām s̄māns pater
filium demō locauit ī curru
ꝛ ad p̄ximā festināuit. Non tam
cessauit eger ī uocare dñm ꝛ
scām eius qm̄uis p̄cedet ī ue
tura. Et ecce p̄us qm̄ egressus
fuit septā curie clauari ap
pente ad huc ecā. s̄a. b̄arho

lomei curru in quo eger ho
mo sedebat. Ad dñm scāmꝫ hed
wigum ī uocabat casu euerit
ꝛ languidus cadens ī terram
asius languoribz p̄mitus li
bāuit. Surrexit sanus ī māmbz
usqꝫ pedibus excepto eo
qđ ī uno pede ꝛ manu p̄liguo
īfirmis p̄terite aliqꝫ lang
uoris reliquie remanserunt.
Frat̄er n̄ro **Amadin. ij.**
Hlaus ordinis p̄dicatorū
ann̄ tēp̄e quodā ecē ī bresno
guez nensis dyocesis ut ibi
p̄dicācōis officium exercēt
dormebat una nocte ꝛ dñs
eius nom̄e richardus ī qua
dam cāminācā ubi ī cāmino
p̄is erat ignis d̄p̄sitis. Et
ecce ano succensus ab igne co
ruens paleam ī p̄uimento
p̄stācā d̄cedit flammaꝫ
īualens totam domum ī
lam in qua quiescebat con
stipans celerus īualēbat.
Dum ḡ. fr̄es uideat se ī p̄
nallo positos. p̄dictus fr̄ater
nyrolaus flāmā īgrediens

manibus ac pedibus nudis accen-
 sam paleam exanguiebat. Ex
 tincto uero igne tendit inueniens
 illis in quibus flamma exanguie-
 to tetigat non modicum reliquit
 colore. Quem ut euadet. beatam
 uirginem ter saluando suppliciter
 orabat. beatam quoque hedwigum
 cuius iam miracula multa au-
 diebat. ter flexando genua sic
 in quibus inuocabat. **Beata** hedwi-
 gis liba me ab isto dolore que
 patior. **Orone** fra se de nouo ad
 quietendum deposuit pusillitasque
 magnas in manibus henis ac pe-
 dibus obtorruit post sopnitasque
 exproptis nullum sensit colore
 sed a deo sanus erat. ac si nunquam
 fuisse adustus. **Hoc** factum con-
 git anno. **dm** 1070. **co**. **lxviii**. **m**
xl. Plures quoque alij sunt cu-
 rati. **per** meritum sancte hedwigis de
 passione pedum ac manuum
 indelictet. **In** regula. **require**
de mutis miraculo. **ij**. **Item**
nen ferus. **Require** de palmi-
 cis miraculo. **ij**. **Item** idem
Require de dissenterias mira-

culo primo **Nono** sequitur **de**
miraculis. uniuersum. i.

Sestrenus in uirata claua ma-
 uens omnino fuit extractus
 Guita namque spina dorsi eius
 confregit et eum effecit ad
 blandum feminis impotentem
 vxor autem ipsius trisca et alia
 femina nomine szaruncha ipm
 portabant cotidie ante fores
 ecclesie fratrum predicatorum ut a
 se uenit elemosina que paup-
 eris acciperet ad alia quoque loca
 secundum indigentiam suam tempore
 oportuno eum ferebat. **Tunc**
 inspirante deo uotum uouit
 saluiter dicens. **Beata** hedwigis
 et si aliter nequeo tuum tamen
 sepulcrum rependo. **et** me trahen-
 do manibus uisitato tu quoque
 me dignare ab hac impotentia
 liberare aut saltem hanc me
 cum digneris gratiam facere ut tri-
 sta pectus meos ad me ualeam
 applicare. **Et** sunt enim dicti pe-
 tes cum aruibus aridi et ue-
 luti lignum inflexibiles et nisi
 palium exponerent ad ipm deum

extremi iacebant eos ad se ret
he no ualebat. Leuauit g se
uoto emisso ut pfiat quom
post qd pmissat. A fia. m.
ante festum rogationu repa
to tewrautlania exiens feria
vi sequa puenit iwelnam
locu no plene atrebuitz per
milare distante. In ipso loco
aut npprimo monte de quo
interi potat ead ba Bartho
lomei iqua scē hedwigis co
pus adiam requiesat rece
pit plenariam sanitate. P
cedit aut scē hedwigis uisita
uit sepulcrum A grās agens
deo die certo reuisus wia an
i ammirationem mentes uer
at miltoz qui eum prius o
tractum A uisibilem noue
rant diuinaqz niam A iam
die salute meo qd augetat
merita agnoscentes p factu
mirado dum bndicebant

Mulier *miradim. 11.*

Quedam misere wladis
lamentiis dyocesis A terra po
merane manens iam enoz

inter iurruata extant A o
tracta qd dum aliquo teberet
prete pectus suum fere gem
bz ppris dungebat. Que
uoto emisso leuauit se ad
scē hedwigis lanna uisita
da arca festum assuptōnis
bitē unguis A baculo suste
cata pcessit tedie uix pdum
dum milare. Sicqz pau
lancm p grediendo dum ul
tra miliz uenisset A adh
intrebuitz sibi restarent
ad eundum milaria. m.
bitē hedwigis exoptulante
merito erecta est adno et
plene sanata. Pcessit ergo
letabunda A laudans A scē
hedwigis ut pmissat. ai
grarum acōne uisitauit se
pulchrum reuersa qz ē in
domū suam unde exierat de
suetz secum portas mun?
plenarie sanitatis qua ca
ruerat plusqz anno. Addi
dit quoqz dno iam deo mi
rado miradim aliud Nam
pfata mulier postqz sana

ca est redijt ad pres ubi no
 ca fuit multo pulchrior appa
 ruit qui est auqm pdiam e
 gritudiem madit. Et quia
 eadem femina prius uita fuit
 totaliter languida n solum
 a omni ppo uerū etiā ab ipō
 duce pmerā uie swenthopol
 to a filio suo nec uo a pa
 latino a ab alijs nobilibz ml
 as reuerfaqz uidebatur. cum
 sanitate integra a in opmabi
 le sinistra opmo femina ab
 omi cordibz pellebatur. ne
 qz loam hē potat. deceptori
 ficio ubi pbata ueritas exi
 nit sapro *Quadam. m.*

Quidam uir paup nomine
 rāzlaus diuino castiga
 tis flagello. diu iacebat cō
 tractus. Quem in cor ei adpe
 tendū a uisitantibz etiam sic
 quiter portabē uitaē. Ad tā al
 bera etiam. Tandē tono vlt
 o filio uouit se sē hedwigis
 lūna uisitaē si forte peunitē
 sē pōanum. dō ei dignaē
 sanitate restitue. Et qm pē

topiam nō ualebat hē nec
 curam rependo manibzqz tra
 hento posuit se ad uiam ut
 uotum expleret eunūm dū
 ergo est inuere qd arripu
 ēat. pō ut ipius sē adiens
 unūm em auxilium efficia
 us iuocaret. cum magno to
 lore neruos a ossa sua quā
 rumpeuatur. senaebat. exten
 di sic alleuiatus pcessit. ad iā
 dū sē sepulchrum. Vbi p ipi
 us suffragia sanitate. ad ep
 tuis plenāiam. i columnis p
 modū scōrum uisitauit. lūna
 aplozum. Plures alij o
 tracti. curati sunt p uitaē sē
 hedwigis. intellet p uitaē
 ua. sequere in sequā regib
 tosis miraclo pmo. Item
 a rēlydis. sequere ibidem
 miraclo. *De anno*

sequit. regillolis. m. i.
Quizlana manes
 uitaē idmo a auctoroi
 tracta fuit plusqm p byen
 mū. a ex ipa tractade gib
 bum. hēbat a tergo p uitaē

rem adunus olle magnitudines
Audientis sunt mater ipsius mi
randa que deus operabatur. p[ro]p[ter]
Hedwigis merita in diuersis
partibus tunc ipsam filiam suam
et ad sanctam Hedwigis tumulum pe
trauit illucq[ue] infesto. B[ea]t[us] bar
tholomei pueniens ibidem o
solata non moicum exiit i
eo papue q[uo]d filiam eius qua
onactam adduxerat et gibbo
sam statim tunc abutq[ue]
i[n] modo p[ro] ipsius sancte Hedwig
auxilium liba fuit. **vi. 11.**
Hedwigis puella septem
annorum filia methze de
Wit[er]i onacta fuit i[n] pedibus
et i[n] tantum curuata. quod se
moue[n]s non potat et diuinaq[ue]
reanuacone facta fuit gibbo
sa. Cumq[ue] diuersar[um] medica
naru[m] ope uari[um] uari non
poss[et] uouit m[er]it[um] eam
se ducturam ad sanctam Hed
wigis sepulchrum. Quod et
fecit. ipsam iuxta illud de
posuit atq[ue] cum lacrimis
p[ro]fusa[m] ip[s]ius b[ea]te Hedwi

gis auxilium inuocauit. Et
fuit sicut b[ea]to flenti ferre
et oranti diuina solacio. Na
puellam pauis tunc tunc
mater flebat et orabat se
pulcrum apphentes se le
uauit. stetitq[ue] sup[er] pedes suo
et p[ro]p[ter] cepit. que a festo b[ea]ti
Martini epi et confessoris
usq[ue] ad tertium diem festu[m]
b[ea]ti iohannis. baptiste sequen
te anno eode[m] dauda sunt
fuit et gibbosa. Et sic reci
pata sanitate integra vari
usq[ue] defectibilitatis comu
ni uiris gaudio redit mo
diam tamen ipsius gib
bi uestigium tunc remansit
sic forte p[ro]uidencia dispo
nente diuina ut postmo
dum patienti certitudo mi
raculi euidentius ualeret
ad b[ea]te Hedwigis d[omi]nan
dam sanitate[m] ostendi.
Plures quoq[ue] alij gibbo
si curati sunt p[ro]p[ter] Hedwi
gis p[ro]ximu[m]. scilicet mar
gata. Requie sup[er] restu

mirare pedum miraculo terro

**Undecimo sequit' rep' hanc
Miraculum primum**

Siffidus quos dicitur in
dias viraclamen paul
sus fuit palisi in pre dextera
ita qd ipse terto ambulare
no poterat illa po panta
sic erat repleta foraminibus
ac si subula pforata fuisset
ipa qz pre omno caruit
ante **Et** ai mltor' ym' et
magnor' osilium medior'
mlta qz expendit' p' me
dicamina nec aliqua sibi ad
p'dios languores replendo
p'ficer' mediana iugis sue
dne bernadis usus d'ilio ad
dimin se duerit auxilium
requirendu. Ad quod eadem
facilis i'petrandu bte hed
wigis nouit ad cuius se
uentu. De viraclama q'
p'cessit i'uehiculo uersus reb
mz illucqz puenes duo
bz em' uris ducenabz ad
sepulchrum sc' hedwigis ac
cessit indie i'clawis bea

Bartholomei apli et se totu
sup illud teposuit hencqz a
marillime sic dices orant'

Bea hedwigis dignens me
miserum adiuuare et coloru
bz istis eruere. **Proe** finit
stacim homo qui anno et di
midio insabili colore fuit
fuit crucians aspiciendibz
pluribz tediastro t'ebinceli
dnabus et alijs multis pu
tibz surrexit s'no sanus et
ab omni illa egritudine di
uina p'uidencia p' se hedwi
gis merita libatus **vi. 11.**

Siffidus de colium opido
polome febrem acutam
macerat qui dum minus q'
uiter p'dies quideam p'atet
b'ram i'notauit hedwigum
quon' ei faciens aiebat. Do
mna mea sc' hedwigis
adiuu' me i'petitqz michi
adno sanitate et ego mi' pe
ditando sepulchrum adito.
Moto eunlo a passione fe
bris remissus. hinc s' p'f
h' paulus offm et motu

manum pdidit In quibus tanto
cruciatu dolore quod magis
mori appetit qui diuinus tor-
mento tam uehementis affligi
dolore. Vnde quibusdam eum in
illa egritudine instantibus p-
mune exhibuit equum suum. si
ipm occiderent. Et sic adolorum
sauleis quos sustinuit libarent
Et quia nullus hoc opus ne-
pharium aggredi uoluit sic
nec debuit. Vnde cepit inuocare
sanctum laum eius uocem offer-
re ut sibi succurre dignaretur.
Vnde autem nec sic proficeret
Et magis sic magis pdita
coram iustis uersa ad
uocem hedwigum cordis sui
duerit suspirium. uocemque
faciens ipius ad amulum
se pmisit uenturum. Germa-
num quoque suum nomine theote-
ricum. ad hoc pabs impulit.
qd illud eundem seculum labore
assupit. Qui dum pariter
precedentes terram quatuor
expleuisset miliaria in
se reficiendi gra resererunt

Goctridus uero qz manibus
pprijs uia no poterat. frenum
suum pfectione talos forma-
tem resuens intendebat.
Ita ergo modico intervallo
item eger aspiciens. Et ag-
mano abscidm expectas
exclamare cepit. Et dicere
frater. Vnde iam scio
qd in manibus meis pgram
dei. Et meritis bte hedwig
melius hco. Et denuo ma-
nu extencens panem ac-
cepit. Vnde pprio ad me-
tendum ipso sunt. leua usque
sciam ad celum manibus
dixit. Grās tibi ago dūc-
teus. Et bte hedwigi. qz ma-
nuū mearū usum nō re-
sumo. Vnde offm quo diuinus
suam destituit. Deinde
ultra predientes. Et exple-
to inuere. duobus diebus
ante festum scti uincenci.
epi mtebmez ad sctē hed-
wigis puenerūt septuā.
Vbi dum goctridus se
psteruēt i ordine. Et diceret

Bea Hedwigis rogo te ut tuis me
 dignis meritis adiuuare. Ipse
 addum interire subito sensit
 se quasi phisum de calida aqua
 et sic se suo et alijs plibz qui se
 inua fuerunt similiter pegrin
 pntibz a passioe qui p quatuor
 menses sustinuerat in manibz
 et in toto corpore suo fuit plene sa
 natus *capitulum .m.*

Donna Wilhava uxor uiri
 a sudapfen dñi henrici
 ducis thesie nepotem quendam
 neuperum nomine hnt qui
 in sua puericia ex quadam infir
 mitate in una manu et in uno pe
 de palsum incurrit tam gra
 uiter quod nec ope medicorum
 nec unctioibz ungetoz neqz
 remedijs quibuscuqz homi
 nare appolius poterat adiuua
 ri. Mater g. uouit eum ad se
 hedwigis mausoleu referen
 dum. Quo dum deportatus
 fuit et sup positus dñus
 quidem euasit iam dcorum
 tremore membrorum et reduc
 tus ad hospitium suo breui

interuallo tempore readiui
 passus teantem relapsus est
 egitudiem sic forte dno dispoen
 te ut deus tenno iuocatus p
 merita se hedwigis et suam
 potentiam atqz manam ee mag
 na ostendet et uirtute se hed
 wigis nouo miraculo hunda
 eius humano gemi redararet
 Vnde pdicta mater postqua
 sensit readuasse filium iato
 eum ad se hedwigis reporta
 uit sepulchrum suu atqz ibat
 ex cordis resistero lacrimis mul
 tipliciter preces supplicatores
 no desistit donec filio memo
 iato i eodem loco sanitate
 plenariam ipertrauit. Nam
 stam quidquid ei ad accipi
 endu exhibiam fuit et ac
 cipe ponit et tene redytqz
 sanus qui p duos annos
 et dimidium pdicta infirm
 itate fuit fatigatus *capitulum .m.*

Steclava uxor mather de
 thymia existens in pu
 erpio prima feria sexta
 post diem anez in manibz

pedibusque ita fuit paucis pabulis
et manu aliena eam oportuit
et pocalamū liquoribus recreari
Magno quoque affligebat do-
loribus si quibus propter necessi-
tatem aliquo mouebat. **I**ace-
bat enim domus et dum mora
seu alibi portata uel gustata
fuit ad aliam partem eam
hoc pleuitate si fiebat. **T**lyn-
theamine uix potat sustinere
In his quoque afflictionibus deduc-
it tempus usque ad festum beati
Georgii uirgini. **I**n quo festo qu-
iam appropinquare uidebatur
ad finem extreme sibi fuit
incommodis ministratum. **S**alu-
ficium sacramentum. **N**ode uero
quidam ei quibusdam temporibus
appuit uenabilis dominus in re-
ligioso habitu dicens. **M**ade-
uista sepulchrum beate hed-
wigis et uirginis. **Q**ue ex-
pgeta uro narrauit que
uiderat et audierat dormiens
et peruenit instantur ut scdm
quod reuelatio prefata doceret
eam ad sancte hedwigis sepul-

chrum rediret festina inter. **P**e-
culabat autem maritus ux-
oris ad implere desiderium ti-
mens ne si moreret in uia ho-
mines dicerent quod morte ipsius
uoluntate accelerasset. **E**t sic in
pauca diebus fame sine ne-
glecto exiit. **P**utabatur
namque ab omnibus ipsa femina
libro mortua. **Q**ualiter in
chilom? mulieris ipse uisus
perit. **I**n uir de amicos dabo
uxore languidam usque ad
mortem in rebus et in summa
cum comitibus decenti. **S**ilium
enim et filiam et duos fa-
mulos ei adunxit. **H**uius
tam ante rebus esse mo-
terium cum uentura puenit
fuit in se ponentes eam
ad sancte hedwigis amulum
peruenit ubi cum laetis
fuebat. **B**ea hedwigis lib-
nem unchi in egritudine h-
laborant. **M**ulta quoque
amba ipsa que prius tunc erat
expatione pipin dnm
in uocabat. **E**t nam a sepl-

elpo admodica deportata dicitur
 aiam scilicet hedwigis mediantem
 auxilio famam recepit a
 dno curruq; in quo puenerat
 absq; famulatuu amminu
 ailo dum uolebat abire ac
 censes ad ppa redit et iura
 postq; tria recedens a se tu
 mulo prexisset unharis in
 uigilia sctorum petri et pauli
 aplozum abom qui eodem
 anno iurterat egriuidine
 exant plenus hbaris Dum
 aut ad pprum iurast; domi
 lium maritus eius uidens
 eam sine uisum de curru
 descende i quo apluibus uiris
 uix fuit collocata et sibi celei
 gressu obuiam uemente co
 sidans qm infra triuu e
 miserat tenuiss; ammu
 cone et gaudio e repleus
 festinabat quoq; deora ul
 la homines iurientes uie
 femam quasi amoztus sus
 citam glificabant; dm
 ac scilicet hedwigis merita de
 uone supha extollebat

Plures alij palitia scilicet hed
 wigis auxilio sunt curati vi
 delicet Suegula. fequire de
 mutis miraculo scilicet **Deo**
sequit; de quarantarijs et febre
antibus curis. vi. i.
Helheydis uxor uinardi
Haus uirat febres quar
 tanas patiebatur pluribz
 annis et multa peis euden
 dis expendit in medis et me
 dicis que sibi tam minime
 pfuerunt. Cum aut ad uer
 ter quod curari no poss; scilicet
 hedwigi uocam facies ad
 ipius accessit sepulchrum
 orans et dicens **B**ea hed
 wigis si alicuius es meici
 apud dm testis qui paco
 me absolue quartana. **S**
 icillum laborauerat quia
 febres quas uenes ad cum
 bam attulerat abiens se
 torabat. Latorem nichilo
 semel fuit aliquoq; ue
 raunt. Nam quatuor uicibz
 scilicet hedwigis uisitauit ma
 soleum quibus residatam

ab inde tunc reportare non meru-
it sanitatem. Et non mirum
si egritudinem nequibat euadere
corpi que languore uolunta-
re retinuit mentis. cum ferrum
redu sum in uulne carnem pro-
hibeat a plenaria sanitate. Ita
namque mihi ut postmodum
fatebatur. tempore dubitabat
utrum beate Hedwigis misericordia
sibi posset ad sanitatem aliquam
inter suffragari. Unde curam
uicem ipsius dominus distulit ut
latores eius tandem remunere-
ret. dupli munere dum uide-
licet detecta ac sanata cor-
dis egritudine. languores si-
militer ipsius effugaret a
carne. Ammonita ergo per quos-
dam uisum ad nos in ser-
mone auulsa uiri religio-
si non modicum confortata qui
eam docuit se firma beate
Hedwigis ad ue sepulcrum
onni diffidentie abiecto ue-
locius obire. quinta uice scilicet
iam de mausoleum adi-
it. supplexque curam eius an-
-

dotum postulauit cum fiducia
dicens. Beata Hedwigis liba-
me alioquin ualde tibi iras-
cax. Et ecce statim omnes
digitorum manuum ipsius
articuli cepunt distendi cum
magno dolore. moxque a febre
quibus. xij. annis. xxxvij.
diebus fuit languida. post
Hedwigis auxilium. plene
exiit absoluta. *xij. sequitur
de pylempnas. i. ad uas. vi.*
Beatrix filia sibilici. *i. f.*
In hinc depressit epy-
lentia fuit. Que dum illa
passione insabili torquet
quecumque iace poterat etiam
sui uel alterius. corpus. car-
nem tenens lamabat. Et
manu pualuere ita morbo
ille detestabilis. quod quodque
mensa unius diei naturalis
spacium. triginta uicibus
sustinebat illud in modum
nec ei preesse possent que uis
remedia sibi pauca que
apostolica. Mater eius dicitur
uente lana dicitur termino.

bte hedwigis uoto suo filiam
 i curru positam ipa uero pe
 ditando curru sequis. ad ei
 dem sic tumulu puenit. fili
 amqz desup inapones. hec di
 cens orauit. **B**ea hedwigis
 sicut tu hes piam apud
 dm q te uoto utiqz fore scia
 ad uua filiam mea. **M**ox
 insante deo puella pmer
 cessionem scie hedwigis illam
 euasit egrediem nec te
 meps qm duobz annis q
 amplius sustineat sentit
 abhominabilem passionem

Dobronur si **M. 11.**
 lia dementis milius
 reveschoel. a sua natuitate
 aduicium quit morbum. **Q**
 aute illo laboraret morbo
 cognosa no poterat prius
 qui etatem infancie trans
 tendit. qm prestisset i
 diebz quod ualebat repere
 sup terram. **B**is uero aut
 aut ter sepius eam quat
 idie hoc i amoto uexaba
 tur pater ergo cum nre

puella nudis pedibz pegr
 nantes infra ebdom penthe
 costes ad scie hedwigis amu
 lum pcesserit pueroqz sup
 idem sepulchrum posito iuo
 cabant. dm cum lacrimis:
 ut ppter merita scie hedwi
 gis **M. 11.** misericorditer dig
 narentur. **O**rdine opleta. fi
 liam omnino recepunt iuo
 lume ita quod ipa deceto
 illius morbi. horribilis nu
 qm signum. aliquod appe
 bat. **Quartodecimo decimo**
manis q merte capis. M. 11.

Helheidis pringna iux
 oris hutebrandi mente
 capta iux eam redusa po
 terat deaner i multa dicebt
 se monstra uite. **Q**um dnm
 ntha nouera ipius obgra
 ciam curacois ducet ad scie
 hedwigis sepulchru exple
 toqz maioru pre ianens p
 uenisset ad quedam monte
 de quo poterat inter ecclesia
 in qua corpus bte hedwig
 oditu requiesat cepit lang

curae

unda cum clamoribus dicit. Jam
hic ego submergor cum tamen
remnencia monachum pōna
nichil iucano est. De aqua de
ducta in hiloum? ad scē Hed
wigis mauroleum. Porant
bz pīpā multis qui tūc affi
erunt hominibus statim liba
ta est amalo quo quatuor eb
domadibz fuit sanguata. *vi.*

Frater quidam theordi. *ii.*
ne pōnator quā fren
tius eat. Quē frater alius
eiusdē ordinis ad scē Hedwig
deduxit sepulchrū. Ubi dum
orōm pariter facerēt frater
infirmus capud redmans
ad scē tunlin obtorunuit. *iii.*
postmodū euigilans surrex
it abegritudine libatus tam
integre quod eam detereō nū
qm̄ sensit. *iiii.*

Dobrozlana uxor mycha
elis milis tebreuliz qz
manata eat. *v.* arrepticia vi
cillis teuebantur ligata ne
uestes suas discerpet. *vi.* Alia
quetūqz apprehendet dūm

paret. Nam adq̄ manus int
te poterat crudeliter p̄tracta
bat. Si quōqz sibi offererat
crucis signaculū spuebat
tenubzqz ferebat. dum
aliud facē nō potuit cont
ipm̄. Deducta tūc fuit
ad scē Hedwigis sepulchrū
ubi pīpā orōne facta ad dō
imitorum p̄nā p̄uidentem
scē suffragia. *vii.* ap̄ passionē qm̄
afesto facta uici. usqz ad festū
bā Bartholomei eodem a
no sustinuerat exiit liba

Bratumila uxor *viii.* ca
wentez lai i uilla gelz
nomie imorantis. quada
die uidit sibi in forma uir
us mendici deinde appen
tem. Quo uiso crucis scā
signaculo se munuit. Ho
stis aut̄ antiquus adūsus e
am uoce inuouit i quies
Qd̄ cont̄ nos moues hoc
lignū. *ix.* Plignū uolens i
telligi manū qua se crucem
faciens b̄ndicēat. ipamqz
manū app̄tens d̄p̄m̄

tam ualere qd omnes digitos
 eius uole mpmc. Et exauro
 manus illa exaruit i pms
 palme sic teniceps digiti
 pmanferut. Multas quoqz
 hec fema illusiones tamqz
 uehementes corpis afflic
 tones ab eodem saluus ad
 usario est pessa. qd ex toto
 fuit usu romo pnatu. Na
 ei dum nominarent sancti
 aut crux offerebat eonua
 spual mitebat. Reducta
 uero ab armis ad sepulcu
 lre hedwigis fia vj mra
 paschalem ebdom illucqz
 pocto dies dum singlis die
 bz adducta fuisse tandem
 libata adेमomo fuit. In
 tum romo reuabit bte
 hedwigis mediante uua
 mine manu amem ipius
 qui de non atigerat arida
 remanente. Qm pbiem
 um lamphus qz portabit
 thabilem adlatores ma
 ritus eius no modici. ex
 hoc affus tedio ea dices

coram wistulauenti epō
 dno thoma pmo diuorcium
 pait allegans ipam sibi fo
 re iualem paucis oportio
 Epe aut ut uir unqz lictat
 A pntens ei rudit. Exquo
 sanam accepit. eam nuno
 seruabis infirma. Dns qz
 bertoldus trebincensis ple
 banus qz archipbr cat. co
 pulit uirum eunte diuora
 um potente pntare fideul
 soriam cautione ne dimitter
 femam ppter manu. qua
 hnt aridam cum hoc nul
 latenus ei deure liceret. In
 tertio uero anno postqm li
 bati suo atेमomo ad ste
 hedwigis uerū pntit sept
 chrum si forte p ipius ste
 auxilium manus sue post
 ariditate euatē. Et ob hanc
 cam dan sepulchru septe
 diebz stitue uisitant o
 rans. Adicens. Sca hedwi
 gis tibi omento aiā me
 am corpusqz meū. A rogo
 ut manus mee in restituis

santitate. Tante miseris illius
dñs bñe yedwigis interceden-
tibus in hostio capelle i
qua corpus eius scē sepulchro
ostendit manus iam dñe
ariditate sua potens celiter
circa festū bñ iacobi apli re-
pulit et plenariam ei solaci-
tate donavit. **Quotidiano**
teanans ad dñentia et fluxu
sanguinis mirabilis. primū
Dicitur filia luce cuius uirgō dñe
esset cum iam dñs p̄e suo ec-
m̄re sua. yelwiga noie ap̄
auunculum suū m̄fator q̄
amicis distat a wrautla uia
pugna polonica miliaia
grauissima dñentia in-
cidit. Qua uecabatur eb-
tomadibus sexteam ita qd̄
tempus ita longiori du-
bium uebatur. Preterea in
ip̄a egritudine aliud sibi
flagellum sup̄addidit dñs
sic ut nec manibus neq̄ pe-
dibus uia possit. Dum enim
pedes eius applicari debent
corpi aut extendi atq̄ qñ

eam dicitur refici totum hoc
oportuit manibus fieri. Alie-
nis Prefati q̄ penes ipsius
uocum fecerūt ut eam ad
scē yedwigis sepulchrum de-
ducent ip̄onentesq̄ ip̄am
uocum deo supplicare cepe-
rūt ut ei dignaret̄ p̄te yed-
wigis merita s̄uenire. Cū
aut̄ ante ciuitate wrautla
uenire ueniret puella ite-
gre in toto corpore est sanata
incepitq̄ pedibus et manibus
plene uia. Unde nō modico
exultantes gaudio penes
cum filia in hostium. uer-
ad scē yedwigis lumina o-
pleuerūt. ita mychaelis
uigilia laudesq̄ dñi p̄ sol-
uentes ac scē yedwigis p̄
contantes gl̄am satans
ad p̄a sūt reuē. **Mira. 11.**
Bertradis decyrna fluxu
bum sanguinis xvi eb-
tomadibus p̄acebatur tam
grauiter quod nulla me-
dicorū ope licet multa i eis
expendisset poterat ad iuuā

Nam erat opinio qd euatere
 possz quia teilla egritudine
 moretur. Moxit tamen bte
 hedwigis iusticare sepulchru
 si ei sanitas tonaret. A con
 nuo est sanata. Sz quia de
 uiri sui dñho uocai emittuz
 ditulit ad implere recidua
 uit celius q cepit grauius i
 firmari qui prius. Itera uic
 g. uocai q tolliare ad i pleuic
 sanitateqz obauit. bte hed
 wigis auxilio mediante.

XVI° de curas a squinnancia

Petrus bohemus **Quia. i.**
 de casti z de familia du
 as morbum qui squinnancia
 dicitur i suo gutture pñe
 baui. Qui eum i cui occu
 paueat quod loqui no po
 terat p tres dies. nec cibum
 nec potum sume neqz como
 de potuit respirare. Cumqz
 nouisset nudis pedibz q i ca
 lido se uenturum ad ste hed
 wigis sepulchrum si eum
 attaret a morto p dnto uo
 to emisso se ad quiescendu

ceposuit q dormiuit post sop
 nuqz euigilans se sentit oio
 sanatum. q gñs egit deo scē
 qz hedwigi cuius i terressio
 ne sibi sanitate credidit. re
 stantam **XVII° de fistula**
curas uniaulum. i.

Famencus deliduitz in
 grauentus q canus ul
 nus inpectore hñit i fistula
 tum de quo sanies p fluebē
 q fetor maximus exalabat
 ppter cuius fetoris i tollan
 ciam uxor eum odio hñit
 q ab eo recessit petes in sup
 oractos hebat q ideo nec ua
 luit ambulare sz itens o
 tinue hoc mulapha i o mo
 to pulsabatur. Spem tamē
 hēns in dño ipius demea
 am pñe hedwigis merita
 tuocabat q releuatus fuit
 itñ quod i delco surgebat
 q aliquñculum p gredi potat
 ffent g. uocai uemendi ad
 ste hedwigis sepulchrum.
 duobzqz substantiis bacis
 qz debilis ad huc eat hino

intenuitudo a suo domicilio qd
paria distabat miliaria infra
quinq; dies uix additū puenit
sepulchrū sū. vj. ante festū bñ
Bartholomei cū magno lato
re ubi etiam sic orauit. **S**ca
Hedwigis libera me qz ego
uolo esse quam diu uixero ser
uus tuus. **S**caam qui lang
uerat fere. xv. mensibz. hō i
pedibz plene curans ē eua
siq; infistulatu a feudu pec
toris uulnus uno quoz die
redyt idomū suam gradies
sup pedes suos piter quo. vj.
diebz uenerat difficulter.

Dns uoluntus. wladisla
uensis epō qui unius fuit
deexamnatoribz miracloz
locum pfaū uulneris mira
culo se curati pte hedwigis
merita suis postmodū man
bz attrectant. phibensq; ce
stimoniū dixit qd ipm wl
uis plene sanati iuenerit

Sca. **Wladislaus** **ma.** **1.**
in humero dextro hūit
struā ad unius patris mag

itudiem que tande rupta
fuit a fames exente pfluxit
postmodūq; extitit infistula
ta. **C**atein quoq; mulier v
sum pditerat dextre manus
a talibus obruta malis ante
primū introitū carcerozum
ipolomam sic oppta pma sit
tonet fere sex annū post bñ
hedwigis obitū dplerent
Ea namq; tempe ipa femina
adscē iam dñe sepulchrū do
cetens orauit cum lacrimis
dicens. **D**na mea. bñ hed
wigis. redde meo sanitate
omni modam corpi ut delato
re ipius ualeam sustētan
Conauo sanata ē mulier
a libata plenarie ab utroq;
quo laborauerat egritudis
morbo. **A**liqua tāmē signa
tumoris omni remoto do
lore in loco struie postquā
curata fuit remanserunt
xviii. decretis apud mor

Domme. **as.** **ma.** **1.**
puer erat octo annoz
filius intolai militis. **de**

recti Quem equus ungula pedis
 ad tempus percussit tam ualide qd
 p mortuo huius fuit ut diu qd a
 liquis pedicando unu p rursu po
 terat poloniam miliare. Tandem
 resumptis uiribus ad uita quiete
 corpis s mca puer receptu letale
 uulnus pmanuit. Cum du pentes
 a amia pulues a unguenta q
 potant hie apponent ei tamen
 sanitate nullatenus dfebat
 qz cito quedam tpo uulue cres
 cens ad unius longiudiem di
 gni obfitebat ne possz uulnus
 obdici. Exiiente ergo puero
 i mortis pculo recordatus p
 eius qualiter prius fuit p bte
 hedwigis auxilium libatus
 ab alia letali egritudine sedm
 qd supra ostendit ubi tem fir
 mis curans referat unuado
 pmo mtrebmiz uic ad sancte
 hedwigis luma oraturus p
 eiusdem pueri sanitate. Et ec
 ce i ipso triduo quo ieiundo fecit
 moram pater p dais filius ei
 qui a festo natiuitatis bte uir
 gins recepto ut pdicatur mox

tifero uulnere languerat usqz
 ad octam epyphanie dm eode
 anno sequas sanatus e a teo
 plene ut mater uementi ma
 rito cum gaudio currens obui
 am dicit filius noster est p tei
 gram bene sanus. Modicum
 autem signum i loco remane
 rat uulneris duo sic dispoen
 te ppter pntia miraculi eu
 tenciam clariozem **Quadim n**
Hysendridis uxor heroldi
 deuirat dum ocepto fecit s
 uida est elapsisqz nouem eb
 tomadibz a expleto tempore
 quo conceptus iutero unifi
 cari o muniter solet nec ipa
 ut debebat naturaliter moui
 oceptu sentiret i fantem gra
 uari mortisqz sibi pculdubio
 i imminentis cepit piam formi
 dare. Nullum aut ei dabat
 nec forte dari poterat effica
 us p corpis salute d silum n
 ut bte hedwigis i uocatura
 p rocinum eius adnet sept
 arum. Quod a fecit s quia
 teriam die sic uitis dubitauit

nec sufficient' credula exiit gñ
santans qm̄ desiderabat merito
nō iuuent. Nec poterat utique
ad p̄fctam curam p̄tinge to
nec diffidence tenebras ip̄ius
Thentes firm' pectori ardu
litatis luce d̄gic plenus et
fugari. Ammonica s̄ p̄fite
lem uirum hospitem suum
icuius se collegerat domo ut
cū om̄i fiducia sc̄am hedwig
p̄fua iuocaret salute si at̄to
uellet celius libari periculo
uerato ad sc̄e sepulchrum ac
cessit abiectoq; coans dubita
tōis offendicillo ip̄am reuo
as ut eam adiuuare dignade
p̄abz iuocauit. Mirabile cer
te. Oport' mente adubiectans
morto sanata salus corp̄is e
sanata. Nam postq̄m̄ ad amu
linn sc̄e hedwigis fuisse re
uerſa iorastz ibidem puer
eius iutero cepit moueri. Dū
fuit uerastz orōm puer iam
amplius mouebatur. Ter
tō uero dum d̄fident' orant
ceptum plene unie sensit

Reuerſa autem ad domū p̄p̄a
tempe debito cum salute cepit
filiam uocata postmodum
p̄p̄io nomine margareta gr̄as
agens deo i b̄te hedwigi e
auxilio amoris sanabz ex
iit libata. **Miraculum. m̄.**
Puella quedam nomine
Bertha apud wrautlau
am hauriendo aqm̄ Todran
fluum cecidit i sbrocas m̄
molendinoz. sese iuicem s̄
sequitum in nio aque impo
tu tracta fuit. Quisdam h̄
uidens consanguineam ei
dem puella p̄p̄io noie uoca
to clamauit. Bertha berth
ta cognatam tuā. flumen
iam absorbiuit. Quod dū
illa audiuit. de domo sua p
tans exiens exclamauit
i dixit. Dn̄a sc̄a hedwigis
rogo te ne meam pacans
p̄re i sanguineam s̄ dep̄n
a p̄culo liba eam. Has p̄
ces dum uociferando m̄to
aens ueraret ad accurrendū
ut uident' qd̄ accidat curat.

centū homines puocabat cōtra
 quoque ex illis qui ad spectadū
 illud duenerant unū cordem do
 minū iuocabant ut pūctā
 scē hedwigis puellam in p
 fundū uersam erueret ne tā
 mirabili casu lapsa periret
 p quosdam nichilomin⁹ affe
 rebant instrumenta uascula
 ad extrahendū si forte fuisset
 iuentū corpus submersum ī
 aquis hēnabz ppe uiginti
 cubitos p fundū. O qm̄
 mirabilis deus ī suis ē sac
 cuius unqz mirabilia opa
 fidei anime cognoscēda ī
 īpūabz relucescūt. Diuina
 namqz potentia p̄fata puel
 la decem ī octo annos hēns
 etatis uoluita rotis mo
 lendinorū ut p̄dicatū absqz
 sin corpis ī sine rotarū frāg
 tione p̄transiit cum tamē si
 aut dixerūt ex p̄a cedem rote
 modico ligno ipsis subiecto
 frangi fācilius potuissent
 preterea dum astantes expec
 taret tunc de aquaz p̄fun

ditate morata traherent qz ipāz
 unū nō puocabant qm̄ flūmīs
 hūndancia tempē tam p̄lixo
 abscondat subito ī alterā p̄e
 flūmū cunctis uidentibz ītūde
 stans appuit deuestibz qz sine
 humores aquosos exiit sic
 p̄intercessiōm scē hedwigis
 puella euasit hāc v̄ post fest
 tā mychaelis p̄xim moris
 que tāto tempore spaciūm fu
 erat obruta undis quāto
 quis p̄gere potat quāta p
 tem polonia m̄hans. De
 autem fāc hoc miraculo su
 euidēdū signo īnotesceret
 omibz corpus puelle p̄dite
 quāuis est alias bñ sanū
 m̄dorso tamen ī pedibz li
 uores quos machina metā
 rotarū ipm̄ oprimento
 effecerant ī uenāū oculis
 exhibebat grās agens deo
 Abtē hedwigi cuius auxilio
 amoris fāuabz extitit li
 berata. *XIX. seq. de morans*

Prolaus suscitans om̄ia. i.
 puer filius cuiusdam

molendinarii infesto exaltatio
nis sic cruce inquam que sup
molendinum refluebat corruens
est submersus. **Q**uo dum mater
eiusdem pueri comperisset mag
nis clamoribus recordis dolore
premitibus plures aduenire co
egit. Accurrens autem inter alios
Walcherus de paderborn illius
domus molendinum uidit in danti
puerum saluo lingueo sub rota
compellum iacentem. Percepit ip
sius modicum puerum de
undis sub quibus submersus iace
bat. **E**t quod deficientibus instrum
tis adoleuandum maxime o
portuit rotam illam magnam
sub qua puer compellus erat
subleuare non poterat ipsum in
ut quocumque modo possent e
rueretur. Ad reuolucum ipsius
rote aliquo aens aque ipe
tum submidebat. Cum nec
sic proficerent presertim cum puer
inter rotam et alueum lig
neum positus non sineret uol
ui rotam quous aquarum
fundancia desuper flueret.

allatus tandem securibus pri
cis amputauerunt quibus ro
te machinam subleuabant
et exuauerunt puerum ut pote
mortuum glaucum frigidum
et rigidum inflexibilemque
uelut lignum. **N**ec mirum
si puer ille mortuus erat
qui submersus sub undis tam
diu iacuerat. donec quis a
blando potuisset militare lo
bardiam percussit. **E**t licet
nulla spes uite haberetur
ipso profectus tamen Walch
erus de beate Hedwigis co
tus suffragio eam sepius
inocando dicebat. **B**eate Hed
wigis suscipi puerum istum
quem si suscipiueris cum
cum ipso pedibus meis. **A**di
to sepulchrum. **E**xantiaque
de corde pueri quantum exant
potuit aqua posuit ipsum ad
igne. **I**acuit autem immobilis
ut pauldubio mortuus a
meridie usque ad solis oc
casum diei festi predicti. **C**u
uero non desisterent fideles

dñm iuocare p̄bte hedwigis
merita p̄ puero reuocato ad
uitā eodem sero respirare Ia
piens sequēti mane surrexit
puer ī columnis nichil p̄ciēs
om̄ino doloris intorso ip̄ius
ad uita p̄annū ingri exōp̄
sione p̄dicta liuore tū modo
remanente *Quadam. 11°*

Wilhelmus puer n̄ plene
duos hēns annos etas
filius uncentij castellam de
olefno ī uilla que dicitur oth
maut portatus ad fluumm
obram eoqz deposito ī relicto
iriparia pedagogus ip̄ius
flumē ingressus ē ad se re
frigerandū puer ī uiscandū
Dum autē caliter occupat
facit moram puer ip̄m eo
nō uidente sequi uolens p̄
lapsus ī flumēqz ē submersus
Quē pedagogus postmodū
ad ripam rediens ī ubi eū
reliquerat nō tuemēs canē
quesiuit ī undis submersūqz
repiens ī extrahens eum
excauillit quā potuit aquas

ab ip̄o quas meritis imbibat
Feuerus autē ad domū cū
ip̄o uolebat sc̄m apertis oc
cultate s̄ latere non poterat
cum puer calefactus a matre
residuam euomoret aquam
ī subito morietur. Cuius obi
tum p̄entes ī familie de plo
rantes dñm nichilomin⁹ p̄bte
hedwigis merita iuocabāt
ut uita puero reddetur. Pa
ter autē cum diuige sue noie
berthca m̄re pueri dū fecit
s̄ uocam qd̄ ad b̄te hedwig
sepulchrum ip̄m si reuocā
tur ad uita uellet reducere pu
erū statim puer reuixit. Dif
fentes uero p̄ficere qd̄ p̄m
sant̄ i crastino iterū idem pu
er morti succubuit. Qd̄ sue
ip̄ucantes ut debebāt pen
tes negligēcie iterauerunt
orōm ī uocam ī denuo sunt
exauditi ad n̄s b̄te hedwig
iteruemente suffragio. Ad
cuius sine cunctatione lum
na p̄cesserunt. Ab illo ḡ die
p̄factus puerulus ip̄ uisus

puo

est p[ro]fic[er]e in corp[or]is sospitate **vi.**

Vacotlana in fancula p[er] .m[en]s[ur]am
mo nata prius qua[m] bap-
tismi p[er]pet[er]e sacramentum mor-
te accepit. Placens aut[em] ama-
rius domina sulzlaui fac-
cipies eam in filie sue sal-
moruam tenuit. Conuoca-
taq[ue] familia uocib[us] clamoro-
sis reuenerunt omnes no[n] in fan-
culam mortuam s[ed] potius
absq[ue] sacramento baptismi
defuncta et pariter orauerunt
ut d[omi]n[us] p[ro]p[ter] h[er]edwigis mei-
ta saltem tanto tempore dig-
naretur sibi uitam donare
donec p[ro]fatum recipere sacra-
mentum. Et ecce petentium
p[ro]p[ter] subito d[omi]n[us] affuit. et pu-
elle quedam uite signa des-
sit. Que tamen quibus ad-
huc plus mortui q[uam] uiuen-
tis p[re]ferret similitudine[m] in ca-
pisterio est ad baptismum por-
tata. Baptizata uero mox
recepit plenius sanitate[m]

Petruscha **cyradin. iii.**
filia martini de wrauda

quinq[ue] ebdomadis etatis
h[er]ens mortua fuit. Nam el-
zima mater ipsius uolens
ad aliam p[ar]te[m] uillam qua[m]
dam rogauit feminam no-
mine boguzlaui ut sibi in-
dicam custodiret in fancula
donec suis rediret negotijs
expeditis. Introuit se-
quente[m] matrona p[ro]p[ter] deus-
todia s[ed] misere custoduit
Infantem namq[ue] relinq[ue]ns
inanis uicinanam domum ut
ibi aliquid opis faceret adire
et inter foras ueniens ama-
euerit et puerum in uestib[us]
multis cadente[m] sup[er] faciem
suffocauit. Rediens tandem
mater boguzlaui interrogauit
de puero que[m] ei dimisit.
At illa se de illo fuisse obliu-
tione occupatam quam
h[ab]uit respondebat. Ingre-
diente uero matre domum for-
as exiit fugiens et puer
mortuus e[st] inuentus. Cui[us]
corp[us]culum utiq[ue] iam frigi-
dum diriguerat q[uod] lignum

Deplangit mater defuncta
 filiolam toloremq; ipsius du
 plicabat amor quo no modi
 ai meuebat. Amaro phac
 negligencia castigari. Sup
 uenies aut iam dais mari
 tus replangit. Ipe lugubre
 finus nec an tolent de ex
 cunctone filie sue quam de
 paco negligencie fuit opimo
 tus. Timebat enim qd sibi
 auxori debet facinus iter
 empoms pui ipucari. Fe
 memoras uero publicam
 esse famam tenuitatis hic
 hedwigis iungi dixit. In
 nocemus fiducia luer scas
 teri que meelis regnans hac
 accepit ad no potestate. ut
 qd uiste p ipius merita pe
 tau. consolabiliter ipere
 tu. Et sic inpretem tomus
 secretorem euntes piter o
 ra uerit. Pfata quoq; to
 gullaua remanes apud
 finus. hec dicens orauit
 Bca hedwigis rogo te p
 qua merita libera me ap.

cato quod madi n custodie
 to sufficient puerum istu
 Iego pinto quod si reuue
 erit mortuus tuum pedica
 to adibo sepulchrum. Oroe
 completa pentes adloculu
 inquo puellula ad sephien
 dum collocata fuit. Accede
 res iuenerit uiuentem quam
 paulo ante reposuunt mor
 tuam. I sugens ubera resup
 tisque iuribus successiue dua
 hnt que post reditum unis
 iacuere exanimis tanto
 tempis. spacio quo pams
 indybano coqui posset. Q
 uero diei hora recesserit ig
 norant. Pro quod nullus
 homi tunc pns fuit. *oxi. v.*
 nulla hospitalarioz histo
 ricz nuapata olominicelis
 dyocelis. quedam mulier
 fuit uiuendi accepit. Que
 dum pdiem mortua tene
 tur pcelictis. Aquibus se ui
 uens no plene pfaustroem
 purgauerat pems addicta
 flama; icedia sustinebat

Deus autē scdm̄ p̄pham̄ mira-
bilis m̄tis suis uolens b̄e h̄e-
d̄wigis ammirabilem etiam̄ tre-
motis manifestam fieri sanc-
titate sic disposuit ut p̄fate mu-
lieri defuncte Am̄stams̄. ex-
stenti ip̄a iam dicta sc̄a uisi-
biliter appareret. Et eam potent̄
ab incendio traheret ip̄amq̄
diuina uirtute pristinam re-
uocaret ad uitam. Hec facta
prius i uita sua nūq̄m̄ audi-
erat de sc̄e p̄mo sanctitatis
aut temp̄is miraculis s̄ p̄
ip̄am testame cruciatibz eru-
ta. Et mortuus ad nat̄m̄ pr̄m̄
nū reuocata p̄ quatuor̄ ānos
quibz uixit post resurrex̄o-
nem iam d̄cam̄ nō testant̄
eam extollere laudibz. sed
enarrant om̄ibz quibz po-
terat quod fact̄ fuit circa
ip̄am ostentensq̄ multis
quedam signa ad uisionis
que i eius remaneant cor-
pe ad mirac̄m̄ dumneq̄ pi-
eratis b̄nficium plenus.
conp̄bandum **Mirac̄m̄. vi.**

Nopito pr̄sule wr̄at̄ dioce-
sis quidam mortuus fuit
Quin dum sepeliri deberet
in cimiterio monasterij in
quo sc̄e h̄edwigis ē corpus
sepulcrum postq̄m̄ duobus
iam iacuerat diebz exani-
mis amozans resurrexit.
Istius fama miraculi per-
uenit ad ducem. Qui sta-
tim credē noluit. s̄ h̄oīem
resuscitatū coram se addu-
ci p̄cepit. Fecit quoq̄ ad su-
am uocari p̄nciam̄ d̄m̄
uille in qua manens detul-
serat homo ille qui diceba-
tur reuocatus ad uitam:
ut ip̄e uenies. si quam de
hoc sc̄o sciret interrogat̄
diceret ueritatem. Uterq̄
autem. apparens coram ip̄o
so duce constanter assebit̄
ueram fuisse illius h̄oīs
mortem. Et resuscitaciones
iam d̄cam̄. i teruentu b̄e
h̄edwigis ueraciter eē fac-
tam. **¶** Defecit i utero ma-
tris unificatio miraculose.

supra require decernis apud
 mortis scilicet miraculo p[re]senti
 dis et cetera **De uicula rem
 uicula. v[er]o. vii.**

Dominus omnipotens qui
 testante p[ro]ph[eta] homines
 p[ro]mota saluare disposuit
 ieo quoq[ue] hanc sciam suam
 b[ea]tam hedwigum honora bi
 lem reddidit ut no[n] cu[m] ho[m]i[n]ib[us]
 s[ed] etiam mortuis irraciona bi
 lib[us] creaturis p[ro]p[ri]i deuotoz
 solacio uite restitucio[n]em obtine
 ualeret ut iuno quod scui
 gaur exemplo. Soror enim
 cristina comitis trebincensis
 causa reductio[n]is quida[m] ui
 uerebat ancilla que quiscula
 dicitur. Quam soror a gacha
 dum una die tenet i[n] manib[us]
 eius mortua fuit et abiacet
 eam i[n] iuro quodam expo
 sita bestis deuoranda. In
 telligens uero cristina p[ro]p[ri]a
 suo se fraudatam solacio et
 tenentudine femina[m] colens
 de uicula mortua b[ea]te hed
 wigis amulu[m] adijt et ora

uit sic dicens **Domina me
 b[ea]ta hedwigis. credo quod si
 uolueris me poteris et sola
 uide te te p[ro]cor ut cordi meo
 infundas leticiam reuui si
 cando n[un]c mortuam auem
 meam. Orone completa
 ad locum in quo exanimie
 p[re]dictam iacebant ancilla
 redijt et eam ibidem unia i
 uenit. Noluit enim hec scia
 i[n] reb[us] etiam modias post
 obitu[m] suum sorores turba
 tas relinquere quas dum
 uiuet crederat temp[or]e sola
 comib[us] confouere p[ro]p[ri]o ieo
 q[uo]d sequitur amplius et pro
 batur. **Quada[m] te insignis
 sororis conseruans. —****

Soror uilhana de domo
 trebincensi i[n] nocte aram
 alionis domini decantato
 matutinali officio ad fornax
 tem calefactorij soroz se cale
 faciendi gra uenerat. Ibi
 dem i[n] signa capitis sui co
 ronam iacebat et uelamen
 p[re]cat. p[ro]negligencia i[n] foram

et patet

formax quoque profata cunctis el
miabat caloribus quod siquis i
curate stabat ad ipsius fenest
le apertam calciameta et uel
res alias quas attingere poterat
calor egrediens consumebat
Turbata non modicum plausio
in furuum iam dicitur in ignis
que propter incendium recupa
re non ualuit uocanteque cam
pana uentum que iam tunc
pulsabatur plaudibus ma
tutinis. soror abiens res que
peditas reliquit. Spem tamen
hens debet uedwigis proci
mo. ad eius tumulum progens
uelociter sic orauit. Beata
uedwigis. quia te credo uere
sciam. et detus confido minus
in signa mea michi seruata
festinans uero ad choros non
solum laudibus sed etiam mis
se pume et capitulo iter fuit
successive. In iam dicitur ante
corpulenter perseverans officia
is dum nichilo. et beate ued
wigis inuocabat auxilium
ut illeso sibi restitute sue

seruarent. Summo ex autem ex
more caplo ad locum properat
in quo supradicta reliquerat
ornamenta. Sed quia per calore
inmo manum unctere ad que
rendum non poterat per fenestram
acum curuata uirge in fixam
extendit. deque foramine trax
it illesa acumate et perierit
inviolata insignia predicta. et
postmodum examinatores lo
suis sigillis transfuserunt
romane curie testimonium
ueritatis. huius uirgula
et sacris beate uedwigis. **et**
sequit' miraculis que in unctore
tempe cano mzaoms beate ued
wigis conuenerunt. miracula
deluce appaerente
Soror elyzabethi custos to
mus rebincentis nocte
quadam ante matutinum de
sompno desurgens lumine in
dormitorio uenit exanctum
Quod ut recedentet pluuie
ad eam iuit. Pueniens uo
uersus locum sepulchre sacre
uedwigis totum iudic septem

clarissima luce arduatum et
 pusillanimitate fenestra pa-
 uescit ad dormitorium redit et
 qualiter lucem magna uox
 designante aliquid uiderit
 postmodum enarrauit. **Item**
de luce et planis apertis:

Quoriam uisana te to-
 mo trebinceli summi mo-
 lue exancto dormitorio na-
 tens ad ecclesiam plene atten-
 tendo non solum lucem magna
 circa sancte Hedwigis tumbam
 uerum etiam quasi duos e-
 pis et duos abbates omnes albis
 inducos uidit ascantes se-
 plitho. Quorum significatio
 inferus declaratur. **De o-**
re que ad sepulchrum uigila-
tes senserunt sorores:

Quodam annuuario de
 functionis beate Hedwigis ad
 sepulchrum eiusdem sancte quedam
 domine uigilabant orantes.
 Inter quas Agnes. Christina.
 Margareta. Iohanna demo-
 nasterio trebinceli sorores
 sacris intendebat ex cubis

psalterium relegendo. **U**im
 s. puer psallent et orarent
 odor suauissimus. s. ex tunc
 us omni se uariis ingererat
 Sauebant autem omnes de causa
 ac tam inconsueti odoris fra-
 grancia amplius uero sin-
 gule mirabantur pro quod nulle
 essent apud ipsas res odorifere
 non tamen de quouismodi aliqua
 alteri quidquam loqui uolebat
 ne structum silentii miraculum
 soluerent. **O**rore autem non ces-
 sante soror Agnes pligua re-
 querebat ab aliis si olfactu
 perciperent suauitatem odoris
 quo ipsa iam dudum fuisse
 mirabiliter immutata. **A**c
 ille sensimus inquit et se-
 timus. **L**ux s. predicta noctis
 Tobiasano resurgens et appropin-
 quatorum odorisque suauitatis
 idomo domini circumfusa sig-
 nanter dabat intelligere quod
 sancta ibidem sepulta cuius uita
 luce bonorum operum declaruerat
 mundo christique totius odor fuit
 totum loco iam lumine uidet

in lumine et esset sicut odor balsa-
mi ante deum. Iudicabant etiam
in tempore esse propinquum quo
in sancta dei ecclesia ipsa templorum
conuentiona sanctorum foret catha-
logo attribenda. **C**ontem namque
anno dominus uoluntarius wladis-
lauensis episcopus et frater symon
prior prouincialis polonie fra-
trem predicatores examinatores
alere apostolica deputati sunt qui
mirabilia et miracula beate hedwi-
gis investigare et examinare
cepunt. Anno domini. m. cc. lxxij.
vi. kal. nouemb. depositiones
et nomina testium totiusque
processum suum circa hoc sibi
commissum negotium describen-
tes et sigillis apostolicis trans-
mittentes summo pontifici
significauerunt eisdem quod etiam
alia multa signorum genera
et curaciones egritudinum que
a fide dignis uiris beate hed-
wigis factas audierant exam-
inare nequiuissent propter
difficultatem testium aduo-
catorum patrum ceremonias ubi

de summo pontifice facta eis
facta fuit commissio super eodem ne-
gotio inquirendi et tunc de nouo
ad examinationem procedentes.
Inuenerunt plura prioribus
que describentes ueritate sedi
apostolice transmiserunt. **P**rima
supradicta exam-
inatio facta est in loco capituli
sanctorum trebitensium anno
domini supradicti. **S**ecunda anno
domini. m. cc. lxxij. v. kal.
marci in domo eorumdem
sanctorum. **T**ercia anno domini
m. cc. lxxij. xvi. kal. aprilis
in domo sancti bartholomei
apostoli. **Q**uarta eodem
anno in crastina domo
sanctorum predicatores. vii. kal.
aprilis. **I**n alijs etiam locis
examinationes fecerunt. testium
sunt uiri et miraculis plati-
et inquisitores. predicti ut a
narrantibus didici de quibus
fore causa breuitatis ob-
missis quod scriptum non reperi
hic addere non curauimus. **D**e
puella liberata a egritudine

Ante canonizatione scti Hedwigis

Dum aut plures nuncios et
 parricidarios sollemnes
 causa pmouendi scti Hedwigis
 canonizatione mittent. Ad
 curiam dñi pape Magister
 quoque nicolans craco uicis
 scolasticus ppter hoc ipm il
 luc ne disposuit. Quens uo
 filiam fris sui tanto de pres
 sam languore ut plus mor
 ti quam uite uideat. pxiā
 esse pferam cum iam pōta
 i agone oculos dpmittit. Am
 as dolentibz detulit. puelle
 dpaens dicit. **B**ea Hedwi
 gis ego te scām fore credo et
 adpmouenda te canoniza
 tione glām ppono curiam
 adre romanā ut g. i agē
 dis audacior fiam fac me
 ai signū itono. hāc fris
 mei filiam abegridie li
 bāto. **H**is dictis admittit
 accessit cum alijs. **E**t ecce p
 us qui pndium furean
 uent quidā annūcians et
 dices ipam puella. in tñ

iam conualuisse de languore
 qd mri sue iocundo applausu
 alludet ipiusqz prius tristem
 Ann letis gestibz demulcet
xi. primarie diuisionis cap.
seq. de canonizatione scti Hed
wigis miraculis tñc factis:

Anno dñi. m. cc. lxxij.
Die sctā exeunte aug
 to pontificatus dñi urbani
 pape quarta. Anno tertio. ex
 istente ante iaria romana
 magro salomone archidya
 cono craco uicis et herenge
 berto. tertio. witegrate si
 ac multas alijs. hōrabilibz
 ploms ipanatione canon
 izationis scti laborantibz co
 missa fuit demio plim mū
 pontificē. oretenus exam
 nato testium iaria existe
 cum sup mta miraculis
 bte Hedwigis. s. canoniza
 tō ipius exant progata
 usqz adtempa dñi demie
 tis pape quarta. **I**te dñs
 tñc uniuersis pater eate
 quibus pdoneo mltorū testi

modo est sufficienti instructio
reprogratua meritoz in die
beate Hedwigis desiderabat tam
signum a deo pennis merita fieri
quod dum corpore aspiceret odio
ipius etiam ipse testis existeret
sacris. Et quia olim se
culari militiae reditus desua
legitima hinc filiam hinc
odiorum punitam inter sacra
militarum sollempnia que agebat
dum exoravit ut pilius in
terrellio in decimus tunc age
bant canonizatione si facta
existeret filie sue recitatis in
omnium tolleretur eius lumen
donaret. Assuit absque mora
pontifex eternus sui annu
ento in carum patris. Quam
ipius claris recordavit lum
inibus sibi que optatum tribuit
uisu. ut ipse clarificaret
filium dei in sua celerius
eam extollendo merita que
ex novo consideratione mira
culi satis sponte poterat in
esse in laudem ad celestis pre
claritate. Meritate & com

pta et cogitata uoluntate di
uina sumus anastes non dif
ficulte adimplere quod diu fla
guauerant pia uota. Cong
gata quod enim in uerbo cura
incaus et intractata facta hed
wigis coram omnibus recitat
et eius in publico sermo
ne commendat. eamque sororum
sollempniter assumpsit catho
logo. Anno domini. m. cc. lxxv
vobis octobris. Tunc uer
ficata fuit et adimpleta in
de qua paulo ante dictum est
uisio sorori iuliane ostensa
de duobus episcopis. quod quod dominus
urbanus papa inchoauit
in uento examinationis
officium. hoc dominus demes papa
feliter consummavit in uento
eam ascribendo sororum pon
tificatus sui anno. m. Duo
autem abbates qui similiter
eum sorori in uisione appa
ruerant rem proficienda in
laudis tempe indicabant
ut in sequenti tractatu de
in laudatione ipsius sancte dicitur.

Demuencas pisabz. Quia.

Illam quoq; canonizatioms
sollemnitatem p̄dara n̄m̄
biliter consolabilem reddi
dit potens creatoris. Dies
em̄ illa in qua p̄dicta p̄age
bant sollemnia eat abstine
cie nec caribz mea uia lice
bat nec pisces p̄c̄u festitate
opetentes h̄i potant q̄uis
undiq; p̄locā etiam adiacē
cia requisiti. Vallis enim
quedā erat interby p̄sana
reuera d̄anes qz nō hēbat
nec unquā pisces h̄uerat
que tūc iuenta est magnoz
munificēte p̄sana h̄unda
re. Quorum copia restom
fidelium ad nō p̄p̄ta sp̄ua
lis gaudiū iocunditate nō
modicā annulauit. **¶. xij.**

**¶. xij. p̄mare sequitur. canizatiōe
b̄e hedwigis. Alie sollemnijs
¶. iunctis que tūc d̄gerit**

Incajs teania reuerlis
cū leticia p̄fata canon
zatiōe b̄e hedwigis interby
ut p̄d̄m̄ est p̄acta sollemp

inter nam p̄comzara fuit
festiuitas canizatioms em̄
te corpusq; ip̄ius om̄i ue
neratiōe dignissimū tras
lacum est anno d̄m̄. m̄. cc.
lxxvij. xvij. kal. mensis sep
tembris. Cuius tumba que
cemento lapidq; firmiter
clausa erat. dum difficillime
ferreis etiam accētibus
instrumētis fuisz aptā corā
h̄orabilibz d̄nis. **Nicolao.**
uicelict abbate lubensī ¶
maurico quodā kamenece
n̄ abbate qui nobilibz orna
mentis sacerdotibz ip̄ati
p̄oma ut nullam celebrau
ri indie sollempm̄. d̄no con
rato glogouensi. d̄ute cum
filijs suis sorozq; agnete.
germana duas eiusdem ¶
alys quibusdā p̄soms p̄n
tibz accesserūt cum deuocōe
ac magna reuēcia ad illas
om̄i ueneratiōe dignissias
deterrā. reliquias sustollen
das. **¶. vlti** quide aduenant
nec admitti potant p̄la n̄

uenabilesq; uiri dum h̄ agi
tebebant s; exclusa multitudi
ne ppter tenuandū inque
tudinis strepitū p̄fati pres
cūmo tamquā ad hoc opus
elā adnō dispensatue forsi
tan sūt assūpti illud qđ soro
ri iuliane recepis ⁊ abbābz
duobz scđm qđ p̄dicit̄ onsa
tociēat in hō uāter ⁊ plet
m̄fō ⁊ teore ipoz ueluti du
oz testium fide dignozum
mirabilia que tūc opari ⁊
ostendē dignabat̄ saluatori
potentia. Ad alioz noticiam
reueniret. Nam electa. hu
mote de tumulo remota qz
superiori tabula de sarco phago
ī quo corpus san̄ iacebat o
tor tānti uigoris ⁊ tam su
auissimus emanauit. ut
om̄ illic existenciam m̄tes
ī ammiratōm. Inuicēret et
gaudium. Sacri quoq; coris
ossa dum leuarent̄. A terra
⁊ sūptis carmbz membrorq;
⁊ p̄age soluta tres digiti si
m̄stre manus ip̄ius iuen

ti sunt totaliter integri
m̄tra se clausam retinen
tes b̄te uirginis ymagi
nem puulam quā dum
uiuēt secum frequenter
portauerat ⁊ cum defuncta
fuit accumulata. qz mox
ateo eam inter iuncturas
p̄diorum comp̄lerat digi
toz quod ab inde extrahi
nō poterat bono modo. **I**
lla s̄. que superius recitant̄
mirada. p̄ hanc ymagiem
fca. nō nouim̄ sup̄lerunt
augmentū. dum mater
ī corrupta ymaginis sue
reanaula tanto tempore
⁊ corrupcōnis uicio p̄ser
uauit intacta. Cerebrum
quoq; capitis ip̄ius quod
fere. p̄ xxv. annos sepul
cū in terra iacuerat iueni
fuit recentissimū diuinaq;
uirtute mirabiliter. ser
uatum. cū tamē scđm tra
dicōm. quorūdam primo
medulle ⁊ materia cereb̄
putrefiant. **P**̄cā quidam

liquor purus & clarus ad m
 nar olei olyuarum suauiss
 sum mirandiq; odoris de ip
 capite resudabat qui syn
 tones & pannos quib; in
 uoluebatur ipm capud
 reddebat totaliter maditos
 quasi de flumine tracti eent
 & ad deliciandū extora
 Ad p̄dicam aut festiuitatē
 redieris mundi region
 bz confluyit ppli multitu
 do q̄ innumerabilis. p̄nci
 pes quoq; ad m̄ terrarū
 plati & r̄ores plurimū ec
 clesiarum at religio sarū
 m̄lacudine p̄sonaz ordi
 nū diuisorum sua sollemp
 n̄zauerūt p̄nci festum
 illud in quo fuit hec trā
 latō celebrata. Indicus
 namq; rex bohemoz od
 dā barus dñs q; wlo d̄iz
 laus. stesie dux & salzbur
 gensis ep̄c & fies ipius
 dices stesie eiusdem scē
 nepotes ac plures polo
 nie dices singuli ai suis

nobilib; scdm status sui dig
 nitatem & scali q̄ pollebāt
 glam aduementes multa
 corib; miraq; tentoziorū
 uarietate atq; pulcritudie
 decorabant campoz plam
 ties in quib; facebant in
 artinau trebmentis moas
 tery statōnes. In sup deu
 cōms affc̄m. quē ad scām
 dei hēbant unusquisq; do
 nario sp̄ali & oblatōis mu
 nere ostentebat. Et ex sol
 uebat om̄s ppl̄s uota sua
 deuotaq; mente offerebat
 quisq; quod p̄ miserat si
 ue quod ei commus īspi
 raunt ponebat de facultat
 bus suis ad scē reuēciām
 & honorem. Quibus aut
 p̄ numero sūate & ex mu
 uera hom̄ illi c̄gregato
 rū multitudine innum
 foret difficilis aduis cer
 tatum tamen alter alan
 ante cetero cupiens & p̄
 uenire desiderans ad salu
 andas deosclāndatq; scē

reliquas p̄miram indiablem
ap̄tōsam pl̄m̄ sustinebant
Uox exultationis et salutaris
audiebatur in templo Decantabant
eīm dulcisono melodie
gl̄am ī altissimis tēo nō solū
uirū et femine seculares ac reli
giose p̄sone s; etiam sonitus
organoz laudes dñi resona
bant quibz fidelium corda ex
ultabant ad deuotōm et ad leti
ciam sp̄ritalem **H**oribz ad
ornati stantes et die noctuqz
ardentes p̄ plura loca eccl̄e tēi
decorabāt om̄ne lūcē tōmū
dei **S**p̄ali uero delatamento ī
tuencaum oculos temulcebat
quarūdam ardencium canu
larū artificiosus ascensus et
descensus que quibusdam spe
ris uolubilibz ī t̄m̄no pen
tentes ad hēntes sursum de
orsumqz mote scdm̄ ap̄tō
nem opificis stellas ī firma
mento eriguntur sumabant
Et bñ diuina ordinaōe factū
est ut humilissimū lūm̄na ei?
decorarent sollempnia q̄ diuin

uinet excolestium sp̄dāōe
lūm̄nū crebro exurgebat
ut supra dicit ī ammiratōm
et uibulum et accendebatur
ad amorem diuinū **T**ura
quoqz aqz celi dispositō q̄
dam hylaritate illi tōante
festiuitate assidue uidebat
Tanta tēmpz tūc erat sere
nitas et uentoz inclusio ī
thesauris dñi ut p̄m̄laci
dine homines hinc inde p̄
ueniora seu campestria et
tōdino manētes deis mag
na puritate gaudent Naz
areā que ad dei laudem et
bñe hedwigis honorem
attendant lūm̄na festiui
tatem illam in qua sacru
eius tūferebat corpus seu
sollempnitas tūlatois eius
dem corpis agebat decorā
re uolentes nullo a stāne
uenti ardoris sui ī pedun
ta senserūt. Is qui teste
sc̄ptura tō cordiam facit ī
t̄lūm̄bz ē hec magnali
opatus. Cuius gr̄a non

solū huiusmodi vix etiā i seculū
 hōm salz corda ad tanta tūc
 fuit tūquillitate disposita ut
 i regnacione tam magna cō
 tingit frequēcius n̄ oculus
 n̄ vultus aliq̄s sit iuent̄
 Et dignū vtiq̄ fuit i regnū
 ut p̄s qui ad celebrandū
 eius festiuitatē uenerat
 que mortuos suscitabat :
 vlna et languores curabat
 ip̄us m̄cedentibz mētis
 cū salute et gaudio ad p̄pa
 temearet Quia vera exi
 ta et miraculis p̄cedentibz
 exauctoritatē sedis aplice
 iā luce clarius innotuit & in
 notescit fidelibz eā vere eē
 scām et angelis locatam
 mlti adhuc ad eius basili
 cam p̄ueniunt veniantes eā
 adorantes ut ip̄us adiuti
 suffragis . grām iueniāt
 apud deū Om̄ quoq̄ p̄ nob̄
 supplicibz tuis obtā hedwi
 gis ut dñs deus nost̄ q̄ te
 ad eternā trāstulit gl̄iam .
 nos post p̄ntis vite misē

am ad societate transferat
 angelos qui viuunt et reg
 nat p̄ omnia sc̄la sc̄lor̄ amē